

international filmfestival
rotterdam

LAARVERSLAG 1994 / 95

J A A R V E R S L A G 1 9 9 4 / 9 5

INHOUDSOPGAVE

VOORAF		
	Voorwoord	5
	Festivalconcept	6
	Projecten en activiteiten	8
	Tigercompetitie en prijzen	10
1.	HET PROGRAMMA	14
	1.1 Inleiding	14
	1.2 Openingsavond	16
	1.3 100 jaar cinema	16
	1.4 Films from Oz	17
	1.5 Pink Pictures from Japan	18
	1.6 Karel Kachyna Retrospectief	20
	1.7 Great Ladies of the East	20
	1.8 Tous les garçons et les filles de leur Age	21
	1.9 Dutch Perspective	22
	1.10 Hubert Bals Fund, Films in premiere	23
	1.11 Critic's Choice	24
	1.12 Serge Daney Lezing	24
	1.13 Zaalgesprekken, discussies en talkshows	25
2.	CINEMART	26
	2.1 Inleiding	26
	2.2 Selectie filmprojecten	27
	2.3 Participanten	27
	2.4 Cinemart dossier	28
	2.5 Programma-opzet	28
	2.6 Asian Film Conference	30
	2.7 Personeel	30
3.	HUBERT BALS FONDS	31
	3.1 Een vruchtbaar jaar	31
	3.2 Nieuwe projecten	32
	3.3 Bemiddeling en internationale samenwerking	35
	3.4 Organisatie en financiën	36
	3.5 De toekomst	37

4.	COMMUNICATIE EN MARKETING	39
4.1	Inleiding	39
4.2	Kaartverkoop	40
4.3	Bezoekersprofiel	41
4.4	Promotionele activiteiten en publiekswerving	43
4.5	Werving speciale doelgroepen	46
4.6	Werving allochtonen en culturele minderheden	48
4.7	Algemene promotie-campagnes	49
4.8	Informatief drukwerk	52
4.9	Internationale promotie-activiteiten	55
4.10	Pers en Media	57
4.11	Informatie en service voor de pers	61
4.12	Mediavleugel	63
4.13	Digitale Catalogus	63
5.	SPONSORING	66
6.	PERSONEEL	69

BIJLAGEN

I	Filmtitels
II	Gasten
III	Evenementen
IV	Asian Film Conference
V	Festival Film School
VI	Publieksenquête
VII	Bestuur, staf en parttime medewerkers
VIII	Sponsors
IX	Cinematoprojecten

"A festival dedicated to the new, the raw, the neglected and the outlandish."
THE TIMES

"*Death and the Maiden* offers a thrilling start to the Rotterdam Film Festival."
THE EUROPEAN

"The Rotterdam film festival enjoys a unique place in the world of film festivals."
LIMELIGHT (India)

"Unter Filmjournalisten hat Rotterdam seit längerem den Ruf, gut für Neuentdeckungen und Trendmeldungen zu sein; seit Ende der achtziger Jahre wuchs das ehemalige Arthouse-Festival des 'besonderen Films' zu einem der international bestbesuchten Festivals."
FRANKFURTER RUNDSCHAU

"Während die morgen beginnenden Berliner Filmfestspiele Wochen im Voraus die Werbetrommel rühren, ging im benachbarten Holland gerade ein Festival über die Bühne, das der aufgeblähten Berlinale künftig noch kräftig zu schaffen machen wird."
DIE TAGESZEITUNG

"Le festival international du film de Rotterdam sacrifie à une tradition - déjà instaurée depuis plusieurs années - et qui consiste à donner la place qu'elles méritent aux oeuvres marquantes des auteurs du Sud."
LE TEMPS (Tunesië)

"Le festival de cinéma de Rotterdam cultive ses réseaux."
LE MONDE

"Rotterdam primo festival virtuale?"
LA REPUBBLICA

"Rotterdam. Il cinema indipendente di tutto il mondo si dà appuntamento nella città olandese."
L'UNITÀ

VOORWOORD

Meer dan een festival

Het 24ste festival was succesvol in meer dan één opzicht, en de feestvreugde bij het komende jubileum kan oprecht zijn. Inmiddels gaat het hier om méér dan een festival.

In 1972 presenteerde Huub Bals het nu legendarische eerste festival met 36 films. Inmiddels is het uitgegroeid tot de belangrijkste nationale filmmanifestatie, en in toenemende mate tot een uniek instituut binnen de internationale filmvakwereld. In 1995 werden in 17 bioscoopzalen 200 speelfilms en documentaires vertoond, en bijna 100 korte films en video's.

De toeschouwers stromen toe; in vier jaar tijd is het bezoekersaantal verdrievoudigd. Met bijna een kwart miljoen bezoekers is het festival het meest populaire jaarlijkse culturele evenement van Nederland geworden. Kwam in 1991 70% van het bezoek uit de regio Rotterdam, in 1994 kwam (bij consolidatie van het aantal regiobezoekers) 70% uit de rest van Nederland.

De nationale pers oordeelt zeer positief over het gebodene. De internationale reputatie van het festival is groot, meer dan honderd buitenlandse journalisten berichtten over 'Rotterdam.' Een andere indicatie: in 1990 mocht het festival 180 buitenlandse gasten uit de filmwereld verwelkomen; in 1995 werden er bijna 1100 ontvangen.

Het festival dient nu als voorbeeld en inspirator, en is betrokken bij tal van manifestaties in binnen- en buitenland. Het vindt erkenning als het onbaatzuchtige festival, ***The Supportive Film Festival***. Dat is te danken aan de effectieve nevenactiviteiten in dienst van de onafhankelijke filmproductie en -vertoning.

FESTIVALCONCEPT

Het festival werkt als een permanente instelling, met activiteiten door het hele jaar heen.

Doelstelling

Het festival bevordert de pluriformiteit van de filmvertoningen in Nederland. Het steunt de produktie en verspreiding van kunstzinnige films, en van produkties die moeilijk toegang krijgen tot de markt.

Uitvoering

Het festival steunt op twee poten:

- De populaire filmvertoningen voor publiek en pers, plus de activiteiten en programma's ter ondersteuning hiervan (forums, vraaggesprekken, publikaties, etc.);
- De actieve participatie in de filmvakwereld. Deze werkzame betrokkenheid werpt rendement af voor de kwaliteit van de eerste poot.

In tien dagen vertoont het festival zijn selectie uit de oogst van nieuwe films uit de hele wereld. De subjectieve selectie bestaat uit **premières**, waarmee de internationale vakwereld wordt aangetrokken, uit **previews** van de beste voor Nederland aangekochte films, en uit **thematisch gegroepede films** die samen een inzicht geven in de belangrijke tendensen in de filmproduktie. De actuele programmering wordt aangevuld en verdiept met **retrospectieven**. Het festival scheidt bewust een enorme filmdichtheid en intensiteit. Het stimuleert bezoek aan meerdere films per persoon en entameert de discussie, zowel ter plekke als in de media.

Het effect van het festival blijft niet beperkt tot deze tien dagen. Het festival fungeert als adviseur van de gesubsidieerde filmdistributie in Nederland, en als tipgever voor de niet-gesubsidieerde distributeurs. Het dient ook als lanceerbasis voor films die, vaak in overleg met de directie, zijn aangekocht voor distributie. Daarbij verzorgt het festival een deel van de public relations voor de nieuwe import.

Voor de Nederlandse distributeurs dient 'Rotterdam' ook als smaakmaker: de hier vertoonde films dragen op hun latere tournee door het land het keurmerk mee van een van 's-werelds meest toonaangevende festivals.

Samenwerking met de Nederlandse omroepen is in dit verband van groeiend belang. Het festival beschikt over een verkooparm, die filmrechten verkoopt (bijvoorbeeld aan de NPS) van films die het heeft helpen produceren. Ook met de Engelse, Franse, en Duitse televisie wordt zakelijk samengewerkt. Beide poten, de presentatie van films en participatie in de vakwereld, dienen het Nederlands filmklimaat. Als zij beiden sterk zijn, bevruchten zij elkaar. Als gevolg van de goede professionele contacten prijken er steeds meer uitzonderlijke speelfilms in het publieksprogramma. De hoge kwaliteit en de variëteit van de vertoonde films dient als inspiratie voor zowel de lokale film liefhebber als de professionele filmer in het land. Andersom trekt ook het inmiddels legendarisch toegewijde publiek buitenlandse producenten over de streep om hun films aan Rotterdam aan te bieden.

Voor de kracht van de professionele poot van het festival is de **Cinemart** onmisbaar. Tegelijkertijd profiteren het **Hubert Bals Fonds** en Nederlandse producenten weer van het netwerk en de reputatie van de Cinemart, en vice versa.

PROJECTEN EN ACTIVITEITEN

Een korte opsomming van de activiteiten en projecten waaraan de festivalstaf in het verslagjaar heeft gewerkt:

1. Organisatie van het jaarlijkse 10-daagse **Festival** voor publiek en internationale vakwereld.
2. Organisatie van **Dutch Perspective**, een programma voor de internationale promotie van Nederlandse films, i.s.m. Holland Film Promotion en het Nederlands Fonds voor de Film.
3. Organisatie van de **Cinemart**, de internationale co-productiemarkt in Rotterdam en New York, in samenwerking met het Nederlands Fonds voor de Film, de Europese Media-instituten SOURCES en European Film School, en de Independent Film Feature Market in New York.
4. Organisatie van de **Asian Film Conference** in Rotterdam en in Keulen, een tweedaagse conferentie over marketing van films uit Azië, in samenwerking met Filmstiftung Nordrhein Westfalen en NETPAC (Network for the Promotion of Asian Cinema).
5. Leiding en uitvoering van het **Hubert Bals Fonds**, dat het opzetten van filmprojecten in ontwikkelingslanden stimuleert, en de vertoning internationaal bevordert.
6. Leiding en uitvoerend werk van **FilmFree**, een internationaal georiënteerde stichting die opkomt voor de vrijheid van meningsuiting van filmers.
7. Voorbereiding **Rotterdams Filmfonds**, als impuls voor de audiovisuele sector in de regio, met name voor fictie, documentaire en nieuwe media.
8. Facilitaire en organisatorische ondersteuning **Filmfestival Sarajevo**.
9. Initiëren van 'nieuwe media'-projecten in Rotterdam en start van een 'nieuwe media'-programma als onderdeel van het festival.

Samenwerking

Het festival onderhoudt gedurende het jaar intensieve contacten met een aantal buitenlandse en Nederlandse instellingen en -organisaties, voortvloeiend uit huidige samenwerking of met het oog op toekomstige projecten. Naast de hierboven genoemde organisaties zijn dat onder meer:

Museum of Modern Art (New York)
Public Theatre (New York)
Videothèque de Paris (Parijs)
Fondation Cent Ans de Cinema (Parijs)
Trafic (Parijs)
Tsjechisch Nationale Filmarchief (Praag)
Japan Foundation (Tokyo)
AV Platform Media Desk
Erasmus Universiteit
Nederlands Filmmuseum
Nederlandse Film- en Televisie Academie

Nevenactiviteiten directie

- Bestuur Stimuleringsfonds voor Culturele Omroepproducties
- Bestuur Mediametic (tijdschrift voor nieuwe media)
- Adviseur IAF (International Art Film, distributeur)
- Lid adviescommissie 'Documentary' (Kopenhagen)
- Lid adviescommissie onderwijs Nederlandse Film- en Televisie Academie
- Lid stuurgroep MONDIAL (oprichting van satelietzender voor films, een initiatief van Channel Four in Engeland)
- Initiatiefnemer Rotterdams Filmfonds i.o.
- Ad hoc adviseur voor de Videothèque de Paris
- Ad hoc adviseur van diverse buitenlandse festivals en markten (Carthago, New York, San Fransisco)
- Jurylid Filmfestival Edinburgh

TIJGERCOMPETITIE EN PRIJZEN

Het festival bleef bijna een kwart eeuw trouw aan zijn oorspronkelijke ideologische oriëntatie, en hield tot vorig jaar consequent de competities buiten de deur die andere grote festivals kenmerken.

Dit jaar kwam daar verandering in met de introductie van de Tijgercompetitie en de prijs voor de favoriete film van het publiek. Deze competities werden zeer voorzichtig ingevoerd, teneinde de allerwegen geroemde sfeer van collegialiteit die in Rotterdam heerst tussen filmmakers, niet te schaden.

Met de Tijgercompetitie wilde het festival aandacht vragen voor het nieuwe talent, de onbekende namen die in het grote festivalaanbod soms te weinig opvallen. De laureaten werden dan ook gekozen uit een selectie films van beginnende regisseurs, wier eerste of tweede speelfilm in Rotterdam zijn première beleefde.

Overigens waren aan het festival al enige jaren prijzen verbonden, deze manifesteerden zich echter op uiterst bescheiden wijze. Jaarlijks werden en worden festivalfilms bekroond met de prijzen van de Nederlandse filmjournalistiek (de KNF-prijs) en van de internationale filmpers (de Fipresci-prijs). Beiden worden gezien als een aardige stimulans en niemand heeft het gevoel dat zij een systeem bevorderen van *winners* en *losers*.

De nieuwe competities bleken zonder frictie in het festival te passen. Zij werden geaccepteerd als de zoveelste instrumenten die het festival hanteert om de productie en distributie van *low* en *medium budget*-films te stimuleren.

Tiger Awards

De drie Tiger Award winnaars, aanmoedigingsprijzen van elk US\$ 10.000, werden verkozen uit een competitie van 16 speelfilms. Ze werden vergeven aan:

POSTMAN van **He Jianjun** (China)

FUYU NO KAPPA van **Kazama Shiori** (Japan)

THALASSA, THALASSA, RÜCKKEHR ZUM MEER van **Bogdan Dumitrescu** (Roemenië/Duitsland)

De jury bestond uit vijf vakmensen, onder voorzitterschap van **Adrienne Mancina**, filmcurator van het Museum of Modern Art in New York en programmeur van het New Directors Film Festival.

De overige leden waren:

George Goldenstern, hoofd filmproductie van de Duits/Franse tv-zender ARTE);

Lodge Kerrigan, jonge Amerikaanse regisseur

Johan Leysen, filmacteur

Jocelyne Saab, regisseuse uit Libanon.

De eerste competitie beantwoordde aan de verwachtingen. De winnende films zijn in Rotterdam verkocht aan distributeurs en ontvingen uitnodigingen voor andere internationale festivals.

De organisatie van deze competitie werd ondersteund door Polygram Filmed Entertainment (divisies Benelux en Frankrijk), die ook de geldprijzen ter beschikking stelde.

Citroën Publieksprijs

Al jaren enquêteert het festival de bezoekers om de publieke voorkeuren te leren kennen. Uitslagen van deze onderzoeken werden dagelijks gepubliceerd in de Dagkrant van het festival. De films die de meeste publieke waardering kregen, werden tot vorig jaar uitverkoren voor extra vertoningen tijdens de zogenaamde Volkskrantdag, de laatste festivaldag.

Dit jaar werd de hoogst gewaardeerde film voor het eerst een geldprijs in het vooruitzicht gesteld van f 15.000,- plus een distributieggarantie.

De enquête werd verbeterd en uitgevoerd door docenten en studenten van de vakgroep Kunst en Cultuur van de Erasmus Universiteit. Uiteindelijk werd deze competitie gewonnen door:

ONCE WERE WARRIORS van **Lee Tamahori** (Nieuw Zeeland)

Citroën Nederland fourneerde de middelen voor deze competitie, en stelde de sponsormedewerker van het festival in de gelegenheid de prijs persoonlijk te overhandigen aan de regisseur, die aan het werk was in Hollywood.

KNF Prijs

De jaarlijkse prijs van de Kring van Nederlandse Filmjournalisten bestaat uit een bijdrage in de distributiekosten: de toekomstige distributeur krijgt een kopie van de film aangeboden. De KNF Prijs werd verleend aan:

LE BUTTANE van **Aurelio Grimaldi** (Italië)

De jury werd geformeerd uit leden van de KNF en bestond dit jaar uit:

Huib Stam, *de Volkskrant* (voorzitter)

Hans Beerekamp, *NRC Handelsblad*

Mark Duursma, *Trouw*

Annemieke Hendriks, *Uitkrant*

Dineke de Zwaan, *De Gelderlander*

De jury vestigde daarnaast de aandacht op de bijzondere kwaliteiten van een Nederlandse documentaire, die in Rotterdam zijn wereldpremière beleefde. Deze Eervolle Vermelding ging naar:

MOEDER DAO, DE SCHILDPADGELIJKENDE van **Vincent van Monnikendam** (Nederland).

Le Buttane werd na het festival in Nederland gedistribueerd door Meteor. *Moeder Dao* werd in Rotterdam ontdekt door buitenlandse programmeurs en maakt sindsdien een triomftocht door de wereld, met onder meer prijzen in St. Petersburg en Marseille.

FIPRESCI Prijs

De Fédération Internationale de la Presse Cinématographique vaardigde dit jaar weer een jury uit naar Rotterdam. Ook deze jury liet de keus vallen op:

POSTMAN van He Jianjun (China)

De prijs bestond uit een eervolle vermelding en internationale bekendmaking in vaktijdschriften en FIPRESCI-publikaties.

De jury bestond uit:

Dan Fainaru (Israël, voorzitter).

Philip Cheah (Phillipijnen)

Rob de Kam (Nederland)

Vincent Musetto (VS)

Alessandro Rais (Italië)

NETPAC Prijs

De Aziatische filmwereld heeft zich verenigd in het Network for Promotion of Asian Cinema (NETPAC), en bekroonde een Aziatische film uit de Rotterdamse selectie. De winnaar werd:

VIDHEAN van Adoor Gopalakrishnan (India).

De prijs bestond uit een eervolle vermelding in de NETPAC publikaties en publicitaire ondersteuning door de NETPAC leden.

Uitreiking

Voor de prijsuitreiking organiseerde het festival een *High Tea* voor 200 genodigden in de voormalige vertrekhal van de Holland Amerika Lijn. Ex-premier Lubbers schoof onverwacht aan bij het gezelschap van vertegenwoordigers uit de filmwereld, het bedrijfsleven en de pers. Zijn geïmproviseerde komst was kenmerkend voor de informele sfeer die bij het festival hoort. Festivalvoorzitter Felix Rottenberg trad op als presentator. Hij overhandigde de winnaars ook de Awards die bestonden uit een oorkonde en een sculptuur met het reliëf van de festivaltijger, uitgevoerd in gepolijst staal.

1. HET PROGRAMMA

1.1. Inleiding

Het filmprogramma van het festival van 1995 balanceerde tussen twee uitersten: de fragiele debutantenfilm en de geacheveerde klassieker. De bezoeker kon speuren naar nieuw talent om dat vervolgens te meten aan het werk van oude meesters. De actuele films konden worden gewaardeerd in de context van het ruime retrospectieve programma.

Het hoofdprogramma met nationale en internationale premières, en de competitie voor beginnende filmers bleven de enerverende elementen van het festival, ditmaal extra sterk verankerd in de filmgeschiedenis.

Dit jaar zag het publiek in Rotterdam 59 speelfilms hun wereld-, internationale of Europese premières beleven. Het programma telde films uit 54 landen.

Structuur

● Tijgercompetitie

Zestien eerste of tweede films van onbekende regisseurs gingen in Rotterdam in première, De films die voor deze competitie worden geselecteerd mogen niet eerder in Europa of buiten het eigen land zijn vertoond.

● Hoofdprogramma met films langer dan 60 minuten

Een zorgvuldig samengestelde selectie met de beste nieuwe films uit alle windstreken. Ditmaal een honderdtal films dat in Rotterdam minimaal een nationale première beleefde. Ook hierbij zaten Europese, internationale en wereldpremières, waaronder *Jizda* van Jan Sverak uit Tsjechië, die een half jaar later het festival van Karlovy-Vary zou winnen. Deze sectie is niet competitief.

● Hoofdprogramma van films korter dan 60 minuten

Een selectie van de beste nieuwe korte films en video's. Hieronder bevindt zich stevast een stevig aantal experimentele produkties.

- **Dutch Perspective**

Een overzicht van nieuwe Nederlandse films, samengesteld in samenwerking met het Nederlands Fonds voor de Film en Holland Film Promotion. Gepresenteerd met Engelse ondertitels en speciaal aanbevolen bij de buitenlandse gasten. Deze films mogen al eerder in Nederland vertoond zijn.

- **Films ondersteund door het Hubert Bals Fonds**

In deze sectie worden de films vertoond die geproduceerd zijn met financiële steun van het Hubert Bals Fonds. Een deel van deze films krijgen in Rotterdam hun Europese, internationale of wereldpremière.

- **Critic's Choice**

De favoriete nieuwe films van negen Nederlandse filmjournalisten. Zij kiezen films die, naar hun oordeel onterecht, buiten de selectie zijn gehouden.

- **Retrospectieven en speciale programma's**

De selectie van de speciale onderdelen vloeide organisch voort uit de festival programmering van de laatste jaren. Internationaal staat 'Rotterdam' nu bekend als het festival voor de films uit Azië. Daarbij ligt het accent op nieuwe produkties. Het lag in de lijn om de presentatie daarvan te verdiepen en de aandacht te vestigen op de Aziatische filmhistorie. Dat dit geen stoffige programma's hoeft op te leveren bewees het originele retrospectief **Great Ladies of the East**.

De Japanse film was stevig vertegenwoordigd in het eerste festivalprogramma van 1972. Nog steeds zoeken de Rotterdamse programmeurs en scouts naar bijzondere films in Japan. Ontwikkelingen in de Japanse filmindustrie hebben ertoe geleid dat een deel van het nieuwe filmtalent zijn toevlucht heeft moeten nemen tot het produceren van soft-porno films. Om deze jonge regisseurs niet te veronachtzamen presenteerde het festival het controversiële programma **Pink Pictures from Japan**.

Vorig jaar oogstte de nieuwe film *De Koe* van de Tsjechische regisseur **Karel Kachyna** veel bewondering. Benieuwd naar het eerdere werk van deze relatief onbekende, maar toch reeds 70-jarige filmer, gaf het festival de opdracht tot onderzoek naar de kwaliteit van zijn oeuvre. Als resultaat daarvan kon een verrassend fraai retrospectief van 12 films in Rotterdam in première gaan.

Klassiekers gaven ook glans aan het onderdeel **Films from Oz**, de thematische programmering van werk dat een origineel gebruik maakt van stijlmiddelen uit de fantastische film. En uiteraard vonden zij een prominente plaats in de hommage aan de filmrestaurateurs, **100 Jaar Cinema**, ter gelegenheid van het eeuwfeest van de film. De retrospectieven werden aangevuld met lezingen en een educatief programma.

De jaarlijkse **Serge Daney Lezing** werd ditmaal gehouden door de Franse filmregisseur en criticus Jean Claude Biette.

Regisseur **Pieter Verhoeff** leidde studenten van de Nederlandse Film- en Televisie Academie door het programma middels een speciale cursus.

1.2. Openingsavond

Het festival werd geopend met de Europese première van de nieuwe film van Roman Polanski, *Death and the Maiden*. De opening werd verricht door staatssecretaris Aad Nuis, in tegenwoordigheid van Polanski en vele andere eregasten. Daaronder bevond zich ook de actrice/producente Josephine Siao uit Hongkong, die twee weken later in Berlijn bekroond zou worden als beste actrice van het festival.

De opening van het festival schiep dit jaar een luxe-probleem. Er kwam onverwacht veel publiek: bijna 100 procent van de genodigden maakte zijn opwachting, terwijl een opkomst van 70 tot 75% normaal is. Daarnaast arriveerden onverwacht een groot aantal buitenlandse gasten en journalisten, die de toegang moeilijk kon worden geweigerd.

Het Luxor Theater bood plaats aan 850 genodigden. Te elfder ure werd een tweede filmkopie bemachtigd en konden driehonderd andere gasten *Death and the Maiden* vrijwel tegelijkertijd zien in het nabijgelegen Lumière theater. Aad Nuis en Roman Polanski waren zo bereidwillig om de openingstoespraken op beide lokaties te verrichten.

De volgende dag vond *The European*: "*Death and the Maiden* offers a thrilling start to the Rotterdam Film Festival".

1.3. 100 jaar Cinema

De Rotterdamse bijdrage aan het eeuwfeest bestond uit het naar voren schuiven van een aantal concrete nieuwe restauratieprojecten. Dit om te benadrukken dat het voortbestaan van de filmische erfenis te danken is aan de grote, vaak anonieme, inspanningen van bevoegen restaurateurs.

Ruime aandacht kreeg het aansprekende project van de restauratie in kleur van *Jour de Fête* van Jacques Tati. Een project dat tot stand kon komen door de passie en de volhardendheid van Sophie Tatischeff, dochter van Tati. Door het falen van een experimentele kleurenteknik heeft Tati zijn in kleur bedoelde film nooit als zodanig kunnen zien. In de zwart/wit versie werd de

film een klassieker. In Frankrijk werd het eeuwfeest van de cinema met de nu kleurige feestfilm officieel geopend en in Rotterdam vond de internationale première plaats. In nauwe samenwerking met het Nederlands Filmmuseum vond de première plaats van de gerestaureerde *Die Perücke* van Berthold Viertel. Een voorbeeld van een restauratie die tot stand kon komen dankzij het Europese Lumière Project.

Eveneens in samenwerking met het Filmmuseum presenteerde de Duitse filmtheoreticus en historicus Hartmut Bitomsky de tussentijdse resultaten van een workshop waarin het oudste documentaire materiaal uit het archief van het Filmmuseum centraal stond. De vertoning van het gefilmde verslag van de Spaanse restaurateur Luciano Berriatú demonstreerde aan de hand van de legendarische *Faust* van Friedrich Wilhelm Murnau hoe complex de restauratie van een film kan zijn.

Om aan te geven dat ook relatief recente films zonder zorgvuldige conservering volledig kunnen verdwijnen vertoonde het festival de lang aan het oog onttrokken *Martha* van Rainer Werner Fassbinder.

Een bescheiden hommage bracht het festival aan de filmhistoricus Jürgen Labenski. Labenski heeft in een periode van ruim vijftwintig jaar vele oude film toegankelijk gemaakt voor een breder publiek. In zijn aanwezigheid werd Murnau's *Tartüff* vertoond met live begeleiding door het ensemble van Pierre Oser van de oorspronkelijke door Labenski ontdekte muziek. Labenski presenteerde zelf zijn restauratie van *Münchhausen* van Josef von Baky.

1.4. Films from Oz

Een programma-onderdeel waarin diverse films bij elkaar werden gebracht vanuit een bepaalde visie op cinema. De opzet was vergelijkbaar met eerdere festivalprogramma's als *Cinema Narcissus* (1992), *Grandeur Locale* (1993) en *Master Home Movies* (1994).

De films die in dit programma werden samengebracht nemen ieder op hun eigen manier afstand van hun genres. Ze nemen die afstand met groot zelfvertrouwen; ze hanteren de komedie, animatie of horror-film procédés met meer dan gemiddelde vaardigheid. Hun ambities gaan in alle gevallen verder dan die van de genre-film en opmerkelijk is dat ze niet zelden een maatschappelijk satirisch element hebben. Ze hebben gemeen dat ze zich zonder enige terughoudendheid overgeven aan het fantastische en de daarvoor geschikte cinematografische trucs met duivels genoeg hanteren.

De Oz-film wijkt af van het genre van de horror-, animatie-, kinder- of science-fiction film omdat hij beter, intelligenter, uitdagender, ambitieuzer, kortom meer bijzonder is dan zijn soortgenoten.

Een groots verdediger van het kinderlijke en het fantastische in de film is Salmon Rushdie. Mede aanleiding en zeker inspiratie bron voor dit programma was zijn prikkelende boekje over *The Wizard of Oz*. Zijn waardering en interpretatie van de film liet zich verbreden en verplaatsen naar de internationale filmactualiteit.

Er werden enkele historische voorbeelden geprogrammeerd, waaronder uiteraard *The Wizard of Oz* van Victor Fleming, maar de nadruk lag op de nieuwe films. Films als *Heavenly Creatures* van Peter Jackson, *Window to Paris* van Yuri Mamin, *Funny Man* van Simon Sprackling en *Faust* van Jan Svankmajer. Krachtige en uitbundige films die overtuigend demonstreren dat de ongebreidelde fantasie, waar de cinema van Méliès ooit mee begon, nog steeds zijn bestaansrecht heeft en een bron van plezier en inspiratie kan zijn.

Het prikkelende concept van het programma gaf de mogelijkheid om films met elkaar te confronteren die anders nooit in samenhang zouden zijn vertoond. Hierdoor kon bijvoorbeeld het fantastische element van het ogenschijnlijk realistische *Le Cri du Coeur* van Idrissa Ouédraogo worden benadrukt en kon de Japanse animatiefilm *Porco Rosso* van Hayao Miyazaki worden voorgesteld aan een volwassen publiek.

Festival medewerker Gertjan Zuilhof was verantwoordelijk voor de ontwikkeling en de uitvoering van het Oz-programma.

1.5. Pink Pictures from Japan

In binnen- en buitenland heeft de selectie van nieuwe sexfilms uit Japan bijzonder veel pers gekregen. Toch betrof het hier een zeer bescheiden programma. Het ging om slechts acht films, en daarnaast nog één film in het hoofdprogramma. De opwinding valt wel te verklaren. Met deze selectie week Rotterdam af van de in het festivalcircuit gangbare 'goede smaak'. De aandachtige beschouwer van de Rotterdamse programmering had echter kunnen concluderen, dat er hier allerminst sprake was van een sensationeel incident. Al jaren programmeert Rotterdam bewust B-films, Box-office successen en curiosa uit de commerciële filmexploitatie. Soms gunnen deze het publiek een bijzonder pregnante blik op een andere cultuur. Dan weer blijkt er onverwacht artistiek talent te huizen in een ogenschijnlijk goedkoop produkt.

In het geval van de Pink Pictures uit Japan gelden beide voordelen. Ze zeggen iets over Japan, dat je niet makkelijk elders tegenkomt, en ze zijn gemaakt door regisseurs die met de vorm experimenteren.

Een aanvullende overweging voor de vertoning van deze films was, dat jonge regisseurs het slachtoffer zijn van de malaise in de Japanse filmindustrie en zij hun talenten vaak slechts kunnen ontwikkelen bij de televisie en in de soft-porno film productie. Het is in Japan erg moeilijk om geld te vinden voor kunstzinnige films. Zelfs befaamde regisseurs als Imamura en Oshima komen niet meer aan de bak. Jonge regisseurs die geen zin hebben eeuwig te wachten op een kans, nemen soms hun toevlucht tot de smalfilm, de Hi-8 video, of andere goedkoop materiaal. Anderen geven er de voorkeur aan te werken met professionele 35-mm film en stellen zich in dienst van de porno-industrie. Zij vinden in toenemende mate emplooi bij de Stance Company, waar de huidige seksuele revolutie, want die is nu eindelijk gaande in Japan, met de grootst mogelijke artistieke vrijheid kan worden vormgegeven, zowel met homo- als heteroseksuele sex.

De seksuele handelingen in deze films staan in het teken van de eenzaamheid en de agressieve frustratie; de sex werkt niet bevrijdend. De regisseurs breken met hun voorgangers uit de jaren zestig, die sex, politiek en persoonlijke identiteit nog samenvoegden tot een hoopvol revolutionair mengsel. Nu resten sex en eenzaamheid. Volgens de criticus Okubo Ken geven deze pornofilms een preciezer psycho-sociaal beeld van Tokio dan recente 'art films'. Okubo Ken hielp bij de samenstelling van de Rotterdamse selectie, die voorts werd ondersteund door de vooraanstaande Japanse filmcriticus Fukuma Kenji. De voorselectie werd gedaan door de festivalcorrespondent in Tokio, Jacinta Hin. Aangemoedigd door de Rotterdamse interesse heeft de Japan Foundation in Tokyo nu besloten tot de samenstelling van een officieel retrospectief van soft-pornofilms uit de jaren zeventig. Onder de curatoren bevindt zich onder andere de decaan van de Kunstenfaculteit van de Universiteit van Tokyo, Professor Hasumi.

Mijlpaal

In het hoofdprogramma presenteerde het festival een mijlpaal in de Japanse filmgeschiedenis: de eerste film waarin schaamhaar te zien is, *Another Love in Tokyo* (Ai no Shinsekai) van regisseur Takahashi Banmei.

1.6. Karel Kachyna Retrospectief

Karel Kachyna is een Tsjechische filmmaker met een buitengewoon imposante staat van dienst. Buiten zijn geboorteland is zijn roem ten onrechte vrijwel nihil. Het festival bracht een zorgvuldig afgewogen keuze uit het oeuvre van de Moravische meester om het Nederlandse publiek en de internationale professionals kennis te laten maken met de overrompelende kwaliteit van Kachyna's films.

Er is bewust gekozen voor een goede presentatie van een twaalftal kopieën van hoge technische en artistieke kwaliteit boven een kwantitatieve benadering van de ruim zeventig titels omvattende filmografie van Kachyna. De directe aanleiding om de cineast Kachyna middels een speciaal programma naar voren te schuiven was de opmerkelijke respons op de vertoning van zijn film *Kráva* (De Koe) tijdens het vorige festival. Er ontstond behoefte aan het beantwoorden van de vraag: wie is de cineast achter deze wonderlijk sterke en originele film?

Het bleek een filmmaker met een lange carrière die in 1950 begon. Niet zelden stond zijn artistieke visie op gespannen voet met het Sovjetgetrouwe Tsjechoslowaakse regime. Maar ook al werd zo nu en dan een film van hem verboden, zoals de film *Ucho* (Het Oor), hij slaagde er steeds in om te blijven werken. Zo vormde zijn werk en zijn loopbaan een spiegel van bijna een halve eeuw cultuur-politieke geschiedenis van zijn land.

Kachyna maakte zijn beste films in een vruchtbare samenwerking met de schrijver Jan Procházky. Een sterk voorbeeld van deze samenwerking is de film *Long Live the Republic* (1965) en het is verheugend te kunnen melden dat deze film naar aanleiding van het retrospectief een Nederlandse distributeur heeft gevonden.

Selectie en organisatie van het Kachyna retrospectief was in handen van festivalmedewerkster Denisa Strbova. Zij redigeerde ook een speciale publikatie bij het programma. De weerklank van het Kachyna programma blijkt concreet uit de belangstelling van internationale filmfestivals en cinematheken om het geselecteerde pakket films voor vertoning over te nemen. Zo zullen de films van Kachyna ondermeer in het prestigieuze Museum of Modern Art in New York worden vertoond.

1.7. Great Ladies of the East

Om te zeggen dat het Verre Oosten een werelddeel is dat volop in (economische) beweging is en sterk in de belangstelling staat is uiteraard een open deur, maar dat er al decennia lang diverse bloeiende filmindustrieën bestaan,

is bij een groter publiek minder bekend. Hongkong en Taiwan kennen een vitale commerciële filmcultuur met eigen genres en eigen sterren. Sterren die in het eigen territorium een bijna goddelijke status hebben, maar in het westen nauwelijks bekend zijn.

Dit vormde een reden voor het festival om middels het voorstellen van de activiteiten van Josephine Siao en Hsu Feng, twee van de grootste vrouwelijke sterren van de Chinese commerciële film, een licht te werpen op een voor ons nog verborgen cinema van grote kwaliteit.

Wat de carrières van deze twee Great Ladies of the East met elkaar verbindt is dat ze beide zijn begonnen als jonge acrobatische actrices in *martial arts* films. Gedurende hun loopbaan zijn ze steeds meer grote dragende rollen gaan spelen en beide hebben hun succes en roem aangewend om zelf films te gaan produceren. Op die manier hebben ze de carrière van menige talentvolle, jonge Hongkong filmmaker op de rails gezet. Via een keuze uit hun beider werk was het mogelijk om op een compacte manier inzicht te geven in de historische ontwikkeling van een filmcultuur die momenteel tot de meest interessante van de wereld moet worden gerekend. Superster Josephine Siao was een stralende gaste op het festival en een waardige ambassadrice van een filmcultuur die in ons deel van de wereld ten onrechte niet goed wordt gekend. Het eerbetoon aan Josephine Siao en Hsu Feng was samengesteld door festivalmedewerker Wouter Barendrecht en werd georganiseerd in samenwerking met het Taiwanees Filmarchief in Taipei.

1.8. Tous les Garçons et les Filles de leur Age

Slechts weinigen zullen er behoefte aan hebben om in twijfel te trekken dat Frankrijk het belangrijkste en meest veelzijdige filmland van Europa is. Traditioneel bevat het Rotterdamse programma altijd meerdere nieuwe Franse films, zowel van meesters van naam als van nieuwe talenten. Dit jaar diende zich een bijzondere gelegenheid aan om die traditionele aandacht extra te benadrukken.

Op initiatief van de Franse televisieproducente Chantal Poupaud kreeg een tiental Franse cineasten van de Frans/Duitse cultuurzender Arte de aanlokkelijke opdracht om een nagenoeg vrije film te maken. Het moesten speelfilms worden over jongeren en hun gedrag en de filmmakers konden putten uit hun eigen herinneringen. Zo ontstonden negen - één sneuvelde in de produktiefase - zeer persoonlijke films van de meest getalenteerde Franse cineasten, want Poupaud had niet alleen een goed idee en doorzettingsvermogen, maar ook smaak. De serie bevatte films van voor Rotterdam bekende filmmakers als Claire Denis, Chantal Akerman, Olivier Assayas en André Téchiné en namen

die heel goed diezelfde klank kunnen krijgen: Laurence Ferreira Barbosa, Emilie Deleuze, Cédric Kahn en Olivier Dahan.

De complete reeks werd onder de serie-naam *Tous les Garçons et les Filles de leur Age* voor het festival geselecteerd (inclusief de film *Travolta et moi* van Patricia Mazuy die het jaar ervoor als individuele film werd gepresenteerd) om deze gelukkige samenwerking tussen film en televisie als zodanig onder de aandacht te brengen. De aanwezigheid op het festival van diverse van de betrokken regisseurs en producenten werd aangegrepen om de voorbeeldfunctie van dit mooie initiatief voor het voetlicht te brengen.

Zowel door pers als publiek werd enthousiast op deze verfrissende reeks Franse films gereageerd. Een 'prachtig project' (Mark Duursma in *Trouw*) om het bondig samen te vatten.

1.9. Dutch Perspective

Het festival ontving dit jaar bijna 1100 gasten uit de internationale filmwereld. Het merendeel kwam naar Rotterdam om films te vinden, en zaken te doen. Onder de gasten waren vertegenwoordigers van distributiefirma's uit de hele wereld, tientallen filmkopers voor televisiemaatschappijen, vele verkoopbemiddelaars, producenten, programmeurs en journalisten. Rotterdam is dan ook een voor de hand liggende plek voor de presentatie van de Nederlandse filmproductie aan de buitenlandse vakwereld. Dit jaar werd het programma weer samengesteld in overleg met het Nederlands Fonds voor de Film en Holland Film Promotion. Beide organisaties droegen ook financieel bij aan de presentatie. De selectie bevatte vier speelfilms en twee documentaires met speelfilm lengte. Daarnaast viel de keuze op nog 16 andere producties, waaronder een aantal tv-documentaires, experimentele films en animatie. *De Hoogste Tijd*, een speelfilm in de regie van Frans Weisz, ging in deze sectie in wereldpremière. De buitenlandse bezoekers werden al bij aankomst in hun hotel geattendeerd op dit programma. Zij ontvingen ook een catalogus van Holland Film Promotion. Een aantal films werd in Rotterdam geselecteerd voor buitenlandse festivals. Om wat voorbeelden te geven: films van Annette Apon gingen naar Egypte, van Ian Kerkhoff naar het Tokyo Film Festival, van Frans Weisz naar Amerika en Israël, van Johan van der Keuken en Jos de Putter naar New York, en Theo van Gogh's *06* werd aangekocht voor distributie in de VS.

Toch blijkt het in de praktijk niet eenvoudig erg veel buitenlandse gasten te bewegen tot een bezoek aan de Nederlandse film.

Lastig ook is het Nederlanders te bewegen hun films actief aan de man te brengen. Elk jaar gaat het weliswaar beter, maar het festival zal toch jaarlijks nieuwe aanmoedigen moeten verzinnen. Een grote steun daarbij zou natuurlijk een rijker aanbod van goede Nederlandse speelfilms zijn. De goede samenwerking met Holland Film Promotion en het Nederlands Fonds voor de Film biedt gelukkig perspectief voor het Dutch Perspective.

1.10. Hubert Bals Fonds Films in Première

Met gepaste trots kon het festival dit jaar maar liefst een dozijn nieuwe films presenteren die in enigerlei fase van hun produktie financiële steun hebben ontvangen van het Hubert Bals Fonds. Hierbij zijn projecten die al voor het schrijven van het scenario door het fonds zijn gesteund en waarbij soms pas na jaren het uiteindelijke resultaat kan worden vertoond. De middelen van het fonds zijn bescheiden waardoor altijd maar een klein deel van het budget van een film door het fonds kan worden gedekt. De strategie van het fonds is om met weliswaar kleine bedragen, maar op vitale - voor andere financiers vaak te risicovolle - momenten in een produktie te stappen. Dat in één jaar meer dan tien nieuwe Hubert Bals Fonds films konden worden vertoond bewijst dat die strategie zijn vruchten afwerpt. Nu het fonds meer en meer aan internationale bekendheid wint is het misschien goed erop te wijzen dat het budget van een enkele speelfilm niet zelden het jaarbudget van het fonds overtreft. Het fonds kijkt bij de selectie van projecten zorgvuldig naar de financiële kant, maar doorslaggevend bij de beoordeling zijn eerder de inhoudelijke aspecten van een filmplan. Er kan geen betere manier denkbaar zijn om dit beleid te toetsen dan het bekijken en analyseren van de voltooide films. Een aantal daarvan vergaarde de nodige roem op andere internationale festivals voordat ze in Rotterdam aankwamen, anderen beleefden in Rotterdam hun première. Van de films die inmiddels een internationale reputatie hebben opgebouwd kunnen genoemd worden: *Bab el-Oued City* van Merzak Allouache, *Sin Compasión* van Francisco Lombardi, *Neak Srê* van Rithy Panh en *Les Silences du Palais* van Moufida Tlatli. Uit dit programma-onderdeel was *Postman* van He Jianjun zonder twijfel de meest succesvolle. Niet alleen won hij een van de Tiger Awards van het festival, hij kreeg bovendien zeer veel aandacht van de Nederlandse en internationale pers. Deze film was door een zeer actieve participatie van het fonds vlak voor het festival in Nederland voltooid.

Nieuwe films uit landen als Colombia, Armenië, Mongolië, Guinea Bissau, Burkina Faso of Senegal zijn ook in het internationale festivalcircuit zeer zeldzaam en daarom is het des te verheugender dat het door het festival

beheerde Hubert Bals Fonds heeft kunnen bijdragen aan de realisering van films uit deze landen.

1.11. Critic's Choice

De persoonlijke keuze van een aantal van de belangrijkste Nederlandse filmcritici vormt een inmiddels traditioneel en door het publiek gewaardeerd onderdeel van het festival. Hoewel het festival terughoudend is met programma-onderdelen waarbij de verantwoordelijkheid voor de selectie niet bij het festival zelf ligt, is dat juist de charme van dit programma. Het stelt toonaangevende critici in de gelegenheid een film naar voren te schuiven die ze in de selectie missen en zo op een concrete manier de festivalselectie ter discussie te stellen.

Publicitair gezien is het programma-onderdeel een effectief tweesnijdend zwaard. De meewerkende critici nemen in een vroegtijdig stadium degelijk kennis van het gehele festival programma waardoor hun interesse en betrokkenheid wordt gestimuleerd. De ervaring leert dat de gekozen film mag rekenen op extra journalistieke aandacht. De benaderde critici gaven met enthousiasme gehoor aan het verzoek om voor dit jaar een keuze te maken. De betrokken critici waren: **Hans Beerekamp** (*NRC Handelsblad*), **Mieke Bernink** (*Skrien*), **Peter van Bueren** (*de Volkskrant*), **Mark Duursma** (*De Filmkrant*), **Erik Koch** (*Telegraaf*), **Hans Kroon** (*Trouw*), **Pieter van Lierop** (*Utrechts Nieuwsblad/GPD*) en **Ab Zagt** (*Algemeen Dagblad*). De critici presenteerden hun keuze persoonlijk in het theater aan het publiek en ze schreven speciaal een wervende recensie voor de Dagkrant van het festival.

1.12. Serge Daney Lezing

Het overlijden van de Franse filmcriticus Serge Daney in de zomer van 1992 werd bij het festival direct gevoeld als een groot verlies. Daney belichaamde in vele opzichten een positie binnen het denken over film die sterk verwant was met de lijn van het festival. Om zijn naam en zijn kritische werk binnen het festival levend te houden werd voor het festival van 1993 de eerste lezing georganiseerd waaraan zijn naam was verbonden.

De lezing wordt bewust georganiseerd als een kleinschalig evenement in Zaal De Unie. Een ruimte die de juiste intimiteit heeft om binnen een festival, met een van nature hectisch karakter, een moment van geconcentreerde aandacht

te creëren. Het doel van de lezing is om in de geest van Daney een open en provocerende ideeënvorming te stimuleren over de internationale filmactualiteit. Het afgelopen festival werd de inmiddels derde Serge Daney Lezing gehouden door Jean-Claude Biette. Biette is Franse een filmmaker en filmcriticus die behoorde tot de enge vriendenkring van Daney. Momenteel zet hij als redacteur het tijdschrift *Trafic* voort dat door Daney in de laatste periode van zijn leven was opgericht. Eerder maakte Biette deel uit van de redactie van het fameuze *Cahiers du Cinéma* onder het hoofddirecteurschap van Daney. Op verzoek van het festival hield hij zijn lezing over de veranderende inzichten in de betekenis van kleur in de film. Directe aanleiding hiervoor was de programmering in het festival van de kleurenrestauratie van *Jour de Fête* van Jacques Tati. Het voornemen is om ook volgend jaar een Serge Daney Lezing te organiseren.

1.13. Zaalgesprekken, discussies en talkshows

Veel filmmakers hechten er waarde aan om de vertoning van hun film in Rotterdam persoonlijk te begeleiden. Op haar beurt hecht het festival er aan de ontmoetingen tussen de maker en zijn publiek zo soepel en zinvol mogelijk te laten verlopen. Het festival schakelt hiervoor een reeks van moderatoren in met een gebleken kennis van de hedendaagse cinema en het vermogen om in diverse talen voor en met een publiek een goed gesprek te voeren.

Zoals bij vele onderdelen van een festival stelt dit de nodige eisen aan de logistiek, want er vinden tijdens het festival honderden van dit soort zaalgesprekken plaats. Deze zaalgesprekken geven het publiek de gelegenheid om de maker van het werk op een informele manier in levende lijve te ontmoeten wat sterk bijdraagt aan de atmosfeer van het festival. Voor de filmmakers is het, zeker in het geval van een eerste openbare vertoning, een altijd zeer gewaardeerde mogelijkheid om te ondervinden hoe hun film overkomt op een niet professioneel publiek.

Bepaalde thema's in het festival gaven de aanleiding tot het organiseren van meer uitvoerige discussies. Hierbij werd zo effectief mogelijk gebruik gemaakt van de vele interessante en deskundige buitenlandse gasten, waaronder uiteraard de filmmakers. Filmmaker en meester van het interview Theo van Gogh ontfermde zich in een dagelijkse talkshow over de bekendste en meest aansprekende gasten. Door zijn achtergrond als filmmaker en zijn inmiddels grote ervaring in het voeren van onderhoudende openbare interviews is van Gogh een ideale gesprekspartner voor cineasten.

2. CINEMART

2.1. Inleiding

Zonder overdrijving kan gesteld worden dat de Rotterdamse Cinemart een begrip is geworden in de internationale filmwereld. De vorm van co-produktiemarkt die de Cinemart vijf jaar geleden heeft aangenomen en in de loop van de jaren is verfijnd, dient inmiddels als voorbeeld voor tal van andere festivals in de wereld. De Cinemart organisatie wordt regelmatig uitgenodigd om zich in het buitenland te presenteren. In het afgelopen jaar onder meer in Tunis, Mexico, Cuba, Tokyo, Toronto en New York. Zijn kracht ontleent de Cinemart aan de effectiviteit waarmee zakelijke contacten tot stand worden gebracht tussen partijen die elkaar anders slechts moeizaam zouden weten te vinden: enerzijds de filmmakers en producenten van onafhankelijk geproduceerde films en anderzijds potentiële financiers.

Alle deelnemers die hun filmproject op de Cinemart presenteren boeken resultaat. Voor een kwart van de projecten konden dit jaar al tijdens de vier Cinemart-dagen concrete *deals* worden afgesloten. Het merendeel van de contacten wordt geconcretiseerd in de maanden die daarop volgden.

In het licht van deze resultaten is het niet verbazingwekkend dat het festival met een jaarlijks fors groeiend aantal voorstellen wordt benaderd. Dit jaar zijn 200 projecten ingediend, een verdubbeling ten opzichte van 1994. Uiteindelijk werden 46 filmprojecten geselecteerd, waarvan 5 van Nederlandse producenten, wat een maximum is om de Cinemart voor alle participanten te laten functioneren. Ook van financierszijde is de belangstelling sterk gegroeid. Dit jaar werd deelgenomen door 276 vertegenwoordigers van internationale filminstellingen, fondsen, tv-netwerken, banken, productie-bedrijven, distributeurs en filmverkopers. Dat is een groei van 39% ten opzichte van het voorafgaande jaar.

Dankzij de Cinemart verstevigt het festival zijn reputatie en positie als toonaangevende internationale ontmoetingsplaats voor de onafhankelijke film. Het festival heeft met de Cinemart ook een belangrijk en toegankelijk platform in huis waar de Nederlandse filmproductie zich internationaal kan manifesteren.

2.2. Selectie filmprojecten

De selectie van de projecten vindt gedurende het hele jaar plaats. De redactie die het filmprogramma selecteert heeft ook de opdracht nieuwe projecten op te sporen. Het merendeel van de project-aanmeldingen wordt op eigen initiatief naar het festivalkantoor gestuurd. Daartoe onder meer uitgenodigd door de publiciteit die het festival in de loop van het jaar maakt middels internationale verspreiding en mailing van folders en de Rotterdam Bulletins waarin ruchtbaarheid aan de Cinemart wordt gegeven. Bovendien zijn er filmprojecten die via het Hubert Bals Fonds de Cinemart-organisatie bereiken.

Om een gedegen selectie te kunnen maken, moeten de projectvoorstellen aan een aantal voorwaarden voldoen. In ieder geval moeten zij vergezeld zijn van een scenario, een treatment, een budget-outline, een curriculum vitae van de filmmaker en de producent. Filmmakers die volledig onbekend zijn bij de organisatie wordt bovendien gevraagd vorig werk op video op te sturen. Alle projecten worden gelezen en uit het totale aanbod, dit jaar 200, wordt een selectie gemaakt op basis van criteria als kwaliteit, haalbaarheid, eerder werk van een filmmaker, de actualiteit van een project, het beschikbare budget en het land van herkomst. Projecten gesubsidieerd door het Hubert Bals Fonds vallen automatisch binnen de selectie, mits het project niet in een al te prematuur stadium verkeert.

De Cinemart 1995 telde 46 projecten. Het aantal projecten moet zeker niet groter worden, en de limiet van vijfendertig blijft een nobel streven. Hoe minder projecten hoe overzichtelijker de markt en hoe groter de kans dat een ieder met geïnteresseerde investeerders kan praten en een goede begeleiding krijgt vanuit de organisatie.

2.3. Participanten

Niet alleen het kwaliteitsniveau van de filmprojecten moet hoog zijn. Voor het bereiken van een optimaal resultaat moet ook aan de investeerders kant voldoende potentieel aanwezig zijn. Door de reputatie en de bekendheid van de Cinemart is het tegenwoordig minder moeilijk om buitenlandse investeerders te bewegen de reis naar Rotterdam te maken. Niettemin vereist het gedurende het hele jaar lobby-werk en worden de buitenlandse reizen

door de festival *scouts* aangegrepen om mogelijke participanten te interesseren. De organisatie verzamelt het hele jaar door informatie, zodat in de aanloop van de Cinemart een *up-dated* adressenbestand beschikbaar is.

Uitgenodigd worden:

- televisie-producenten en -inkopers (dit jaar in grotere getale dan ooit aanwezig)
- (co)-producenten (gerecruteerd uit eigen bestand en via internationale contacten)
- distributeurs
- sales-agents
- fondsbeheerders en overige financiers (b.v. organisaties als Filmstiftung Nordrhein-Westfalen, Hamburger Filmbüro, bankiers etc.)
- vertegenwoordigers van filminstellingen uit Derde Wereld landen als Mexico (Latina), Peru (Casablanca Films), Tunesië (CinéTéléfilms) en anderen.

2.4. Cinemart-dossier

Nadat de selectie van de projecten heeft plaats gehad worden deze in het Cinemart-dossier gebundeld. Per project worden de meest belangrijke gegevens opgenomen in het dossier, zoals het genre film, de financiële status van een project, gezochte wijze van co-producen, productie-planning, aanwezige vertegenwoordigers op de Cinemart, contactpersonen etc.

In de loop van december zijn 450 Cinemart-dossiers, in 1994 waren dat er nog 350, verstuurd naar mogelijke Cinemart-participanten. Bij de dossiers was een intekenlijst gevoegd, waarmee men kon aangeven naar welke projecten in het bijzonder de belangstelling uitging.

2.5. Programma opzet

De centrale lokatie van de Cinemart was dit jaar wederom het Hilton Hotel, waar de *upperlobby* meer dan ooit de functie van een informele ontmoetingsplaats voor filmprofessionals werd. In de Jardinzaal werd het eigenlijke programma van de Cinemart gepresenteerd.

In 1995 is afgeweken van de Cinemart-briefings, zoals die in de laatste jaren werden georganiseerd. Een van de redenen was het reeds overladen programma met onderdelen als de Canada Focus en de Asian Film Conference. De briefings werden vervangen door *consulting hours*, die veel van de functies en inhoud van de vroegere briefings overnamen.

Evenals vorig jaar stonden de deelnemers een aantal hotelkamers ter beschikking voor ontmoetingen. Een deel van de afspraken was vooraf gearrangeerd door middel van de intekenlijsten. De aldus ontstane agenda's van de deelnemers werden uitgedeeld bij aankomst.

De filmmakers en producenten vinden het prettiger 'binnenkomen' als er al een ontmoeting is vastgelegd. Bovendien werkt de vastgelegde agenda veel efficiënter voor de financiers.

Dit jaar werden meer dan 1500 afspraken gearrangeerd door de Cinemart-desk, in 1994 waren dat er 500.

Om de personen te kunnen vinden met wie van te voren afspraken waren gemaakt, was voor het eerst een Meeting Point gecreëerd in de Jardinzaal.

Een extra hulpmiddel voor de participanten bij hun voorbereiding op de Cinemart was de Product Information List, die aan alle deelnemers vooraf werd uitgereikt. Deze participantenlijst bevatte informatie over alle aanwezige organisaties en hun activiteiten- en interessegebied. Tevens stond vermeld wie deze organisaties in Rotterdam vertegenwoordigde.

De mogelijkheden en kansen van de filmmakers en producenten om veel financiers te treffen werden verbeterd door de *consulting hours* die een aantal instellingen en bedrijven op verzoek van de Cinemart hielden. Het waren kleine groepsessies, waarin de financiers het beleid van hun organisatie toelichten en algemene vragen konden worden gesteld. Dit werkte tot grote tevredenheid van zowel de deelnemers als geconsulteerde bedrijven.

De dagelijkse Cinemart-lunch bewees zich ook dit jaar als een ideale manier om logistieke knopen aangenaam op te lossen.

Een andere belangrijke lokatie van de Cinemart is de videotheek, die dit jaar aanzienlijk was uitgebreid om aan de vraag van de deelnemers te kunnen voldoen. In totaal waren 15 video-sets beschikbaar, die geïnstalleerd waren in een grote ruimte in de z.g. 'mediavleugel' in het Hilton. De videotheek was in tegenstelling tot voorgaande jaren gedurende het hele festival opengesteld en kon ook gebruikt worden door de pers. Naast video's van de festivalfilms beschikte de videotheek over video's met vroeger werk van de Cinemart participanten als promotie voor hun nieuwe filmprojecten.

Sommige filmmakers/producenten presenteerden in de videotheek een promotie-tape van hun nieuwe project of een grove montage van reeds gedraaide scènes. Tenslotte, bevatte de videotheek video's met recente films uit een aantal Derde Wereld-landen, die de vertegenwoordigers van filminstellingen uit die landen op verzoek van de Cinemart hadden meegenomen.

2.6. Asian Film Conference

In samenwerking met NETPAC (Network for the Promotion of Asian Cinema) en de Filmstiftung Nordrhein Westfalen werd tijdens de Cinemart een tweedaagse Asian Film Conference georganiseerd. Doel van de conferentie was de bestudering van de positie van de Aziatische kunstzinnige film binnen de eigen regio, en een onderzoek naar de positie van Europese films in Azië vooral wat betreft distributie en co-financiering. Een vervolg-conferentie vond plaats in juni in Keulen.

Vertegenwoordigers uit diverse Aziatische landen gaven acte de présence, en vertelden de conferentie over de positie van de kunstzinnige film in hun land, aan de hand van de Chinese filmhit *Farewell my Concubine*. Een geschreven inhoudelijke samenvatting van de conferentie vormde een onderdeel van de besprekingen in Keulen. De conferentie werd geleid door Thomas Garvin van het advocatenkantoor Ervin, Jessup & Cohen uit Los Angeles dat internationaal opereert in de film- en amusements-industrie, en door Mevrouw Yoshida Kayo van de Japanse distributie- en produktiemaatschappij Herald Ace.

2.7. Personeel

De organisatie van de Cinemart staat onder verantwoordelijkheid van het International Filmfestival Rotterdam. Dit jaar beschikte de Cinemart over twee coördinatoren, een assistent ter ondersteuning van de Festival Film School, twee algemene onbetaalde assistenten, een extra Cinemart-baliekracht gedurende het Festival, vier beheerders voor de videotheek en overige medewerkers aan de gasten- en informatiebalie. Teneinde de efficiency van de organisatie te vergroten werden de kantoren gehuisvest in het Hilton.

3. HUBERT BALS FONDS

3.1. Een vruchtbaar jaar

Het afgelopen jaar was een jaar waarin meer dan ooit tevoren de resultaten van het financieringsbeleid van het Hubert Bals Fonds zichtbaar werden. Tijdens het 24e International Film Festival Rotterdam werden maar liefst 12 films vertoond die met steun van het fonds tot stand waren gekomen. Sommige daarvan beleefden in Rotterdam hun wereldpremière zoals de Chinese film *Postman* van He Jianjun. De film won een Tiger Award en de prijs van de internationale filmkritiek. Het Hubert Bals Fonds ondersteunde de film begin '94 met een bijdrage van \$ 35.000 en bemiddelde tevens bij de postproductie. De filmmaker ondervond grote problemen bij de postproductie in China. Het Hubert Bals Fonds zorgde voor het transport van het materiaal naar Nederland, vloog de filmmaker over en zo werd vlak voor het festival de laatste hand aan de film gelegd bij de Amsterdamse bedrijven Cineco en Metasound. Na Rotterdam begon de film een zegetocht langs andere internationale festivals.

Andere films trokken al eerder in 1994 op diverse internationale festivals de aandacht, zoals bijv. de *Les Silences du Palais* van Moufida Tlatli (Tunesië) en *Bab el-Oued City* van Merzak Allouache (Algerije) en *Les Gens de la Rizière* van Rithy Panh (Cambodia) die op het filmfestival van Cannes internationaal furore maakten. Maar het waren niet alleen succesvolle festivalvertoningen die de films ten deel vielen, ook op de internationale markt was er interesse voor de niet alledaagse films uit o.a. Colombia, Armenia, Mongolia, Guinea-Bissau, Burkina Faso of Senegal.

Buiten het festival werd een aantal films ook vertoond in de Nederlandse filmhuizen en bioscopen. Het afgelopen jaar waren dat *Bab el Oued City*, *Xime* en *Les Silences du Palais*, waarvan vooral de laatste film veel bezoekers wist te trekken. Begin november wordt *Postman* uitgebracht door Polygram Filmed Entertainment. De NPS selecteerde afgelopen jaar 4 films, te weten *Flame*, *Postman*, *Les Silences du Palais* en *La Goulette*. De films zullen worden uitgezonden na roulatie in de bioscopen.

Vrijwel alle gereedgekomen films konden zich ook verheugen op een brede internationale belangstelling. Veel van de films hebben het internationale festivalcircuit doorlopen. En ook op de markt was er serieuze belangstelling. Zo werden films als *Les Silences du Palais* en *Postman* aan veel landen verkocht.

3.2. Nieuwe projecten

Het Hubert Bals Fonds ontving het afgelopen jaar 250 aanvragen, waaruit 19 speelfilmprojecten en 2 initiatieven voor distributie werden geselecteerd. Onder de geselecteerde projecten bevinden zich filmmakers die hun sporen al hebben verdiend als Wu Xiaoshuai (China), Bakhtuyar Khudoynazarov (Tadjikistan) en Khaled El Hagar (Egypte), maar ook voor de internationale filmwereld volslagen nieuwe namen als Smie Moukhat (Cameroon), Zola Maseko (South Afrika) en Farai Sevenzo (Zimbabwe).

Bij de selectieprocedure wordt voortdurend bekeken of een bijdrage uit het Hubert Bals Fonds ten goede komt aan het opbouwen van een autonome en onafhankelijke filmindustrie in de ontwikkelingslanden zelf. Aan de hand van ingediende budgetten en produktieschema's wordt beoordeeld waar het geld wordt besteed. Het fonds beperkt zich tot projecten met een zo sober mogelijke produktionele opzet. Het geld dient zoveel mogelijk in de Derde Wereld besteed te worden. Het subsidiëren van westerse co-producenten past niet binnen de doelstellingen van het fonds.

Voorts is het van belang dat de bijdrage van het fonds een voor het project **significante bijdrage** is. In de praktijk komt het erop neer dat het fonds vooral de moeilijke beginfase van projecten steunt of juist dat laatste beetje geeft om de film te voltooien. De bescheiden bijdragen uit het fonds worden niet verleend aan films met grote budgetten waarvoor nog geen enkele financiële dekking gevonden is.

Op de volgende pagina een volledig overzicht van de geselecteerde projecten 94/95. Van het Hubert Bals Fonds is tevens een uitgebreider apart jaarverslag 1994/95 verschenen, met daarin o.a. beschrijvingen van de geselecteerde projecten. Geïnteresseerden kunnen dit verslag opvragen bij het bureau van het International Film Festival Rotterdam.

Bijdragen in script- en projectontwikkeling

1. AN AFRICAN CALLED CINEMA

Jean Pierre Bekolo, Kameroen

2. BEIJING STORY

Wang Xiaoshuai, China

3. CORAJE

Alberto Chico Durant, Peru

4. Casablanca Films (Peru)

voor de ontwikkeling van 2 projecten:

DINERO EXTRA van Augusto Cabada en EL SENOR DE LA SANGRE van Aldo Salvini.

5. ENGOME & UN VILLAGE DANS LE FORÊT

Samie Moukhat, Kameroen

6. LE FILM INTERDIT

Ademir Kenovic, Bosnië

7. HALOLA

Bakhtiyar Khudoynazarov, Tadjikistan

8. THE HOTTENTOT VENUS

Zola Maseko, Zuid-Afrika

9. MADAME SATĀ

Karim Aïnouz, Barzilië.

10. MARY AND MARIA

Nilita Vachani, India.

11. TOMORROW IS FOR US

Khaled El Hagar, Egypte

12. VARUME

Farai Sevenzo, Zimbabwe

Bijdragen in produktiekosten

13. AYSOR PLUS FILM PRODUCTIONS
Narine Mkrchtian & Arsen Azatian, Armenië

14. ESSAÏDA
Mohamed Zran, Tunesië

15. IN THE NAME OF THE GOD
Mohsen Makhmalbaf, Iran

16. LAST STATION
Haroutiun Katchatrian, Armenië

17. NDEYSAAN
Mansour Sora Wade, Senegal

18. ON THE BEAT IN BEIJING
Ning Ying, China.

Bijdragen voor postproductie en distributie

19. ALDAS
Choymbolyn Jumdaan, Mongolië

20. CROSSROADS: THE NORTH AFRICA AND MIDDLE EAST FILM FEST.

21. THUNDER FROM THE EAST, CHINESE FILM TOUR IN US

3.3. Bemiddeling en internationale samenwerking

Even zo belangrijk als de rechtstreekse financiële bijdrage aan filmprojecten uit Derde Wereld-landen, is de bemiddeling en service die het Hubert Bals Fonds verleent aan geselecteerde projecten. Door het jaar heen worden adviezen gegeven aan filmmakers en introducties verzorgd bij andere Westerse financiers. Zo worden regelmatig door het Hubert Bals Fonds projecten voorgelegd aan Nederlandse en andere Europese omroeporganisaties, wordt samengewerkt met o.a. de Franse en Duitse fondsen en wordt gezocht naar mogelijke Europese co-productiepartners.

Een belangrijk instrument voor het slaan van een brug tussen filmmakers uit de Derde Wereld en het Westerse geld is de Cinemart, de vier-daagse coproductie workshop van het festival. Daar worden alle projecten die met steun van het Hubert Bals Fonds zijn ontwikkeld onder de aandacht gebracht van de aanwezige financiers en coproducenten.

Op internationaal vlak werkt het Hubert Bals Fonds samen met andere financiers die investeren in de filmproductie in de Derde Wereld. Deze samenwerking bestaat voornamelijk uit informatie-uitwisseling, het wederzijds aanbevelen van projecten en het gezamenlijk financieren van projecten.

Het Hubert Bals Fonds voert geregeld overleg met o.a. Channel 4, La Sept, ZDF, Fonds Sud en het Evangelisch Zentrum für Entwicklungbezogene Arbeit (Duits fonds ter ondersteuning van Derde Wereld films).

Voorts is het International Film Festival Rotterdam c.q. het Hubert Bals Fonds als derde Europese partner samen met Channel 4 en het INA (Institut pour l'Audiovisuel te Parijs) aan een voorbereidende studie voor de oprichting van een satelliet-kanaal (MONDIAL) dat 24 uur per dag uit minder bekende filmculturen zal gaan uitzenden.

Het International Film Festival Rotterdam/Hubert Bals Fonds onderhoudt collegiale samenwerkingsverbanden met andere festivals zoals bijv. Les Journées Cinématographiques de Carthage (in Tunis). Tijdens dit tweejaarlijkse festival voor Afrikaanse films, wordt een Atelier des Projets georganiseerd (een waarheidsgetrouwe kopie van onze Rotterdamse Cinemart). In het kader van dit Atelier des Projets selecteert het Hubert Bals Fonds enkele projecten, waaraan financiële steun wordt verleend. Een dergelijk samenwerkingsverband wordt ook voorbereid met het Latijns-Amerikaanse festival in Havanna en met de FESPACO (Festival Panafrican de Ouagadougou, Burkina Faso).

Sinds twee jaar heeft het International Film Festival Rotterdam een officiële samenwerkingsverband met het Independent Feature Project (IFP) in New York. De IFP beveelt Amerikaanse projecten aan voor de Cinemart in Rotterdam. Omgekeerd presenteert het Film Festival Rotterdam enkele projecten op de Independent Film and Feature Market in september in New York. In september 1994 werden o.a. *Dong Gong, Xi Gong* van Zhang Yuan, *Aldas* van Chombolyn Jumdaan en *Madame Sata* van Karim Ainouz onder de aandacht gebracht van Amerikaanse financiers. De filmmakers en producenten werden op kosten van het Film Festival Rotterdam/Hubert Bals Fonds overgevlogen naar New York en voorgesteld aan potentieel geïnteresseerden. Hoewel de IFFM voor 'onze filmmakers' niet onmiddellijk geld opleverde, was het voor ieder een zeer leerzame en zinvolle ervaring, waarbij in elk geval een aantal goede contacten gelegd waren.

Voorts initieerde en ondersteunde het Hubert Bals Fonds 2 projecten ter bevordering van de internationale vertoning van Derde Wereld films. Samen met het International Filmcircuit werden 7 Chinese films onder de titel **Thunder from the East** in alternatief circuit (o.a. universiteiten) uitgebracht.

In mei 1995 ondersteunde het Hubert Bals Fonds de vertoning van meer dan twintig Arabische films in het programma **Crossroads** in the Public Theatre in New York.

3.4. Organisatie en financiën

Het Hubert Bals Fonds geniet inmiddels onder de filmmakers in ontwikkelingslanden een enorme bekendheid. Aanvragen worden in grote getale ingediend en slechts een minimaal deel kan gehonoreerd worden met een bescheiden bijdrage.

Het lage budget (jaarlijks fl 750.000,-) staat nauwelijks in verhouding tot de positie die het Hubert Bals Fonds internationaal geniet als subsidie-orgaan en gesprekspartner wanneer het gaat over subsidiëring van films uit ontwikkelingslanden. De directie van het fonds (=de directie van het Film Festival Rotterdam) heeft hierover met de Minister van Ontwikkelingssamenwerking gesproken en ervoor gepleit dat het Hubert Bals Fonds niet alleen een instrument voor ontwikkelingshulp is maar tevens een beleidsinstrument voor Buitenlandse Zaken én Economische Zaken (vgl de werkwijze van het Franse Fonds Sud). Afgesproken werd om hierover een interdepartementaal overleg te starten.

Het afgelopen jaar werd ook een kleine stap gezet richting professionalisering van het fonds. Hoewel het uitgangspunt van het Hubert Bals Fonds is en blijft om zo min mogelijk te besteden aan overhead en bureaunkosten, werd de werkdruk op het festival te groot. Het werk (bevestiging en archivering ingekomen aanvragen, administratieve afhandeling, controle naleving contracten) wordt verricht door directie en staf van het International Film Festival Rotterdam. Geconstateerd moest worden dat door de internationale bekendheid van het fonds en daarmee toegenomen werkdruk een bescheiden, eventueel parttime, fondssecretariaat overwogen moest worden. De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking zegde een extra bijdrage toe t.b.v. overhead en organisatie (fl 45.000,- per jaar). Door een kleine professionalisering, die op korte termijn van kracht zal worden, zal het fonds slagvaardiger kunnen optreden.

De selectie-commissie van het Hubert Bals Fonds wordt gevormd door Emile Fallaux (directeur Int. Film Festival Rotterdam), Sandra den Hamer (adjunct-directeur Int. Film Festival Rotterdam), Gertjan Zuilhof (programma-adviseur Int. Film Festival R'dam), Wouter Barendrecht (programma-adviseur en Cinemart coördinator van het Int. Film Festival R'dam tevens werkzaam voor sales-agent Fortissimo Film Sales) en Ilse Hughan (ex-NFM/IAF en nu onafhankelijke sales-agent Fortuna Film). De commissie laat zich regelmatig bijstaan door externe deskundigen (binnen- en buitenlandse filmmakers, producenten en distributeurs).

Voor een volledig financieel verslag verwijzen wij naar de door de accountant opgestelde jaarrekening van het International Film Festival Rotterdam 1994/1995. Het Hubert Bals Fonds vormt daarin een apart hoofdstuk.

Financiering kwam van het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking, het NCO, het International Film Festival Rotterdam en doorverkopen van rechten aan de NPS en NFM/IAF.

3.5. De toekomst

Er is meer in aantocht, al zal het in sommige gevallen nog even duren voordat de lange weg van script tot film is afgelegd.

In de afgelopen zes jaar heeft het Hubert Bals Fonds in totaal 123 (incl. zomerronde 1995) projecten ondersteund, waarvan 43 films gereedgekomen zijn en op dit moment 19 in productie. Het grootste deel van de overige

projecten verkeert nog in ontwikkelingsfase en vanzelfsprekend is er ook een aantal dat ondanks de steun van het fonds (vaak dan al enkele jaren geleden) nooit gerealiseerd kon worden.

Ook al stemmen de resultaten hoopvol, het realiseren en vooral financieren van een film uit een Derde Wereldland blijft nog altijd een ingewikkelde zaak. De Westerse film- en televisie-industrie verliest zich in de strijd tegen de Amerikaanse overheersing op de filmmarkt. De Europese regelgeving richt zich meer en meer op de bescherming van de eigen cultuur en richt allerlei instituten en mediaprogramma's op ter ondersteuning van de Europese film. De produkthonger van de (commerciële) televisiestations wordt gevoed met toegankelijk en makkelijk verkoopbaar aanbod, waar voor Derde Wereldfilms nauwelijks plaats is. Andere internationale fondsen voor Derde Wereldfilms subsidiëren vaak niet het project maar vooral het eigen filmbedrijf. Een belangrijke partner als het Franse Fonds Sud stelt bijvoorbeeld als eis bij de financiering van een Derde Wereld film dat het bedrag dat gegeven wordt, besteed moet worden in de Parijse studio's of laboratoria, waar de prijzen vaak schrikbarend hoog zijn.

Het Hubert Bals Fonds (dat nog niet één tiende van het Fonds Sud budget beheert) is principieel een ideologische partner, werkend vanuit de idee dat ook andere dan Westerse en/of Amerikaanse films in een steeds kleurrijker wordende samenleving gemaakt en gezien moeten worden.

4. COMMUNICATIE EN MARKETING

4.1. Inleiding

Public relations, publiciteit, promotie en marketing behoren tot de kern-activiteiten van het filmfestival. Het 'verkopen' van het festival naar het publiek is daar slechts een facet van. Het festival ontleent zijn bijzondere identiteit en bestaansrecht in de eerste plaats aan de kwaliteit van de programmering. Maar om die kwaliteit te bewaken en tot stand te brengen kan niet worden volstaan met kennis van zaken, een degelijke research en goede smaak. Een goede programmering kan alleen gerealiseerd als door derden het belang van het festival wordt gezien, als het festival een sterke reputatie heeft en als zodanig breed bekend is bij de professionele wereld in binnen- als buitenland.

De ondersteuning door publiek, media, sponsors en beleidmakers is daarbij van groot belang. Evenals het onderhouden van een internationaal netwerk van contacten. Maar ook de activiteiten rond de Cinemart, Hubert Bals Fonds en het Rotterdam Film Fonds dienen de public relations van het festival.

Dit betekent vanzelf dat de gehele festivalorganisatie - directie en de medewerkers op de diverse afdelingen - een rol spelen in de communicatie. De afdeling publiciteit & promotie ondersteunt hen daarin en voert daarnaast nog een aantal specifieke taken uit:

- de versterking van het imago van het festival
- verbreding van de bekendheid met het festival bij het publiek
- voorlichting en informatie-voorziening
- produktie van informatiemateriaal
- service-verlening aan de media
- publiekswerving

In het tweede jaar dat het festival over een volwaardige publiciteits-afdeling kan beschikken, konden een aantal basistaken met meer routine en ervaring worden vervuld. Dat was mede te danken aan het feit dat een deel van de free-lance medewerkers terugkeerde. De bemanning van de persbalie werd grotendeels gedragen door vrijwilligers die de taak voor het tweede of derde achtereenvolgende jaar vervulden. - Dat verhoogde de kwaliteit, maar bood bovendien de ruimte een aantal activiteiten uit te breiden en nieuwe initiatieven te nemen. Dit gebeurde op de gebieden van de informatie-voorziening, publiekswerving gericht op speciale doelgroepen, en promotionele campagnes.

Enkele voorbeelden:

- Door de Tiger Award Competitie kon het werk van onbekende filmmakers extra onder de aandacht worden gebracht.
- Voor het eerst maakte het festival een Engelstalige dagkrant maken, i.s.m. Moving Pictures International.
- De verspreiding van het promotionele drukwerk werd grootser opgezet.
- Extra aandacht kreeg de werving onder jongeren en studenten.
- Als onderdeel van de imago-campagne werd voor het eerst een Ster-spot uitgezonden.
- Met een eigen *site* op het World Wide Web boorde het festival tot dan toe niet gekende mogelijkheden aan om actuele informatie internationaal te verspreiden. Dit betekende een aanmerkelijke verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van de informatie-voorziening.

Het resultaat van de inspanningen is positief. Internationale waardering van pers en filmprofessionals was er voor de kwaliteit van de informatievoorziening, het drukwerk en de *Web site*. Ondanks de forse aanwas van het publiek in de afgelopen jaren, was ook dit jaar weer sprake van een, weliswaar iets minder sterke, groei. Daarbij viel het grote aandeel van nieuw publiek op: 27% van de bezoekers bezocht het festival voor het eerst. De promotie-campagnes waren over het algemeen succesvol. Meer gedetailleerde informatie over de activiteiten en de resultaten volgen in dit hoofdstuk.

4.2. Kaartverkoop

De bezoekersaantallen zijn ook in 1995 weer gestegen. In totaal werden 167.000 betaalde filmbezoeken afgelegd, in 1994 waren dat er 155.000. Een stijging van 8%. Echter minder spectaculair dan de groei van de bezoekersaantallen in de afgelopen jaren: in 1994 40% en in 1993 35%.

Mogelijke verklaring voor deze geringere groei kan de 'watersnoodramp' zijn die tijdens het festival de aandacht opeiste in grote delen van Nederland.

Een andere mogelijke verklaring is de blokkade van het aantal reserveringen, waardoor een groot aantal voorstellingen vooraf als uitverkocht stond geboekt, terwijl dat in feite niet zo was. Het heeft ongetwijfeld bezoekers van buiten Rotterdam afschrikt om zonder gegarandeerde reservering voor de films van hun voorkeur naar het festival te reizen.

Het zou natuurlijk ook kunnen dat het festival wat betreft de publiekstoeloopt inmiddels de top bereikt. De festivaleditie van '96 zal het uitwijzen.

Passepartouts en tienrittenkaarten

Het aantal verkochte passepartouts steeg met 5% tot 878. Deze stijging deed zich vooral voor bij de passepartouts voor de volledige prijs en de studentenpassepartouts. De verkopen van overdag-passepartouts daalden daarentegen opmerkelijk tot 79 (in 1994 212). De oorzaak daarvan ligt ongetwijfeld bij de introductie van een nieuwe kaartsoort, de tienrittenkaart. Deze kaart is bedoeld als service voor de herhalingsbezoeker die niet voldoende tijd heeft om een passepartout optimaal te benutten, en die ook niet gebonden wil zijn aan een specifieke dag met een dagkaart.

De tienrittenkaart is een onmiddellijk succes gebleken, 1550 werden er verkocht, wat het equivalent is van 15.500 filmbezoeken. De introductie van deze nieuwe kaartsoort ging ook gedeeltelijk ten koste van de losse kaartverkoop en de dagkaarten.

Opmerkelijk was het hoge bezettingspercentage en het groot aantal uitverkochte voorstellingen van Lantaren/Venster dat dit jaar in de reguliere programmering van het festival meeliep. Het publiek wist ook moeiteloos Calypso te vinden, de nieuwe bioscooplokatie van het festival. Daar kon met name het Karel Kachyna Retrospectief worden gevolgd, dat een onverwachte publiekstrekker bleek.

Kassa's

De reserverings- en (voor)verkoopfaciliteiten werden dit jaar andermaal sterk uitgebreid. De kassa's en telefoonlijnen waren drie dagen eerder opengesteld, zodat vanaf het verschijnen van het programma in de Volkskrant op de vrijdag voor de opening kon worden gereserveerd. Ook zijn het aantal telefoonlijnen en kassa-balies van de centrale kassa in het Hilton uitgebreid.

Differentiatie in de functies van de balies verhoogde de service voor het publiek: er waren aparte balies voor passepartouthouders en 'snel'-balies voor het kopen en afhalen van gereserveerde toegangskarten.

Voor het professionele publiek was op de eerste verdieping een aparte reserveringsbalie ingericht.

4.3. Bezoekersprofiel

Voor het tweede achtereenvolgende jaar heeft het festival een uitgebreid publieksonderzoek laten verrichten onder de bezoekers van het festival. In grote lijnen bevestigt dit onderzoek het beeld dat het onderzoek van 1994 uitwees.

De belangrijkste uitkomsten:

● **sexe**

Het publiek bestaat voor 52% uit mannen en 48% uit vrouwen. Dat is bijna representatief voor de Nederlandse bevolking.

● **leeftijd**

Het festival heeft een relatief jong publiek. 38.1% van de bezoekers is jonger dan dertig jaar, 33.5% komt uit de leeftijdscategorie 30 tot 39 jaar en 28.5% is veertig of ouder. Het festivalpubliek is echter 'oud' indien het wordt vergeleken met de leeftijdsopbouw van de bioscoopbezoekers.

● **opleiding**

Het festivalpubliek is hoog opgeleid: 61.3% heeft wetenschappelijk onderwijs of hoger beroepsonderwijs gevolgd.

● **beroepsgroep/sociale klasse**

62.7% van de bezoekers kan worden gerekend tot de hogere beroepsgroepen, 18.7% is student en 8% heeft geen betaald werk of is gepensioneerd. De hoogste sociale klassen A en B zijn met 78.7% oververtegenwoordigd.

● **herkomst bezoekers**

Nog geen derde (31.9%) van de bezoekers komt uit Rotterdam, 66% komt uit de rest van Nederland en 2.1% uit het buitenland.

● **aantal films per bezoeker**

Slechts 3.9% van het publiek bezoekt één voorstelling, 50.1% ziet 2 tot 5 films, 32.7% ziet 6 tot 15 films, en 13.3% ziet meer dan 15 films.

● **waardering**

Wat betreft het algemene oordeel over het evenement kenmerkt geen enkele respondent die het als slecht kenmerkt, 92% beoordeelt het festival als goed tot zeer goed, en 8% vindt het festival matig.

De kwaliteit van het filmprogramma wordt door 77.5% goed tot zeer goed bevonden, in 1994 was dat 72%.

In de waardering van het festival zijn er nog enkele opmerkelijke verschillen met de vorige editie te noteren. In 1994 vond 70% van de bezoekers het festival (heel) druk, dit jaar is dit percentage gestegen tot ruim 86%. Het filmprogramma is opvallend minder ernstig, intellectueel en experimenteel bevonden en daarentegen meer gevarieerd en humoristisch dan in 1994.

Profiel

Het profiel van de huidige festivalbezoeker wijkt aanmerkelijk af van de festivalbezoeker in de jaren tachtig. De leeftijd van de gemiddelde festivalbezoeker concentreerde zich destijds rond de groep van 20 tot 30 jaar en bestond voor meer dan 50% uit studenten of anderszins niet beroepsmatig actieven. Ruim tweederde van de bezoekers was toen uit Rotterdam afkomstig.

Nieuw publiek

Het festival is er dus in geslaagd het publieksbereik te verbreden. Dat blijkt ook uit het feit dat 27% van de bezoekers opgeeft het festival voor de eerste keer te bezoeken. Deze nieuwkomers wijken nog sterker af van het profiel van de 'traditionele' festivalbezoeker. Met name jongeren tot 25 jaar, lager opgeleiden, lagere welstandsgroepen en niet-Rotterdamers zijn significant oververtegenwoordigd onder de nieuwkomers. Overigens spreken de nieuwe bezoekers zich opvallend kritischer uit in hun waardering van het festival.

4.4. Promotionele activiteiten en publiekswerving

Volkskrantdag

In overleg met hoofdsponsor de Volkskrant werd dit jaar de Volkskrantdag, op de laatste zondag van het festival, aangepast. De bedoeling was meer mensen de mogelijkheid te bieden deze dag te bezoeken, want in de afgelopen jaren bleek de belangstelling het aantal mogelijke deelnemers ver te overtreffen. Bovendien moest het programma voor de deelnemers volledig worden vastgelegd om iedereen bij elke voorstelling een plaats te garanderen.

Dankzij een uitgekiend route-systeem konden dit jaar 4800 Volkskrantlezers deelnemen. Dat waren er 1200 meer dan in voorgaande jaren, maar niettemin raakte de dag uitverkocht.

De Volkskrantdagdeelnemers kregen zoals gewoonlijk een programma van 5 films te zien die volgens een publieks-enquête tot de beste films van het festival hoorden. Het gevolg van het nieuwe route-systeem was dat er niet van het programma kon worden afgeweken en niet elke deelnemer dezelfde films kon zien. Vooraf was wel rekening gehouden met de wens om met meerdere personen dezelfde route te volgen.

De vrees dat de vaste Volkskrantdagbezoekers hiermee moeite zouden hebben bleek ongegrond. Voor de eerste keer deden zich geen problemen voor bij de zalen en het publiek was zeer tevreden over de soepele gang van zaken. Er ontstond wel bij het begin van de dag een bescheiden ruilhandel van routes.

Dit werd gecoördineerd door de bemanning van de speciale informatie-balie in het Hilton Hotel.

De Volkskrantdagbezoekers arriveerden en masse op zondag-ochtend op het Rotterdamse Centraal Station en ontvingen daar als welkom een speciale aflevering van de Dagkrant. In de casino-zaal van het Hilton konden zij terecht voor koffie.

Enige dissonant was het vervoer met de trein, op sommige lijnen kon 's ochtends het reizigersaanbod ternauwernood worden verwerkt.

Van het Volkskrant-arrangement voor het laatste weekend van het festival met een overnachting in het Hilton, een diner, en toegang tot de slotfilm, het slotfeest en Volkskrantdag - werd door 126 Volkskrantlezers gebruik gemaakt.

VPRO Preview

Voor het tweede achtereenvolgende jaar organiseerde het festival i.s.m. de VPRO een z.g. preview-dag op de eerste donderdag van het festival. Het concept van deze dag is de VPRO-gidslezers een exclusieve vooruitblik te gunnen op de hoogtepunten uit het festivalprogramma. Locatie van de VPRO Preview is de Thalia bioscoop waar van 's ochtends 10.00 uur tot 's avonds 23.00 uur zes films worden vertoond die zijn geselecteerd door de VPRO filmredactie en de directeur van het filmfestival. Vanaf eind december verschijnen oproepen in de VPRO Gids aan de lezers om zich in te schrijven. De aanmeldingen kwamen dit jaar wat langzaam op gang, maar de dag raakte niettemin bijna uitverkocht met 800 bezoekers. De waardering van het evenement en de films was bijzonder positief.

Nacht van de Pers

Een traditioneel evenement op het festival is de filmnacht op de laatste vrijdag van het festival in de Thalia bioscoop. Het programma van vier films wordt samengesteld uit een selectie van Nederlandse filmjournalisten die zijn aangesloten bij de Kring van Nederlandse Filmjournalisten. De voorstellingen beginnen om middernacht en ter afsluiting, omstreeks 8.00 uur 's ochtends, kan er worden ontbeten in het Hilton Hotel. De belangstelling voor de nacht is duidelijke tanende. Dit jaar waren er 350 bezoekers, waarvan 300 betalende. In 1994 en 1993 trok de nacht meer dan 500 bezoekers, in 1990 waren er dat nog 980 toen de Nacht werd georganiseerd i.s.m. de VPRO. Promotie voor de Nacht van de Pers werd gemaakt in de Dagkrant en in een advertentie in de Volkskrant van vrijdag, waarin het programma was opgenomen.

IFFR klantenservice

Voor de bezoekers en passepartouthouders heeft het festival een aantal speciale service-faciliteiten ingesteld. In december werden VN-bijlages gemailed met een introductie op het programma. Daarin was een bon opgenomen waarmee een passepartout of tienrittenkaart tegen de normale prijs besteld kon worden. Als service kregen de voorbestellers voorafgaande aan het festival hun passen of kaarten, met de catalogus en het programma-overzicht thuis gestuurd. Bovendien konden zij gebruik maken van een speciaal reserveringsnummer dat niet publiek werd gemaakt en een eigen reserveringsbalie tijdens het festival. Daarnaast werd - i.s.m. de VVV - een voordelige overnachtingsmogelijkheid in een viersterren hotel aangeboden.

Op deze wijze heeft het festival 270 passepartouts en tienrittenkaarten voorverkocht. De door de VVV gereserveerde hotelkamers waren snel uitgeboekt zodat niet alle aanvragen konden worden gehonoreerd.

Het festival heeft door deze actie een start kunnen maken met het opzetten van een 'vaste klanten'-bestand. De deelnemers hebben middels een enquête-formulier uitvoerig hun bevindingen en commentaren op het festival en de service kenbaar gemaakt. De response was positief en met de kritische aantekeningen kan het festival zijn voordeel doen en de service het komend jaar verfijnen.

Dagtraject

Met een dagelijkse door het festival uitgestippeld filmtraject, dat wordt gemarkeerd in de programma-overzichten, wil het festival de helpende hand bieden aan de niet-geroutineerde festivalbezoeker om een filmkeuze te maken. Uit het publieksonderzoek blijkt dat men niet zo bekend is met het traject en er nog weinig gebruik van wordt gemaakt. Een nadrukkelijker affichering in de toekomst zou daarbij kunnen helpen. Het uitstippelen van dergelijke trajecten blijft nuttig, ook omdat zij van pas komen voor andere publieksacties, zoals dit jaar het Viva-arrangement, het CJP-menu, een aanbieding voor de HP-lezers en een actie voor studenten van de Hogeschool Rotterdam.

Viva-arrangement

Voor de tweede keer boden het weekblad Viva en hotel Intell een arrangement aan voor de Viva lezers. Het arrangement bestaat uit 3 filmvoorstellingen, een overnachting en diner in hotel Intell en korting op de toegang tot andere Rotterdamse attracties. Viva verzorgde de promotie in het eigen blad, onder meer door 3 pagina's fullcolour vooraankondiging van het festival. Dit jaar maakten 123 Viva-lezers gebruik van de aanbieding om op deze wijze het filmfestival te bezoeken.

HP/De Tijd-lezersaanbieding

Twee weken voor het festival publiceerde het weekblad HP/De Tijd op de binnenpagina van het omslag een lezersaanbieding voor een bezoek aan het festival. Voor f 25,- kon men op elke dag van het festival gebruik maken van het CJP-menu (3 films) en ontving men als *premium* een BFI uitgave over 100 jaar film.

4.5. Werving speciale doelgroepen

Jongeren

Een van de prioriteiten van het promotie- en marketingbeleid is het bekend maken van het festival als evenement en de films die er worden geboden bij jongeren vanaf 18 jaar. Uiteindelijk met de bedoeling dat hun belangstelling voor deze cinema wordt gewekt en een deel van hen de weg naar Rotterdam leert vinden. Bij de benadering van media en pers wordt daarom speciale aandacht gegeven aan de media die deze groep bereikt. Daarnaast richt het festival zich met meer directe acties op jongeren.

CJP acties

In dat kader werkt het festival al jarenlang nauw samen met het CJP. Naast reguliere kortingen op passepartouts en dagkaarten is dit jaar met het CJP een intensieve campagne gevoerd. Die bestond uit:

- extra redactionele aandacht in het CJP Magazine
- het CJP-menu: voor elke dag werd een programma van drie filmvoorstellingen samengesteld (2 overdag en 1 's avonds) dat CJP houders voor f 24,- (normale prijs f 32,50) konden bezoeken.
- *direct mail* naar ca. 5000 geselecteerde CJP houders in de Randstad.
- publicatie van een CJP/filmfestival ladder in de Volkskrant waarin het programma van de CJP menu's was opgenomen.

Ongeveer 110 CJP-ers (330 filmbezoeken) hebben van deze aanbieding gebruik gemaakt, wat een teleurstellende response is gezien de intensiteit van de benadering. Toch laat het groeiend aantal jongeren onder de nieuwe bezoekers vermoeden dat de uitstraling van deze promotie-acties groter is dan op basis van de verkoop van CJP-menu's zou kunnen worden geconcludeerd.

studenten

Studenten zijn een minder diffuse groep voor het festival om te bereiken dan jongeren. Naast de algemene studentenpopulaties die dankzij de onderwijs-instellingen direct geadresseerd kunnen worden - affiches, redactionele aandacht in de studentenbladen - zijn er tal van opleidingen die aanrakingspunten hebben met het festival. Ook op dit gebied zijn de promotie en wervingsactiviteiten geïntensiveerd.

Introductiedagen

Met behulp van het promotie-team van de Volkskrant zijn 10.000 folders verdeeld tijdens de introductie-dagen voor eerstejaars studenten op de verschillende Nederlandse universiteiten. Aan de folder was een antwoordkaart gehecht waarmee aangegeven kon worden dat men de programma-informatie van het festival wilde ontvangen. Ongeveer 400 folders zijn naar het festival geretourneerd.

Rotterdamse onderwijsinstellingen

Het festival werkt al jarenlang op diverse terreinen samen met verschillende Rotterdamse onderwijs-instellingen waaronder de Erasmus Universiteit, de Hogeschool Rotterdam en de Rotterdamse Academie voor Beeldende Kunsten. Dat betreft ook de publiekswerving voor het festival.

Van de mogelijkheid om groepsgewijze (minimaal 20 personen) een studentenpassepartout te kopen tegen het zwaar gereduceerde tarief van f 125,- (normale prijs f 225,-) werd gebruik gemaakt door de afdelingen Massa-communicatie, Bedrijfskunde en Kunstmanagement van de Erasmusuniversiteit, de afdeling Vrijetijdskunde van de Hogeschool Rotterdam & Omgeving en de av-afdeling van de Kunstacademie. Voor ca. 200 aanstaande eerstejaars van de afdeling Kunstmanagement van de Erasmus Universiteit is tijdens het festival een speciale filmvoorstelling gegeven met een introductie door de festivaldirecteur.

De opleiding Vrijetijdskunde van de Hogeschool Rotterdam & Omstreken maakte van het festival een onderwijsproject. Negentig studenten volgden een of twee CJP menu's en in ruil voor een persoonlijk verslag konden zij daarmee onderwijspunten verdienen.

Studentenpassepartouts

Landelijk zijn de gespecialiseerde opleidingen voor communicatie, film- en theaterwetenschappen, sinologie, journalistiek en natuurlijk de film- en televisie-opleidingen benaderd om de studenten te laten profiteren van het voordelige studentenpassepartout. Een medewerker van het festival was speciaal belast met het benaderen van docenten of andere contactpersonen

die er zorg voor moesten dragen dat minimaal 20 studenten van hun opleiding zouden deelnemen. Op deze wijze zijn ruim 300 passepartouts verkocht, 200 meer dan in 1994.

Filmhuisvrijwilligers

De filmtheaters en filmhuizen hebben nog altijd een bijzondere band met het festival; het festival is het uithangbord voor de meeste films die zij in het daaropvolgende jaar zullen gaan vertonen. Voor de honderden filmhuismedewerkers in het land, merendeels vrijwilligers, is het bezoek aan het festival dan ook een 'must' om op de hoogte te blijven. Elk filmhuis - van de A en B categorie volgens de Associatie van Nederlandse Filmtheaters - ontvangt twee gratis gasten-passepartouts ter ondersteuning van hun werk en als tegenprestatie voor de distributie van het publiciteitsmateriaal van het festival. De overige medewerkers kunnen via hun directies een passepartout bestellen tegen het gereduceerde tarief van f 125,-. Zo'n 100 filmhuismedewerkers hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

4.6. Werving allochtonen en culturele minderheden

Zoals al enkele jaren gebruikelijk is wordt de filmprogrammering aangegrepen om speciale publieksgroepen te benaderen. Afhankelijk van de thema's, zwaartepunten in de programmering of filmvoorstellingen met een bijzonder karakter wordt bekeken of hiermee geappelleerd kan worden aan specifieke doelgroepen.

Chinezen

Dit jaar lag evenals het vorig jaar een zwaar accent op films uit China, Hongkong en Taiwan. Nog intensiever dan in 1994 werd hiervoor campagne gevoerd gericht op de Chinese bevolking in de Randstad. Met de twee Chinese kranten die in Nederland worden gedrukt zijn *specials* gemaakt, ondersteund door Chinese restauranthouders in Rotterdam, en merendeels verspreid via de Chinese horeca in de Randstad. Er zijn geen exacte aantallen te noemen, maar gezien de samenstelling van het publiek bij de voorstellingen van Chinese films is het resultaat zeer succesvol.

Daarnaast richtte de promotie voor dit programma zich op de studenten Sinologie van de Leidse Universiteit.

Homo's en lesbiennes

Een ander onmiskenbaar accent in de programmering lag op films die van belang zouden kunnen zijn van het homoseksuele en lesbische publiek. De *special interest* bladen op dit terrein werden hier vooraf uitgebreid over geïnformeerd en als gevolg daarvan besteden zij er redactioneel veel aandacht aan. Het Nederlands/Engelstalige blad *Out in the Streets* maakte een special van vier pagina's en werd, naast de reguliere verspreiding in het land, extra verspreid in de homo-gelegenheden in Rotterdam. Hoewel er natuurlijk weinig kan worden gezegd over de seksuele voorkeuren van het publiek, werden de betreffende films uitstekend bezocht.

4.7. Algemene promotie-campagnes

Uitmarkten

Het festival presenteerde zich eind augustus/begin september zowel op de Amsterdamse als Rotterdamse Uitmarkt. Het is dan nog erg vroeg om concrete informatie over het programma te geven, maar het is belangrijk dat het festival zich aan het publiek laat zien. Voor beide Uitmarkten zijn folders, t-shirts en een achtergronddoek geproduceerd met als slogan '(for)get real(lity)'. Het ontwerp was van Henri Lucus. Het publiek kon met een antwoordkaart de wens kenbaar maken in de toekomst meer informatie over het festival te ontvangen.

Vrij Nederland-bijlage

Evenals vorig jaar is een festivalspecial met Vrij Nederland geproduceerd. De bijlage - 16 pagina's fullcolour - is bedoeld om in een vroeg stadium de belangstelling van het publiek op te wekken en globaal te informeren over het programma. De inhoud bevat beschrijvingen van een beperkt aantal films - meestal films van Nederlandse distributeurs waarvan kwalitatief goed en aantrekkelijk publiciteitsmateriaal beschikbaar is - en introducties op de thema's en zwaartepunten in het programma. De bijlage is ook een aantrekkelijk medium voor de sponsors van het festival om te adverteren.

Voor de eerste keer is de bijlage als instrument gebruikt om de publieks-service te introduceren (zie elders) en voor het verzamelen van adressen voor het 'vaste klanten'-bestand.

Om die reden verscheen de special ruim voor de kerst in de derde week van december in een oplage van 70.000 exemplaren. Daarvan zijn 15.000 exemplaren verspreid via de tabaksdetailhandel door sponsor Javaanse Jongens, 35.000 exemplaren zijn verspreid over de filmtheaters en bioscopen in het

land en 20.000 exemplaren zijn ingezet voor een *direct mail*-actie.

De adressen voor deze mailing waren afkomstig van:

- het oude Cinema Club Card bestand
- de promotie-campagnes op de Uitmarkten en introductie-dagen van de universiteiten
- het abonnee-bestand van Skrien
- de Volkskrantdag
- het abonnee-bestand van het ABC blad van MGM
- een selectie van CJP houders in de Randstad

In de eerste week van januari verscheen de special als bijlage van Vrij Nederland in een oplage van 95.000 exemplaren.

Adverteren

Gezien het beperkte budget is het weinig zinvol voor het festival om voor de publiekswerving in Nederland een print-campagne op te zetten. Het instrument is alleen ingezet als er sprake was van een ruil-advertentie en in enkele zeldzame gevallen als teken van goodwill in uitgaven van aanverwante instellingen. Een aantal bladen hebben voor het festival promotie gemaakt op basis van speciale afspraken of *barthers*.

Met de Volkskrant zijn hernieuwde afspraken gemaakt, waarbij de krant als sponsoring ook meer advertentie-ruimte beschikbaar stelde. Hiervan is tijdens het festival gebruik gemaakt door dagelijks de uitslagen van de publieks-enquête te publiceren - uitgangspunt voor het programma van de Volkskrantdag - en het programma van de talkshows. Daarnaast zijn twee steunadvertenties geplaatst: voor de Nederlandse films op het festival en voor de Nacht van de Pers.

Reclamecampagne

Het festival was weliswaar niet in staat een printcampagne te voeren, dankzij sponsoring kon wel een reclamecampagne gerealiseerd worden voor Abri's en voor de filmtheaters/bioscopen en televisie.

Deze campagnes richten zich op een breed publiek en dienen in de eerste plaats het vergroten van de bekendheid met het festival als een van de belangrijkste en grootste, jaarlijkse culturele evenementen in Nederland.

Het buiten-reclamebedrijf Mediamax sponsorde voor het derde jaar een Abri-campagne. Mediamax beschikt over licenties in het hele land en in de meeste grote steden (helaas m.u.v. Amsterdam). Zij stelde 2000 Abri-plaatsen ter beschikking voor twee weken.

Het Amsterdamse reclamebureau Campaign Company ontwierp het Abri-affiche en produceerde ook de bioscooptrailer en een daarvan afgeleide tv-spot. Voor Campaign Company was art-director Rob Floor verantwoordelijk

voor de festival-account. Het av-bedrijf Condor sponsorde de technische faciliteiten en Cineco verzorgde de filmkopieën. De trailer werd vier weken voor het festival in 45 filmtheaters en bioscopen ingezet. Citroën kocht zendtijd bij de Ster en de spot werd vanaf de tweede week van januari vertoond in de culturele Ster-blokken op de drie zenders van de publieke omroepen. Uit het publieksonderzoek blijkt dat de tv-spot goed is opgemerkt.

Tijger affiche

Jarenlang heeft het Rotterdamse bureau Hard Werken - Gerard Hadders, Willem Kars - het ontwerp van het Tijger affiche verzorgd. Daaruit ontstond een schitterende affiche-serie die bij het festivalpubliek en vakgenoten veel waardering genoot. Het concept van het Tijger-affiche was inmiddels opgedroogd, dat concludeerden ook de ontwerpers. En Hard Werken ging op in het Amsterdamse bedrijf Inizio. Dat was het signaal voor een nieuwe aanpak. Het festival schreef een pitch uit en nodigde naast Inizio drie 'jonge' ontwerpbureau's - de Amsterdamse bureau's Jacques Plateau en Henry Lucas en de Rotterdamse ontwerper Ton Bouwman - uit hieraan deel te nemen.

Uiteindelijk viel de keus toch op een van de ontwerpvoorstellen van Inizio, dat een volledig nieuw beeld voor het festival beloofde.

Daarop volgde een moeizaam en langdurig ontwerpproces waarbij bleek dat Inizio zich toch niet kon bevrijden van de historische ballast. Gedreven door tijdnoed is toen gekozen voor een 'compromis'-ontwerp waar alle betrokkenen niet echt tevreden over waren. Het affiche van 1995 werd daarmee een schoonheidsfoutje voor de organisatie. De reacties waren daarentegen verdeeld: de festivalroutiniers vonden het over het algemeen maar niks, terwijl het nieuwe en meestal jongere publiek het wel waardeerde.

Het affiche werd zoals gewoonlijk in twee formaten gedrukt - A0 en A2 - en vanaf half december landelijk gedistribueerd in een oplage van respectievelijk 2500 en 4000 exemplaren. De A0 formaten werden o.m. op driehoeksborden gebruikt in Rotterdam en Amsterdam.

4.8. Informatief drukwerk

Hieronder volgt een overzicht van het hiervoor nog niet genoemde drukwerk dat in de eerste plaats is bedoeld om het festivalpubliek te informeren.

Catalogus

De catalogus is nog altijd het meest representatieve drukwerk van het festival en voor zowel de filmvakwereld als een deel van het publiek de belangrijkste informatie-bron over het filmprogramma.

Door de onstuimige groei van het festival en van het aantal professionele bezoekers in de afgelopen jaren moest de oplage van de catalogus bijna worden verdubbeld: in 1992 was de oplage nog 2500, in 1995 is die gestegen tot 4500. De drukkosten van de catalogus rezen de pan uit zonder dat daar extra inkomsten tegenover stonden. Hoewel er extra promotie voor de catalogus werd gemaakt is de verkoop ver achtergebleven bij de gratis verstrekking. Daarom is besloten de opzet van de catalogus enigszins te versoberen. In 1994 werd gekozen voor een dunnere en dus goedkopere papierkwaliteit. Dit jaar is het volume teruggebracht naar 172 pagina's, dat waren er in 1993 nog 224. Het betekende dat met uitzondering van de beschrijvingen van de films in het hoofdprogramma, meerdere filmbeschrijvingen op een pagina moesten worden afgedrukt. Uitgeverij Uniepers bleek bovendien bereid een sponsorbijdrage te leveren.

Daarentegen werd wel voor de eerste keer een katern fullcolour gedrukt ten behoeve van de adverteerders. De extra kosten werden volledig gecompenseerd door de advertentie-inkomsten. Dankzij dit fullcolour katern kon het voorwoord van de directeur geïllustreerd worden met toepasselijke kleurenfoto's van *Jour de Fête*.

De catalogus werd volgens afspraak op de donderdag voor de opening van het festival afgeleverd, wat gezien de tijdsdruk toch telkens weer een klein wonder mag heten. Het publiek dat de catalogus bij voorinschrijving had besteld kon hem dan ook zoals beloofd enkele dagen voor de opening van het festival thuis ontvangen. Over het geringere volume van de catalogus zijn geen kritische commentaren uit het publiek of de vakwereld opgevangen.

Karel Kachyna publikatie

Zoals gebruikelijk produceert het festival naar aanleiding van een van de thema-programma's of retrospectieven een publikatie waarin plaats is voor meer verdieping van het onderwerp. Dit jaar is gekozen voor het retrospectief van de Tsjechische regisseur Karel Kachyna. Niet alleen verdiende deze vrijwel onbekende Tsjechische meester een nadere introductie bij het publiek.

Er was bovendien internationaal weinig over hem gepubliceerd. De introductie op het filmfestival was ook een introductie van Kachyna op het internationale podium en het was de bedoeling dat het Rotterdamse retrospectief ook elders in de wereld zou worden vertoond. Met een dergelijke publikatie kon het festival de weg voor Kachyna vereffenen.

De samenstelster van het retrospectief, festivalmedewerkster Denisa Strbova, voerde ook de redactie over de publikatie en verzamelde de teksten. De publikatie werd uitgegeven in een oplage van 1000 exemplaren, omvatte 64 pagina's en werd geproduceerd door de Theatre en Film Bookshop in Amsterdam.

Volkskrantbijlage

De belangrijkste informatiebron over het festivalprogramma is de Volkskrant-bijlage. Volgens het publieksonderzoek is de krant voor maar liefst 78% van de bezoekers het landelijk dagblad dat hen over het festival informeert. De overige landelijke dagbladen blijven daar ver bij achter.

De festivalspecial verschijnt gewoontegetrouw als kunst- en cultuurbijlage op de vrijdag voor de opening. De redactionele inhoud wordt onafhankelijk verzorgd door de kunst- (en dus ook film)redactie van de krant. Daarnaast stelt de krant als sponsoring een aantal advertentiepagina's ter beschikking waarin het programma-schema en korte beschrijvingen van alle films zijn opgenomen. Zowel de inhoud als de opmaak van deze programma-pagina's worden drukklaar afgeleverd door het festival.

Op verzoek van het festival werd het programma-schema dit jaar op een handzamer weekend-formaat gedrukt. Op het allerlaatste moment bleek dit bij de drukkerij van de Volkskrant problemen op te leveren, waardoor de toch al krappe productie-tijd nog met enkele dagen verkort moest worden. Dankzij nachtwerk en een flexibele vormgever kon dit worden opgelost.

Naast de normale verspreiding van de Volkskrant (oplage 310.000) werd een extra oplage van de bijlage (60.000) door het festival gedistribueerd door het land. Het programma-schema lag ook afzonderlijk bij de kassa-balies.

Dagkrant

Naast de Volkskrantbijlage is de Dagkrant het meest geraadpleegde medium van het festivalpubliek: ruim 40% van de bezoekers leest haar geregeld.

De Dagkrant vervult verschillende functies:

- bevat de actuele programma-informatie met de laatste wijzigingen
- een middel voor het festival om de vaak onbekende films en filmmakers bij het publiek onder de aandacht te brengen
- biedt het festival de mogelijkheid de actuele ontwikkelingen op het festival naar voren te schuiven en nieuws te creëren

- bevredigt de behoefte van de aanwezige filmmakers voor publicitaire aandacht (die zij anders niet onmiddellijk terugzien in de Nederlandse en buitenlandse media)
- een van de belangrijkste media waarmee het festival *exposure* kan bieden aan de sponsors ● advertentie-medium voor met name Rotterdamse (horeca)bedrijven
- draagt aanmerkelijk bij aan de festivalsfeer

Dit jaar is voor een andere aanpak van de Dagkrant gekozen, in de eerste plaats met de bedoeling de kosten te drukken. Daarnaast werd er gekeken naar de mogelijkheden om te voldoen aan de wens van het groeiend aantal buitenlandse professionele bezoekers voor voldoende dagelijkse informatie.

Dankzij de samenwerking met het vormgevingsbureau Publish, het advertentie-acquisitiebedrijf Zadkine en een nieuwe drukker, Dijkstra in Amsterdam, is het niet alleen gelukt de kosten aanmerkelijk te verlagen, maar is bovendien de produktie van de krant kwalitatief en kwantitatief sterk verbeterd:

- Er verscheen zowel een Nederlandstalige Dagkrant als een Engelstalige Daily met een oplage van respectievelijk 8.000 (was in 1994 6.000) en 1.200.
- De omvang van de kranten was respectievelijk 16 pagina's (was in 1994 12) en 8 pagina's.
- Beide kranten konden in twee kleuren worden gedrukt.
- In tegenstelling tot voorheen verscheen ook een editie op de zondag.
- Met uitzondering van een opstartvertraging op de allereerste dag verschenen beide kranten op tijd en konden ze elke avond rond 23.00 uur worden verspreid.

Voor de Nederlandstalige Dagkrant werd een nieuwe redactie geformeerd, voornamelijk bestaande uit zes jonge freelance filmjournalisten. Zij werkten onder leiding van Francisco van Jole, freelance journalist van o.m. van de Volkskrant, die voor het derde jaar achtereenvolgende jaar hoofdredacteur was.

Rotterdam Daily

De redactie en acquisitie voor de Rotterdam Daily werd verzorgd door medewerkers van het Engelse filmvakblad *Moving Pictures International* (MPI). De inhoud van de Daily was specialistisch en gericht op de professionele buitenlandse gasten. De redacteuren van MPI weten voor dit internationale publiek de juiste toon te treffen en het lukte hen twee primeurs te publiceren die ook door andere buitenlandse filmbladen werden overgenomen.

De fotografie van beide kranten werd verzorgd door de drie fotografen die fulltime voor het festival in dienst waren.

De redacties van de kranten werkten samen met de redactie van de Digitale Catalogus en leverden bijdragen aan de dagelijkse *update* van de *Web site*.

4.9. Internationale promotie-activiteiten

De afdeling publiciteit is gedurende het hele jaar actief met de promotie en de productie van promotie-materiaal gericht op de internationale filmvakwereld. Het festival presenteert zich op enkele belangrijke festivals en evenementen - Berlijn, Cannes, IFFM New York en Toronto - en intensiveert de advertentie- en mailcampagnes naarmate het festival in het zicht komt. Inmiddels is het databestand van relaties in de binnen- en buitenlandse filmwereld uitgegroeid tot 5.500 adressen. Het bestand wordt elk jaar geschoond, er zit dus weinig waste in.

Advertentie-campagnes buitenland

Het festival adverteerde al enige jaren in de filmvakbladen tijdens festivals als Cannes en Berlijn en in enkele internationale *film-guides*. Dit jaar zijn voor het eerst enkele pagina-grote advertenties geplaatst in het toonaangevende blad *Variety* om de nieuwe Tiger Award competitie te introduceren bij de filmwereld. Het advertentie-budget werd daarvoor verdubbeld tot f 30.000,-.

Folders

Het festival produceert gedurende het jaar een aantal folders voor verspreiding tijdens internationale evenementen en voor mailingen. De oplagen variëren van 1500 tot 7000, afhankelijk van doel en doelgroep.

In 1994/95 zijn de volgende Engelstalige folders gepubliceerd:

- ***The Supportive Film Festival***

Een globale presentatie van het festival met de plannen voor de komende editie en een overzicht van de overige activiteiten van de festivalorganisatie.

- ***The Effective Co-Production Market***

Praktische informatie over de werking van de jaarlijkse Cinemart en de voorwaarden voor deelname.

- **Cinemart USA**

Een speciale Cinemart folder als promotie voor de projecten die de Cinemart presenteerde op de International Feature Film Market in New York.

- **Hubert Bals Fonds**

Bekendmaking van de filmprojecten die in 1994 financiële steun hebben ontvangen van het HBF, algemene informatie over doel en werking van het fonds en de voorwaarden voor het indienen van een steun-aanvraag.

- **Serge Daney Lektion**

Wervingsfolder met informatie over de jaarlijkse Daney-lezing, voor mailing en voor verspreiding onder de festivalbezoekers.

- **Dutch Perspective**

Brochure geproduceerd door Holland Film Promotion en het Nederlands Fonds voor de Film ter promotie van de Nederlandse films die geselecteerd zijn voor het Dutch Perspective programma. De internationale gasten van het festival ontvangen de folder bij aankomst als onderdeel van het gastenpakket.

Rotterdam Bulletin

De belangrijkste Engelstalige nieuws- en informatie-bron over de activiteiten van het festival is het Rotterdam Bulletin. Het Bulletin verscheen in het afgelopen jaar drie keer, respectievelijk in november, begin januari en in de week na afloop van het festival. Het Rotterdam Bulletin telt 8 pagina's, uitgevoerd in full colour, en verschijnt in een oplage van 17.000 exemplaren. 10.000 exemplaren worden verspreid als bijlage van het Engelse filmvakblad *Moving Pictures International*. Circa 5.500 exemplaren worden vanuit Engeland - goedkopere porto - verstuurd naar de internationale relaties van het festival en de rest van de oplage wordt incidenteel verspreid door het festivalkantoor.

Het november-nummer van het Bulletin bevatte een eerste presentatie van het festivalprogramma, informatie over de Cinemart en de bekendmaking van de projecten die bij de najaarsronde waren geselecteerd voor steun van het HBF. Daarnaast bevatte dit nummer evenals de andere afleveringen een aparte pagina met nieuws over de Nederlandse filmproductie in relatie tot het festival.

Het januari-nummer gaf o.m. een overzicht van de premières, een toelichting op de thema-programma's en een overzicht van de Cinemart projecten die tijdens het festival zouden worden gepresenteerd.

Het februari-nummer was een actueel verslag van het festival met prominente vermelding van de prijswinnaars. Dit nummer was met name bedoeld voor verspreiding op het filmfestival van Berlijn.

De productie en redactie van de Rotterdam Bulletins was in handen van de afdeling publiciteit, m.u.v. het februari-nummer dat redactioneel werd ingevuld door de medewerkers van MPI die de redactie van de Rotterdam Daily vormden.

Programma-gids

Het afgelopen jaar viel de verkoop van het Nederlandstalige programma-gidsje enigszins tegen. Doordat bovendien de programma-bijlage van de Volkskrant op een handzamer formaat verscheen werd besloten dit jaar uitsluitend een Engelstalige programma-gids te maken. De uitvoering en inhoud waren dezelfde als het jaar daarvoor: A5 formaat, 48 pagina's, het programma-schema per dag, korte beschrijvingen van alle films, en een agenda-deel. De gids werd gedrukt in een oplage van 1.500 exemplaren en verspreid onder de buitenlandse gasten van het festival.

4.10. Pers en media

De perscovering van het 24ste filmfestival was uitgebreider dan ooit. Vooral de Nederlandse media waren verguld met de prominente aanwezigheid van Roman Polanski, die op de openingsavond de internationale première van zijn film *Death and the Maiden* bijwoonde. Dit feit kan geen enkele Nederlandse krantelezer of televisiekijker zijn ontgaan zo intensief was de aandacht voor Polanski. De première kreeg ook vermelding in de internationale pers, die daarnaast nog gretig inhaakte op de 'affaire' rond de film *Bandit Queen* die tijdens het festival en hoogtepunt bereikte. Regisseur Shekhar Kapur kondigde in Rotterdam aan dat hij zelf naar Hollywood zou reizen om, tegen de zin van de Indiase autoriteiten, toelating tot de Oscar nominaties te bepleiten.

Internationaal

Zo'n 139 buitenlandse journalisten bezochten het filmfestival, 19 meer dan in het voorafgaande jaar. Deze groei sluit aan bij de algemene tendens van een groeiende internationale aandacht voor het festival en stijging van het aantal buitenlandse gasten.

De volgende buitenlandse bladen waren onder meer vertegenwoordigd:

The Times
The Independent
Moving Pictures International
Variety
Village Voice
New York Post
Moving Pictures International
The European
Frankfurter Rundschau
Süddeutsche Zeitung
die Tageszeitung
Filmdienst
Le Monde
La Repubblica
L'Unitá
Les Temps (Tunesië)
Asahi (Japan)
Viet-nam Culture (Vietnam)
Asahi (Japan)
United Daily News (Taiwan)
Imagekeeper (Taiwan)
Film News (Zuid-Korea)
Cumhuriyet (Turkije)
Fann (Egypte)
Commersant (Rusland)
Delo (Tsjechië)
Expresso (Portugal)

De meest belichte onderwerpen in de buitenlandse media waren:

- de introductie van de Tiger Award Competitie
- het Pink Pictures programma
- de Digitale Catalogus op het World Wide Web
- het Aziatische aandeel in het filmprogramma
- de ondersteunende activiteiten van de Rotterdamse festivalorganisatie
middels de Cinemart en het Hubert Bals Fonds

Opvallend is het aantal vergelijkingen dat in de buitenlandse en met name in de Duitse pers werd gemaakt met het Berlijnse filmfestival. De ontwikkeling van Rotterdam wordt daarbij positief beoordeeld.

Nederlandse media

Naast de bijlage in de Volkskrant, hoofdsponsor van het festival, besteedden ook het *NRC/Handelsblad*, het *Algemeen Dagblad*, de *Telegraaf*, *Trouw* en het *Rotterdams Dagblad* een bijlage als vooruitblik op het festival. Het *Parool* leverden uitgebreide voorbeschouwingen evenals de enige Nederlandse filmbladen *De Filmkrant* en *Skrien*. Vanwege het late tijdstip dat het programma vorm krijgt is de aandacht in de tijdschriften voorafgaande aan het festival beperkter. Uitzondering daarop waren *HP/De Tijd*, *Oor*, *Blvd*, *CJP Magazine* en enkele omroepbladen.

In 1995 waren 270 Nederlandse journalisten geaccrediteerd, 50 meer dan in 1994. Die groei werd weerspiegeld in de uitgebreidere dagelijkse verslaggeving in de landelijke en regionale bladen.

Voor de Nederlandse filmjournalisten is het festival een rijke bron voor interviews met de aanwezige filmmakers die later in het jaar in dagbladen en tijdschriften worden gepubliceerd als de films worden uitgebracht.

Opvallend is de ambiguïteit die de Nederlandse filmpers etaleert in haar beoordeling van het festival. Gretig haakt de pers in op de nieuwe Tiger Award competitie en de Citroën Publieksprijs en oefent tegelijkertijd kritiek uit op deze vernieuwing als aantasting van het typische karakter van het festival. Een vergelijkbare tweeslachtige houding wordt ook gedemonstreerd in de waardering van de onstuimige groei van het festival: het festival is nog nauwelijks begonnen of de bladen koppen bezoekersrecords. Daarbij wordt dan de suggestie gewerkt dat de organisatie bezig is een monster-evenement te creëren.

Opmerkelijk is het verwijt aan het festival dat het publiek slechts voor enkele 'populaire' trekkers warm loopt die dankzij een publiciteits-offensief overmatige aandacht krijgen en de overige films en programma's ondergesneeuwd raken. Een ongefundeerde observatie - publieks-onderzoeken, zaalbezettingen en zelfs de publieks-enquête naar de favoriete films geven een ander beeld van de voorkeuren en het filmbezoek van het publiek.

Hans Beerekamp, filmcriticus van het *NRC Handelsblad*, komt dichterbij de werkelijkheid met zijn conclusie in een column in het *NRC Handelsblad* dat de uitstraling van het festival blijkbaar nog niet toereikend is. In ieder geval niet voor een wijziging in het beleid van het Nederlandse bioscoopbedrijf: "...Een belangrijk handicap lijkt ook de geringe belangstelling van de traditionele bioscopen voor de verandering in de smaak van het publiek. De grote bioscoopconcerns, met name MGM en Jochgem's, hebben zich vereenzelvigd met de belangen van de Amerikaanse filmmaatschappijen, en beroepen zich daarbij op de wensen van hun huidige publiek. Als hun programmeurs eens wat vaker het Rotterdamse festival zouden bezoeken, konden zij zich overtuigen van hun ongelijk, zeker in de toekomst".

Televisie

Publicitair moest het festival concurreren met de watersnood die Nederland in dezelfde periode trof. Dit had geen nadelige invloed op de hoeveelheid aandacht in de gedrukte pers, maar wel op de aandacht voor het festival op radio en tv. Dat betrof met name de actualiteiten- en nieuwsprogramma's die met uitzondering van de opening, geen plaats meer inruimden voor actuele berichtgeving over het festival. Enkele geplande items in rubrieken als *Nova*, *2 Vandaag* en *Kenmerk* kwamen op deze wijze te vervallen. Het doorbrak de tendens die in de afgelopen jaren was ingezet waarbij de landelijke tv-zenders meer oog leken te krijgen voor de actuele- en informatieve waarde van het enige culturele evenement in Nederland van internationale betekenis.

Niettemin was het festival bijna dagelijks op een van de landelijke tv-zenders. Degelijk was de aanpak van Cees van Ede die voor de NPS een 50 minuten durend portret maakte van de Tsjechische filmmaker Karel Kachyna waaraan het festival een perspectief wijdde. Voor een festival-special trokken de makers van het programma *TV-Nomaden de wereld in* om drie kandidaten voor de Tiger Awards te volgen en voegden daaraan beelden toe van de prijsuitreiking. De NPS zond n.a.l.v. het festival Chantal Akerman's *Portrait d'une jeune Fille*, die deel uitmaakte van het festival themaprogramma *Tous les Garçons et les Filles de leur Ages...*

Hieronder volgt overzicht van de tv-programma's in Nederland waarin aandacht aan het festival werd besteed:

8 januari	RTL4: RTL Film & Video
19 januari	TV2: Veronica Film & Video
25 januari	TV3: NOS Journaal, 18.00, 20.00 en 22.00 uur; RTL4: RTL Nieuws, 9.30 en 23.00 uur; TV3: NOVA (NPS/VARA)
26 januari	TV1: Filmspot (AVRO)
27 januari	TV3: film Chantal Akerman (NPS)
29 januari	TV3: De Plantage (VPRO); RTL4: RTL Film & Video
31 januari	TV3: Kunstmest, semi-live vanaf het festival (NPS)
2 februari	TV1: Filmspot (AVRO)
3 februari	TV3: documentaire over Karel Kachyna (NPS)
6 februari	TV3: TV-Nomaden - documentaire (VPRO)
9 februari	TV1: Filmspot (AVRO)
12 februari	RTL5: Theo van Gogh, een goed gesprek met Polanski
En de volgende programma' op de lokale kabelnetten:	
Amsterdam: Filmspot (AT5), Film Plus, Movie, StaatsTV/Rabotnik (allen Salto Amsterdam)	
Rotterdam: Stads TV (dagelijks), Stadstext (elke dag vanaf 21.00 uur)	

4.11. Informatie en service voor de pers

Fact-sheets en persberichten

Als service aan de pers produceerde de publiciteits-afdeling dit jaar voor de eerste keer fact-sheets. Deze sheets, in een Nederlandse en Engelse versie, bevatten informatie over de verschillende programma-onderdelen met een toelichting en bijgewerkte filmlijst. Dankzij deze fact-sheets kon de persafdeling elk moment voldoen aan de vraag voor actuele informatie over de stand van het programma. Zij voldeden zowel aan de behoefte van de pers naar algehele informatie als de wens naar informatie over specifieke programma-onderdelen en festival-activiteiten.

Het totale pakket fact-sheets was ook gevoegd bij de persmap die de geaccrediteerde journalisten ontvingen tijdens het festival.

Naast de toezending van de Rotterdam Bulletins en de Vrij Nederland-bijlage zijn in de loop van het jaar een tiental persberichten naar de pers gestuurd of op het festival verspreid. Een overzicht:

- mei: aankondiging van Hubert Bals Fonds films geselecteerd voor Cannes
- september: faxmailing Cinemart USA
- 9 november: aankondiging van de Tiger Awards en Citroën Publieksprijs
- 15 november: internationaal persbericht in het Engels
- 14 december; aankondiging wereldpremière van *Death and the Maiden*
- half december; selectieve mailing over de Digitale Catalogus
- half januari: fax-mailing internationaal persbericht
- 31 januari: verspreiding op festival van persbericht met bekendmaking toekenning Hubert Bals Fonds subsidies
- 2 februari: verspreiding op festival van persbericht met introductie van het Rotterdam Film Fund
- 4 februari: fax-mailing Nederland en buitenland met bekendmaking van de prijswinnaars

Persconferenties en persvoorstellingen

- 22 december: vertoning van twee films met aansluitend persconferentie en borrel in het Filmmuseum
- 5 en 6 januari: persvoorstellingen in het Filmmuseum, vooral de films op 16mm
- 9, 10 en 12 januari: persvoorstellingen in Cinema International, Amsterdam
- 20 januari: vertoning *Death and the Maiden*, demonstratie Digitale Catalogus, aansluitend persconferentie en borrel in Lantaren/Venster

- 25 januari: persconferentie en photo-call met Roman Polanski in de Jardin Zaal van het Hilton Hotel
- 4 februari: de pers is uitgenodigd voor de prijs-uitreikingen in de voormalige terminal van de HAL, daarbij werd ook het afsluitende persbericht verspreid.

De persvoorstellingen tijdens het festival waren dit jaar geprogrammeerd in een zaal van de Calypso bioscoop. De programmering van deze persvoorstellingen bevatte zowel *previews* van de wereld- en internationale premières als Engels ondertitelde versies van films die door Nederlandse distributeurs zijn aangeleverd. De *previews* zijn bedoeld voor de Nederlandse dagbladjournalisten om hen in staat te stellen voorbeschouwingen te publiceren en zich te kunnen voorbereiden op interviews. De ondertitelde films zijn een service aan de buitenlandse pers.

Persbalie en service-centrum

Op de eerste verdieping van het Hilton Hotel bevond zich de persbalie in het gezelschap van de gasten- en Cinemart balie. De journalisten konden hier terecht voor het afhalen van perskaarten, informatie over de films, foto's en voor het maken van interview-afspraken.

In het ernaast gelegen service-centrum kon de pers gebruik maken van telefoon, fax en computers en kon zij bij een speciale balie reserveren voor filmvoorstellingen. Voor interviews kon de pers beschikken over een interview-ruimte in de mediavleugel en een zaaltje in Hotel Central, dat speciaal was ingericht voor tv-interviews. De pers kon evenals de overige professionele gasten gebruik maken van de videotheek in de mediavleugel.

De persbalie werd bemand door vijf vrijwilligers en een parttime medewerkster. De medewerkers hadden zich elk gespecialiseerd in een deel van het programma. In het derde jaar dat voor deze opzet is gekozen heeft zich de persbalie ontwikkeld tot een uitstekende service die door weinige andere internationale festivals geëvenaard wordt. Dat is deels te danken aan de opzet. De medewerkers worden vooral geselecteerd op hun talenkennis, bekendheid met film, motivatie en sociale vaardigheden. Zij bereiden zich terdege voor, zijn op de hoogte van het materiaal en bekend met het programma. De persbalie beschikt over een goede documentatie die onmiddellijk bij de hand is. Door de permanente aanwezigheid van een festivalfotograaf die zijn doka in de mediavleugel heeft ingericht kan binnen een dag worden voldaan aan de vraag naar foto's die niet voorradig zijn. Het afspraken-bestand in het computernetwerk garandeert dat de medewerkers over een sluitend systeem kunnen beschikken voor het vastleggen van interviewafspraken. Zij begeleiden de filmmakers bij de interviews, treden vaak op als tolk en

dankzij het persoonlijke contact met zowel filmmakers als journalisten kunnen zij net iets meer betekenen voor beide partijen.

Het goede functioneren van deze afdeling is ook te danken aan de opgebouwde ervaring van drie medewerkers die zich voor het tweede of derde achtereenvolgende jaar vrijmaakten om achter de persbalie te werken.

4.12. Mediavleugel

De publiciteits-afdeling kan tijdens het festival beschikken over een eigen mediavleugel met een tiental kantoren. Daarin waren alle activiteiten gehuisvest die door de publiciteits-afdeling worden gecoördineerd. In totaal werkten in deze mediavleugel 37 freelancers en 22 vrijwilligers, verdeeld over de volgende afdelingen en activiteiten:

- persbalie, 6 medewerkers
- service-center, 4 medewerkers
- perskantoor, 5 medewerkers
- distributie en knipseldienst (voorheen Daily News), 6 medewerkers
- redactie Rotterdam Daily, 4 medewerkers
- redactie Stadstext, 2 medewerkers
- redactie en produktie Digitale Catalogus, 12 medewerkers
- produktie en opmaak Dagkrant en Daily, 4 medewerkers
- redactie Dagkrant, 7 medewerkers
- fotografie-afdeling, 2 medewerkers
- redactie en produktie StaatsTV/Rabotnik, 4 medewerkers
- videotheek, 4 medewerkers

4.13. Digitale Catalogus

De nieuwe technologieën op het gebied van telecommunicatie en digitale media brengen radicale veranderingen teweeg. Dat geldt niet alleen voor de transmissie en distributie van tekst, geluid en beeld, ook de produktie van informatie en audio-visuele programma's vernieuwt zich. Bovendien zal er een uitbreiding zijn met produkten die alleen maar bedacht en gemaakt kunnen worden dankzij de nieuwe technologische mogelijkheden.

Voor een instelling als het International Film Festival Rotterdam is het van groot belang de taal van deze nieuwe technologieën te beheersen en de vinger aan de pols van deze veranderingen te houden.

In het voorjaar nam Emile Fallaux het initiatief om Rotterdamse instellingen uit te nodigen voor een gedachten uitwisseling over de nieuwe media. De belangrijkste agendapunten van deze bijeenkomsten waren:

- een inventarisatie van de plannen en ideeën bij deze instellingen op het terrein van de nieuwe media;
- een discussie over de zinvolheid van een krachtenbundeling in een Instituut voor de Nieuwe Media;
- een onderzoek naar de mogelijkheden tot het ontwikkelen en aanbieden van een Rotterdamse 'Digitale Stad', een server die publieke toegang verleent tot de elektronische snelweg.

Het festival raakte met dit initiatief de spijker op de kop: bij deze instellingen leefden concrete voorstellingen en behoeften in de richting van nieuwe media. Het overleg leidde tot de conclusie dat Rotterdam zo spoedig mogelijk de eerste stappen moet zetten in de digitale wereld. Iedereen staat in de startblokken om een plek op de digitale snelweg te veroveren, maar afzonderlijk is men niet in staat de drempel te overschrijden. Soms komt dat doordat in de eigen discipline een deel van de technologische kennis ontbreekt, of men beschikt niet over de benodigde *hardware* en zou het uit efficiency overwegingen onverstandig zijn daarin te investeren.

Als aanloop tot deze lokale server werd in het overleg besloten tot een try-out met het filmfestival. Het ligt in de aard van het festival om als speerpunt te dienen, omdat het audio-visueel is gericht en veel kennis op het festival aanwezig is op het gebied van beeldmedia. Het festival appelleert aan een omvangrijk publiek in binnen- en buitenland, dat zeer gediend is met deze vorm van toegang tot informatie over het festival.

Als eerste verkenning in de digitale wereld ontwikkelde het filmfestival een Digitale Catalogus van de festivaleditie 1995 voor het World Wide Web. Het project kon gerealiseerd worden dankzij de samenwerking met de Afdeling Bedrijfskunde van de Erasmus Universiteit, de Academie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam, De Digitale Stad Amsterdam en de Projectgroep Innovatie Rotterdam. De coördinatie was in handen van het Rotterdamse bedrijf Kennis Werkt en Eric Nanninga.

De Digitale Catalogus was 5 weken *on-line* in de periode rondom het festival en omvatte naast de volledige informatie over de festivalfilms, het programma van de voorstellingen, actueel festivalnieuws, foto-stills, korte fragmenten van een aantal films en presentaties van de hoofdsponsors. Bovendien was informatie beschikbaar over de professionele activiteiten van het festival, zoals de Cinemart en het Hubert Bals Fonds. Tijdens het festival zelf verzorgde een team van redacteurs en creatieven de dagelijkse *updating* met nieuwsberichten, interviews, recensies, impressies van het festival in beeld en geluid.

De *clickable* functies voor opzoekmogelijkheden en *links* naar andere bronnen op het Web werden zo optimaal mogelijk benut. Middels e-mail konden de bezoekers van de server op de aangeboden informatie reageren.

Met 200.000 bezoekers (*hits*) bleek de Digitale Catalogus een doorslaand succes. Een nog belangrijkere indicatie voor de reikwijdte van de server waren de reacties uit de internationale filmwereld. Het festival werd door filmprofessionals in alle hoeken van de wereld van dag tot dag gevolgd en de reactie waren uitsluitend positief.

Het experiment met de Digitale Catalogus op het WWW heeft onmiskenbaar de waarde aangetoond van dit medium voor een internationale opererende organisatie als het filmfestival. Met geen ander medium was het festival tot dan toe in staat zo actueel en effectief haar relaties en geïnteresseerden waar ook ter wereld te bereiken.

Na deze bemoedigende eerste ervaring met de nieuwe media is het festival klaar voor de volgende stappen, die volgens plan in 1995/1996 worden gezet: het verlenen van een continu karakter aan de festival *Web-site*, zodat hij kan functioneren als een geïntegreerd onderdeel van het communicatie-instrumentarium.

5. SPONSORING

De totale inkomsten uit sponsoring en fondsen overstegen voor de eerste keer de bijdragen van de structurele subsidiënten. De inkomsten bedroegen f 1.284.000,- een forse stijging ten opzichte van 1994 toen het festival f 916.319,- ontving. De opbrengsten waren ook aanmerkelijk hoger dan was begroot. Dat werd mede veroorzaakt door een aantal extra activiteiten en projecten waaraan een rechtstreekse financiering was gekoppeld. Tot die categorie behoren de bijdragen van het Thuiskopiefonds, ten bate van de Cinemart en de productie van leaders en trailers, de bijdrage van Polygram voor de Tiger Awards, en de Gemeente Rotterdam voor de ontwikkeling van de Digitale Catalogus.

Het departement Ontwikkelingssamenwerking van het Ministerie van Buitenlandse Zaken verleende een bijdrage aan de Cinemart.

Daarnaast gaat de onstuimige groei van het festival gepaard met hogere uitgaven voor de organisatie en uitvoering van haar kernactiviteiten, waardoor de organisatie zich genoodzaakt ziet meer fondsen en sponsorbijdragen te werven.

Nieuwe sponsors

Het festival slaagde erin twee nieuwe hoofdsponsors aan zich te verbinden: Citroën Nederland en Visa. De relatie met de Volkskrant, Javaanse Jongens en Heineken als hoofdsponsor werd gecontinueerd. Hiermee is waarschijnlijk een grens bereikt aan het aantal hoofdsponsors, wil de profilering van de sponsors afzonderlijk niet in het gedrang komen.

Sponsorbeleid

Zowel het festival als de sponsors hebben belang bij continuïteit wat betreft de sponsor-relatie. Voor het festival betekent dat niet alleen een garantie voor de hoogte van de bijdragen en daarmee dus ook voor de financiering van de organisatie van het festival. Het sponsorbeleid van het festival heeft als uitgangspunt dat met elke sponsor afzonderlijk activiteiten worden ontwikkeld waarmee deze zich kan profileren - passend in de eigen sponsor- en marketingstrategie. Tegelijkertijd wordt geprobeerd deze activiteiten zoveel mogelijk af te stemmen op het karakter en de, meestal promotionele, behoeften van het festival.

De ervaring heeft geleerd dat samenwerking op lange termijn de effectiviteit verhoogt. Beide partners hebben elkaar dan leren kennen en zijn geïnformeerd over elkaars intenties en doelstellingen. Ook de naamsbekendheid van de sponsor in relatie tot het festival verstevigt zich bij het publiek na een langer durende samenwerking.

Met het doel de sponsorbijdragen in overeenstemming te brengen met gegroeide omvang en uitstraling van het festival en het vastleggen van een meerjarige verbintenis heeft het festival dit jaar een begin gemaakt met besprekingen over hernieuwde contracten. Met de Volkskrant is overeenstemming bereikt voor een samenwerking onder nieuwe voorwaarden tot het jaar 1999.

Javaanse Jongens

Na drie jaar sponsoring heeft Javaanse Jongens na afloop van het festival laten weten de verbintenis te beëindigen. Niet uit ontevredenheid over het resultaat en de samenwerking. Volgens tabaksfabrikant Niemeyer heeft de sponsoring van het festival in belangrijke mate bijgedragen aan de bekendheid van het merk en het behaalde marktaandeel en was er inmiddels een goede verstandhouding ontstaan tussen beide partners. De samenstelling van het publiek van het festival is echter in de afgelopen jaren veranderd en de typische shagroeker heeft plaatsgemaakt voor de sigarettensconsument. Javaanse Jongens heeft daarom de strategie gewijzigd en verwacht de doelgroep te vinden bij kleinere theaterfestivals.

Visa

De Stichting VSB Fonds, die in 1994 nog f 130.000 bijdroeg voor de productie van de catalogus, veranderde in 1995 de bijdrage aan het festival in de vorm van sponsoring door Visa. De afspraken met Visa, dat geen sponsorbeleid in deze richting voerde, kwamen helaas zeer laat tot stand. Niettemin hebben zowel het festival als Visa hun best gedaan er zoveel mogelijk van te maken. Visa kon nog mee in alle publiciteitsdragers van het festival, de Visacard werd de enige geaccepteerde creditcard op het festival en voor Visacard-houders werd een speciale actie gecreëerd. En hoewel de Visa-medewerkers, tot dan toe nagenoeg onbekend met het festival, onder de indruk waren van dimensies en entourage van het evenement, werd na het festival meegedeeld dat de sponsoring niet zou worden voortgezet.

Citroën

Daarentegen was de eerste kennismaking met een andere nieuwe partner, Citroën Nederland, aanmerkelijk geslaagder. Dat was mede te danken aan het uitgesproken sponsorbeleid richting Nederlandse filmwereld waarvoor Citroën had gekozen. Bovendien kon het autobedrijf zich profileren met de door haar gesponsorde nieuwe publieksprijs, de Citroën Audience Award. Uit het publieksonderzoek blijkt dat Citroën al in het eerste jaar een bijzonder goed resultaat boekte wat betreft naamsbekendheid: 69% van de bezoekers noemde Citroën als sponsor en kwam daarmee op de tweede plaats na de Volkskrant (84%), maar nog voor Javaanse Jongens (66,9%) en Heineken (42,8%).

Heineken

Met Heineken heeft het festival een meerjarencontract dat loopt tot 1996. Vanwege gewijzigd beleid profileerde het bedrijf zich evenals in 1994 nauwelijks met het festival. Niettemin stelt Heineken zich loyaal op en wordt het contract uitgediend. Het festival en Heineken hebben inmiddels de afspraak gemaakt om de verbintenis voortijdig te beëindigen indien het festival voor 1996 met een andere brouwer tot overeenstemming kan komen.

De Volkskrant

De oudste sponsorrelatie heeft het festival met de Volkskrant. Een zeer succesvolle combinatie die beide partners de komende vijf jaar zullen voortzetten. Naast de bestaande samenwerkings-activiteiten, zoals de Volkskrantdag en de programma-bijlage, heeft de Volkskrant dit jaar ook ondersteuning verleend bij de promotie van de CJP-aanbiedingen en de distributie van promotie-materiaal onder eerstejaars studenten. Het ligt in de bedoeling om ook in de komende jaren nieuwe, gezamenlijke activiteiten te ontwikkelen.

Naast de bovenvermelde hoofdsponsors heeft het festival ook weer kunnen rekenen op bijdragen van trouwe relaties als MGM, het Nederlands Fonds voor de Films, Holland Casino en de VPRO. Een volledige lijst is te vinden in de bijlagen.

6. PERSONEEL

Staf

De onstuimige groei van het festival en haar activiteiten heeft noodzakelijkerwijs geleid tot een aanpassing van de personele bezetting.

Inmiddels werkt een vaste staf van 9 personen aan de organisatie van het festival. Het in de vorige jaren ingezette beleid ter professionalisering werpt zijn vruchten af en de organisatie verloopt aanmerkelijk soepeler.

De personele versterking van de Cinemart en het Hubert Bals Fonds hebben geresulteerd in een verbeterde continuïteit van deze activiteiten.

Werkdruk

Niettemin legt het al sinds jaren bestaande, structurele financiële tekort een zware druk op het personeel. De extra activiteiten die het festival gedwongen is te initiëren om inkomsten te genereren, vergen van directie en staf veel tijd en inzet, en kunnen meestal niet binnen reguliere werktijden worden gerealiseerd. Het betekent dat de organisatie zich telkens moet blijven bezinnen of zij de bestaande, succesvolle, festivalopzet kan continueren.

Allochtonen

Bij de werving van personeel hebben kandidaten met een allochtone achtergrond een hoge prioriteit. Dat vloeit voort uit het internationale karakter van het festival, waarbij de aanwezigheid van allochtone medewerkers vanzelfsprekend is. Daarnaast hecht de festival-organisatie veel waarde aan een grotere participatie van allochtonen in Nederlandse culturele instellingen en dus ook in het festival.

Sponsorwerving

De vorig jaar ingestelde functie van directie-assistent werd dit jaar uitgebreid met de fondsen-en sponsorwerving. Een extern bureau voor sponsorwerving heeft zich beziggehouden met de contacten met hoofdsponsors, de overige fondsen en sponsors werden intern geworven. Inmiddels is het contract met het sponsorbureau afgelopen en alle activiteiten zullen worden gecoördineerd door de medewerker directie-assistentie/fondsenwerving.

Publiciteits-afdeling

De permanente bezetting van de publiciteitsafdeling heeft geresulteerd in een campagne die een vergroting van het publieksbereik van het festival tot gevolg had. Daarnaast is het mogelijk geweest meer aandacht te besteden aan speciale acties om specifieke doelgroepen te bereiken. Dit heeft bijgedragen aan een groter publiek en hogere opbrengsten van kaartverkoop.

Programma-research

De festivaldirecteur werd bijgestaan door een redactie van 4 personen, die ieder werkzaam waren op een speciaal deelgebied, zoals Azië, Europa en Oost-Europa. Een fulltime programma-coördinator leidde de programma-afdeling die in de laatste maanden werd ondersteund met enkele parttime medewerkers.

Productie-afdeling

Voor de coördinatie van het personeel en de ondersteunende en facilitaire taken opereert het gehele jaar door een productie-afdeling, die vanaf oktober wordt uitgebreid met 5 parttime medewerkers.

Parttime medewerkers

De organisatie wordt in de maanden oktober tot en met februari uitgebreid met ruim 50 parttime betaalde medewerkers, onder meer werkzaam op de volgende afdelingen:

- programma-coördinatie
- filmtransport
- filmcontrole
- filmtechniek
- productie (vrijwilligers, aankleding, techniek)
- publiciteit (marketing, pers-balie, promotie, publieksinformatie)
- Cinemart
- talkshows/inleidingen
- gastenservice
- car-service
- secretariaat

Tijdens en kort voor het festival wordt de organisatie bijgestaan door een uitgebreid en enthousiast vrijwilligerslegioen, totaal zo'n 300 mensen.

Een volledige lijst van medewerkers is opgenomen in de bijlagen.

Naast dit jaarverslag zijn een door de accountant goedgekeurde jaarrekening en een detailverslag van het Hubert Bals Fonds verschenen. Beide zijn verkrijgbaar bij het festivalbureau.

Stichting International Film Festival Rotterdam
Postbus 21696
3001 AR Rotterdam
tel. 010 4118080
fax. 010 4135132

I **FILMTITELS**
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995

FILMLIJST INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995

Premières: EP = Europese, IP = Internationale, WP = Wereldpremière
T = selectie Tiger Award Competitie

Titel	Maker	
Cinema Centennial		
Jour de fête	Jacques Tati	IP
Zoo	Bert Haanstra	
Die Perücke	Berthold Viertel	WP
Tartüff	Friedrich Wilhelm Murnau	
Münchhausen	Josef Von Baky	IP
Bitomsky Workshop	Hartmut Bitomsky	WP
Martha	Rainer Werner Fassbinder	
Los cinco Faustos de F. W. Murnau	Luciano Berriatúa	IP
Our inflammable filmheritage	Mark-Paul Meyer	

Hoofdprogramma Lang

Nadja	Michael Almereyda	EP
Lamerica	Gianni Amelio	
Dozhdi v okeane	Viktor Aristov, Yuri Mamin	WP
Les Hirondelles ne meurent pas à Jerusalem	Ridha Behi	IP
Piccoli orrori	Tonino de Bernardi	IP
La Reine Margot	Patrice Chéreau	
Sibak	Mel Chionglo	
Krima-Kerime	Herbert Curiël	WP
Tro ve	Dang Nhat Minh	
L'amico immaginario	Nico D'Allessandria	IPT
J'ai pas sommeil	Claire Denis	
The Shadow Walkers	Peter Dop	WPT
Ryadom	Yana Drouz	WP
Thalassa, Thalassa. Rückkehr zum Meer	Bogdan Dumitrescu	IPT
Trying to Kiss the Moon	Stephen Dwoskin	WP
Marie Louise ou la permission	Manuel Flèche	WPT
Angeschwemmt	Nikolaus Geyrhalter	IP
Vidheyan	Adoor Gopalakrishnan	
Al Irhabi	Nader Galal	
Le buttane	Aurelio Grimaldi	
71 Fragmente einer Chronologie des Zufalls	Michael Haneke	
Adams Zirkus	Lihi Hanoch	IP
Amateur	Hal Hartley	
Saxman	Carel van Hees, Martijn 't Hart	WP
Sopyonje	Im Kwon-Taek	
Sahil al jihat	Maher Kaddo	
Il bahr biyidhak leeh	Mohamed Kamel El Kalyoubi	IPT
Bandit Queen	Shekhar Kapur	
Golubinyj zvonar	Amir Karakulov	
Fuyu no kappa	Kazama Shiori	IPT
Verhängnis	Fred Kelemen	
Wrony	Dorota Kedzierzawska	
Clean, Shaven	Lodge Kerrigan	
Makarov	Vladimir Khotinenko	
Through the Olive Trees	Abbas Kiarostami	
Minna Yatteru Kai	Kitano Takeshi	
Super 8 1/2	Bruce LaBruce	
Tsahal	Claude Lanzmann	
Fei Xia A-Da	Stan Lai	

Dushi qingyuan	Jeffrey Lau Chun-wai	IP
Serp i molot	Sergei Livnev	
Oublie-moi	Noémie Lvovsky	
The Incredibly True Adventures of Two Girls in Love	Maria Maggenti	IPT
Comparss	Nabil El-Maleh	
Remembrance of Things Fast	John Maybury	
Rampo	Mayuzumi Rento	IP
Rampo	Kazuyoshi Okuyama	IPT
Sister My Sister	Nancy Meckler	
Moeder Dao de schildpad-gelijkende	Vincent Monnikendam	WP
Caro diario	Nanni Moretti	
World and Time Enough	Eric Mueller	IPT
Ich gelobe	Wolfgang Murnberger	IPT
Zhizneopisanie molodogo akordeonista	Satibaldi Narymbetov	
Faut pas rire du bonheur	Guillaume Nicloux	
El jardín del Edén	María Novaro	
Taiwan Shonen	Obitani Yuri	IP
A Caixa	Manoel de Oliveira	
Skin Deep	Midi Onodera	WPT
Golgotha	Mikhail Pandoursky	WPT
Gesom e kako shipta	Park Kwang-su	
Death and the Maiden	Roman Polanski	EP
Saylama	H.D. Premaratne	IP
Il viaggio clandestino	Raúl Ruiz	IP
Il était une fois Beyrouth 'histoire d'une Star'	Jocelyne Saab	
Sarek Al-Farah	Dawoud Abdel Sayed	IP
From Zero	Frank Scheffer, Andrew Culver	WP
Blaue Ferne	Peter Schreiner	WP
Jahre der Kälte	Uli M. Schüppel	IP
Auf wiedersehen Amerika	Jan Schütte	
Dos Crimenes	Roberto Sneider	
Šlask - Schlesien	Viola Stephan	
Jízda	Jan Svěrák	IP
Woyzeck	János Szász	
Ai no shinsekai	Takahashi Banmei	IP
Once Were Warriors	Lee Tamahori	
Leila Sakhina	Atef El Tayeb	IP
Tsuma wa Filina	Terada Yasunori	EP
Riget	Lars von Trier	
Aiqing wansui	Tsai Ming-liang	
Personal Pain (A Visual Love Story)	Evan Unruh	WPT
Pevnost	Drahomíra Vihanová	
Três irmãos	Teresa Villaverde	
EXITing	Bob Visser	WP
Twijfel tussen waarheid en tijd	Jos Wigman	WP
Duo-sang	Wu Nien-Jen	
Chungking Express	Wong Kar-Wai	
Duli Shidai	Edward Yang	
Tianguo niezi	Yim Ho	EP
Hong xiguan	Yuen Kwai, Wong Jiang	IP
Guangchang	Zhang Yuan	WP

Tous les garçons et les filles de leur age

Portrait d'une jeune fille de la fin des années 60, à Bruxelles	Chantal Akerman
L' eau froide	Olivier Assayas
La Page blanche	Olivier Assayas

Frères - la roulette rouge	Olivier Dahan
L' Incruste	Emilie Deleuze
U.S. go home	Claire Denis
Paix et amour	Laurence Ferreira Barbosa
Trop de bonheur	Cédric Kahn
Bonheur	Cédric Kahn
Travolta et moi	Patricia Mazuy
Les roseaux sauvages	André Téchiné
Le Chêne et le Roseau	André Téchiné

Hoofdprogramma kort

Bianca	Grace Amilbangsa	
Een avond in december	Ahmed Ahyan	WP
Bottom Buck	Joe Bini	EP
The Clearing	Alexis Bisticas	
Troubles ou la journée d'une femme ordinaire	Laurent Bouhnik	
Haze	Tim Bridwell	
Seething Night	Douglas Brook	
O Milagre da Carne	Javier Codesal Perez	IP
Laho	Fruto Corre	
Hello Photo	Nina Davenport	WP
Anak Maynala	Emanuel Davidas	
Isaak	Nick Deocampo	WP
Meni	Karel Doing	IP
Cheap Skates: The Hardly-Cardigan Affair	Matthew Ebert	
Performance Anxiety	David Ewing	
De taal van geweld	Pieter Fleury	WP
'Miközben valahol...' 1940-43 - Az ismeretlen háború	Péter Forgács	
Hay un hombre en la luna	Christián Galaz	EP
Rising	Daven Gee	
Pretty Boy	Joe Gibbons	
His Master's Voice	Joe Gibbons	
Hellhound	Joe Gibbons	IP
Vaders en zonen	Ramón Gieling	WP
Total Recession	Durand Greig	
Aroussett el nil	Atef Hetata	
Man in Motion	Noud Heerkens	WP
The Moon	Ito Takashi	IP
Junigatsu no Kakurenbo	Ito Takashi	IP
Zijn geheim	Frederieke Jochems	WP
Heishoshikosyo	Junko Wada	IP
Eizo shokan 5	Kawanaka Nobuhiro/	
	Hagiwara Sakumi	IP
The Architect	Adam Keke	IP
Pain	Eric Khoo	EP
The Cellar Sinema	George Kuchar	EP
Main station Maestoso	Bodo Werner Lang	
Un Volcán de lava de hielo	Valentina Leduc Navarro	WP
Knock Out	B. Lenin	
Fishy	Nanouk Leopold, Froukje Tan	WP
Butterfly	Ben van Lieshout	WP
Weltzstein	Edward Luyken	WP
Wake up Jerk Off Etc	Daniel MacIvor	IP
Nowhere	Pieter Moleveld	WP
Digging up the Past	Errol Morris	
Parrot May Have the Answer to a Killing	Errol Morris	
Stalker	Errol Morris	

Foix	Luc Moullet	
Toujours Plus	Luc Moullet	
Imphy, capitale de la France	Luc Moullet	WP
Sternenschauer	Matthias Müller	EP
Kaze wa dotchi ni fuiteiru?	Nakashima Takehiko	IP
Avondale Dogs	Gregor Nicholas	
Furansu Eiga	Obitani Yuri	IP
Dora Was Dysfunctional	Andrea Odezynska	IP
Bayit	David Ofek	IP
Happy Days	Lisa Ohlin	
Moroccan Lights	Henri Plaat	WP
What's Going On, Frank?	John Polson	IP
Trip	Juan Pula (John Red)	
Love, love, love	Nick Quinn	
Vergangen, vergessen, vorüber	Jan Ralske	IP
Exterior Night	Mark Rappaport	IP
Brotherly Love	Angus Reid	IP
Günther 1939 (Heil Hitler)	Johannes Rosenberger	IP
Talking about the Weather	Carl Forest Sandler	IP
Eyes of a Blue Dog	Lorenzo Shapiro	IP
Hippo Save	Sound Activated Temple	EP
The Last Time I Saw Ron	Leslie Thornton	EP
Tom's Flesh	Jane Wagner, Tom di Maria	
The Salesman and Other Adventures	Hannah Weyer	
Crackerjack	Alex Wolfe	WP
Every Good Boy	Adam Yaffe	WP
Without Rockets	Gary Yates	
Fin de siglo	Simon Zaleski	
Fei-Le	Zhang Yuan	EP
Ya nabil	Mohamed Zran	

Films From Oz

Feeërieken:		
Ali Baba	Segundo de Chomón	
Les glaces merveilleuses	Segundo de Chomón	
La Poule aux oeufs d'or	Gaston Velle, Gabriel Moreau	
Die Puppe	Ernst Lubitsch	
The Wizard of Oz	Victor Fleming	
Le Testament d'Orphée	Jean Cocteau	
Goto l'île d'amour	Walérian Borowczyk	
Případ pro začínajícího kata	Pavel Juraček	
Cool World	Ralf Bakshi	
Zamok	Alexei Balabanov	
The Secret Adventures of Tom Thumb	Dave Borthwick	
Maries Lied - Ich war ich weiss nicht wo	Niko Brücher	
Sekret vinodeliya	Andrei Chernikh	
Sisi auf Schloß Gödölö	Christian Frosch	WP
Porco Rosso	Hayao Miyazaki	
Heavenly Creatures	Peter Jackson	
Window to Paris	Yuri Mamin	
Spiwackha Zhosefina i Mishachi narod	Sergei Masloboischikov	IPT
Surat untuk Bidadari	Garin Nugroho	
Le cri du coeur	Idrissa Ouédraogo	
Fado majeur et mineur	Raúl Ruiz	
Funny Man	Simon Sprackling	
Faust	Jan Švankmajer	
Akumulátor 1	Jan Svejrák	
The Coriolis Effect	Louis Venosta	

Actresses Producing

Hsu Feng:

Xia Nü	King Hu
Ying chun ge zhi Fengbo	King Hu
Zhonglie Tu	King Hu
Shan Zhong Chuanqi	King Hu
Sha Fu	Zheng Zhuangxiang
Lao Niang Gou Sao	Shu Kei
Huang-se Gushi	Sylvia Chang, Wang Siu-Di, Kim Kwok-Chiu
Jinye Xingguang Canlan	Ann Hui
Gungun Hongchen	Yim Ho
Five Girls and a Rope	Yeh Hongwei
Ba Wang bieji	Chen Kaiji

Siao Fong Fong:

Kuer liulang ji	Bu Wancang
Qingcheng shijiu xia	Du Guang-nu
Zise Fengyu Ye	Chu Yuan
Feinü Zhengzhuan	Lung Kong
Tiaohui	Po-Chih Leong, Siao Fong Fong
Zhuang dao zheng	Ann Hui
Bu Shi Yuanjia Bu Jutou	Jiang Dawei
Leung go nuijen, yat goh leng, yat goh m leng	Stanley Kwan
Fang shiyu I	Yuen Kwai

Karel Kachyňa:

Trápení	Karel Kachyňa	
Závrat	Karel Kachyňa	
Vysoká zeď	Karel Kachyňa	
Ať žije republika!	Karel Kachyňa	
Noc nevěsty	Karel Kachyňa	
Ucho	Karel Kachyňa	
Směšný pán	Karel Kachyňa	
Lásky mezi kapkami deště	Karel Kachyňa	
Smrt krásných srnců	Karel Kachyňa	
Poslední motyl	Karel Kachyňa	
Kráva	Karel Kachyňa	
Prima sezóna	Karel Kachyňa	IP

Pink Pictures From Japan

Maohgai	Hiroki Ryuichi	WP
Muma	Hiroki Ryuichi	IP
Utukushiki Nazo / Kyokon densetu	Nakamura Genji	IP
Anata-ga suki desu, dai suki des'	Oki Hiroyuki	EP
Kurutta Butokai	Sato Hisayasu	
Shisenjō no aria	Sato Hisayasu	IP
Tandem	Sato Toshiki	IP
Waisetu Boko iyudan, kemono	Zeze Takahisa	

Hubert Bals Fund

Bab el-Oued City	Merzak Allouache	
El Reino de los cielos	Patricia Cardoso	WP
Youcai	He Jianjun	WP
Aldas	Choymbolyn Jumdaan	
Verchin gayan	Haroutiun Katchatrian	EP

Sin compasión	Francisco Lombardi	
Mil e uma	Suzanna Moraes	
Xime	Sana Na N'hada	
Neak srê	Rithy Panh	
Les silences du palais	Moufida Tlatli	
Haramuya	Drissa Touré	WPT
Yalla yaana	Moussa Sene Absa	EP
Amores	Paola Castillo, Kwesi Dickson, Lidia Mosquera, Jesus Sanj	

Serge Daney Lecture

Téléflux: Le gué Daney	Bernard Mantelli	WP
------------------------	------------------	----

Critics' Choice

Grosse fatigue	Michel Blanc	
Night Watch	Ole Bornedal	
Loaded	Anna Campion	
Muriel's Wedding	P.J. Hogan	
Vanya on 42nd Street	Louis Malle	
Prime Time in the Camps	Chris Marker	
Lothringen!	Jean-Marie Straub/ Danièle Huillet	
Escape From the Valley of the Return of the	Naked Jailbait - the Final Chapter	
	Jack Stevenson	
Clerks	Kevin Smith	
Sleep With Me	Rory Kelly	

Dutch Perspective

Een winter in Zuiderwoude	Anette Apon	
Wakers en dromers	Anette Apon	
1000 rosen	Theu Boermans	
Miss Blanche	Mark de Cloe	
Afgelegde weg	Frank Diamand	WP
Rock 'n Roll Junkie	Jan Eilander, Frenk van de Sterre, Ton van der Lee, Eugène van den Bosch	
06	Theo van Gogh	
Hexagon	diverse regisseurs	
De zon heeft alles gezien	Kees Hin	
Volharding	Kees Hin	
De baby huilt	Mijke de Jong	
Dead Man 2: Return of the Dead Man	Ian Kerkhof	
Nice to Meet you, please don't rape me	Ian Kerkhof	
Lucebert, tijd en afscheid	Johan van der Keuken	
DaDa	Piet Kroon	WP
Djinn	Dana Nechushtan	
Solo, the Law of the Favela	Jos de Putter	
Zap	Paul Ruven	
Pas de stoelen	Annick Vroom	
De hoogste tijd	Frans Weisz	
Domweg gelukkig	Albert Wullfers, Peter Forgács	

**II GASTEN
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995**

Di = Director
 AC = Actor/Actress
 Ca = Cameraman
 F = Festival
 Ex = Exhibitor
 St = Student
 D = Distributor

Sps=Sponsor
 DG =Delegate
 Pr = Press
 Sp = Special Project CineMart
 Sc = Screenplay writer
 Co = Composer
 Fin= Funding/Financing

P = Producer
 S = Seller
 Ta = Television Acquisition
 Mo = Moderator
 M = Museum/Archive/Program
 Dph= Director of photography
 Tp = Television Producer

Argentina:

Cramer, Gregorio Mr. (P/Di) Haku-A Producciones

Australia:

Berry, Chris Mr. (D) La Trobe University
 Brady, Tait Mr. (F) Melbourne Film Festival
 Byrnes, Paul Mr. (F) Sydney Film Festival
 Polson, John Mr. (Di) WHAT'S GOING ON, FRANK?
 Webb, Rod Mr. (Ta) SBS Television

Austria:

Burger-Utter, Brigitta Ms. (D/S) Sixpack Film
 Geyrhalter, Nikolaus Mr. (Di) ANGESCHWEMMT
 Horwath, Alex Mr. (F) Viennale
 Horwath, Regina Ms. (F) Viennale
 Koenig, Hans Mr. (D) Poly Film-Verleih
 Krausz, Danny Mr. (P) ICH GELOBE/Dor Film
 Murnberger, Wolfgang Mr. (Di) ICH GELOBE
 Rosenberger, Johannes Mr. (Di) GÜNTER 1939 (HEIL HITLER)
 Schreiner, Peter Mr. (Di) BLAUE FERNE
 Schweighofer, Martin Mr. (F) Austrian Film Commission
 Ungerbock, Andreas Mr. (F) Viennale
 Winkler, Gerhard Mr. (D) Polyfilm Verleih

Belgium:

Bempt, Greta van Ms. (P) Morgane Films
 Beyens, Karin Ms. (D) Cinélibre
 Bierinckx, Cis Mr. (F) Viewpoint:Documentary Now
 Bois, Eliane du Ms. (F/D/Ex) Cinélibre
 Brunfaut, Thierry Mr. (DG) Wallonie Bruxelles Images
 Carels, Edwin Mr. (Pr) BRTN-Radio
 Claes, Gabrielle Ms. (M) Royal film Archive
 Corvers, Georges Mr.
 Diouri, Claude Mr. (D/Ex) Cooperative Nouveau Cinema
 Dofing, Ronald Mr. (DG) General Secr. of the Council of the Europe
 Duret, Juliette Ms. (D) Wallonie Bruxelles Images
 Elbaum, Diana Ms. (P/Sp) Entre Chien et Loup/ PAULA
 Festre, Marina Ms. (D) Progrès Film
 Fonteyne, Frédéric Mr. (Di/Sp) PAULA
 Goots, Ruben Mr. (F) Film Festival Brussels
 Kinderen, Frank van der Mr. (M) Filmuseum
 Langendonck, Bart van Mr. (P/Sp) Ultima Vez/ MOUNTAINS MADE OF BARKING
 Mets, Claude de Ms. (P) Gabar S.A.
 Paulus, Tom Mr. (Pr) Andere Sinema
 Philippe, Christiane Ms. (P/Ta) RTBF
 Pierre, Tatiana Ms. (F) Film Festival Brussels
 Provo, Walter Mr. (F) Flanders Film Festival
 Quiryne, Anne Ms. (P/Sp) Carlo Verano/ MOUNTAINS MADE OF BARKING
 Sartor, Freddy Mr. (Pr) Film en Televisie
 Tallieu, Marie-Claire Ms. (D/Ex) Cooperative Nouveau Cinema
 Tommerman, Jan Mr. (Pr) De Morgen
 Vandemoele, Kurt Mr. (Pr) Humo
 Winter, Grace Ms. (D) Progrès Film

Bosnia:

Kenovic, Ademir Mr. (Di) PERFECT CIRCLE

Brazil:

Almeida, Renata de Ms. (F) São Paulo International Film Festival
 Cakoff, Leon Mr. (F) São Paulo International Film Festival
 MacDowell, Claudio Mr. (P/Sp) Imagica/ THE OBOE'S CALL
 Moraes, Susana Ms. (Di) MIL E UMA
 Oliveira, Gil Vicente Vaz Mr. (F/D/Ex) Tabu Arte e Cultura/ Filmes de Estação
 Perli, Helena Ms. (D/Ta) Libra Films
 Ravnoud, Don Mr. (P) Serene Skylight Int.
 Sturm, André Pompeia Mr. (D) Centr. de Atividades Cinematograficas Alex

Bulgaria: Pondoursky, Mikhail	Mr. (Di)	GOLGOTHA
Canada:		
Amarshi, Hussain	Mr. (D)	Mongrel Media
AuYeung, PoChu	Ms. (F)	Vancouver International Film Festival
Beath, Linda	Ms. (F)	Toronto International Film Festival
Bennett, André	Mr. (P/S/D)	Cinema Esperanca International Inc.
Cowan, Noah	Mr. (F)	Toronto International Film Festival
Déry, Luc	Mr. (P/D)	Aska Film Distribution
Francy, Alan	Mr. (F)	Vancouver International Film Festival
Friberg, Camelia	Ms. (P)	Palpable Productions Inc.
Gliserman, Bryan	Mr. (D)	Cineplex Odeon Films Canada
Ing, Philip	Mr. (P)	SKIN DEEP/Daruma Pictures
LaBruce, Bruce	Mr. (Di)	SUPER 8 1/2
LeBlond, Sophie	Ms. (Ta)	Aska Film Distribution
Lentin, Mehernaz	Ms. (P)	SKIN DEEP
Linnell, Bob	Mr. (P)	
Loewy, Victor	Mr. (D)	Alliance
Mickie, Charlotte	Ms. (S)	Alliance International
Onodera, Midi	Ms. (Di)	SKIN DEEP
Podeswa, Jeremy	Mr. (P)	Fire Dog Films Inc.
Yates, Garry	Mr. (Di)	WITHOUT ROCKETS
Chili:		
Duran, Eduardo	Mr. (P)	Pirque Cinematografica
Duran, Jorge	Mr. (Di)	Pirque Cinematografica
Staa, Arion van	Ms. (P)	Pirque Cinematografica
P.R. China:		
He Jianjun	Mr. (Di)	THE POSTMAN
Wang Xiaoshuai	Mr. (Di/P/Sp)	BEIJING STORY
Xu Weiguo	Mr. (P)	SUICIDES
Zhang Yuan	Mr. (Di)	GUAN CHANG/The Square
Cuba:		
Glroud, Ivan Garatc	Mr. (F)	ICAIC
Czech Republic:		
Cielova, Hana	Ms. (DG)	Filmopolis
Hudsky, Ales	Mr. (P)	Synergia Film
Jezek, Jiri	Mr. (P/S/D)	Space Films Ltd
Jira, Jan	Mr. (D)	Lucernafilm
Kachyna, Karel	Mr. (Di)	RETROSPECT
Marek, Pavel	Mr. (P)	Bulsit Film
Skorpik, Karel	Mr. (P)	Czech Television
Sverak, Jan	Mr. (Di)	JIZDA/THE RIDE
Sykorova, Helena	Ms. (P)	Czech Television
Uhrík, Stefan	Mr. (DG)	Filmopolis
Vasova, Anna	Ms. (P/Sp)	Czech Television/ I WAITED ON THE ENGLISH
Vihanová, Drahomíra	Ms. (Di)	PEVMOST
Zach, Ondrej	Mr. (F)	International Film Festival Karlovy Vary
Zahradnik, Milos	Mr. (M)	National Film Arch. Prague
Denmark:		
Aalbaek Jensen, Peter	Mr. (P/Sp)	Zentropa Productions/BREAKING THE WAVES
Christensen, Jens Bruun	Mr. (Pr)	Danmarks Radio/TV-International
Egmont, Mads	Mr. (Fin)	Warner Metronome Productions
Stevenson, Jack	Mr. (D)	Stevenson Film Distribution
Windelov, Vibeke	Ms. (P)	Zentropa Production
Egypt:		
El-shinnawi, Tarek	Mr. (Pr)	El Yousef Magazine
Fayez, Wassef	Mr. (P/D)	LEILA SAKHINA
Galal, Mohamed Mader	Mr. (Di)	LE TERRORISTE
Kalyoubi, Mohamed Kamel El	Mr. (Di)	IL BAHR BIYIDHAK LEEH
Maguid, Siti Amin Abdel	Ms. (P)	Artistic Productions
Nasry, Magued	Mr. Ac	SAREK EL FARAH
Safa, Ahmed	Mr. (P)	EL BAHR BEYEDHAK LEIH
Sais, Saad Abdoul	Mr.	EL BAHR BEYEDHAK LEIH
Saleh, Kashef	Mr. (P)	SAREK EL FARAH
Sayed, Daoud Abdel	Mr. (Di)	SAREK EL FARAH
Thabet, Madkour	Mr. (DG)	Egyptian Film Centre
Finland:		
Aarno, Marika	Ms. (D)	Kamras Film & Video Group
Kamras, Freddy	Mr. (D)	Kamras Film & Video Group
Makela, Jari	Mr. (F)	Espoo Ciné Film Festival
Siltala, Mika	Mr. (F/D/Ex)	Cinema Mondo/ Helsinki Film Festival - Lov
Tuomola, Olli	Mr. (Ta)	Finnish Broadcasting Co.
Tuovinen, Timo	Mr. (Ta)	Finnish Broadcasting Company
Former Yugoslavia:		
Vuckovic, Mireljub	Mr. (Pr)	Institut Za Film

France:		
Akerman, Chantal	Ms. (Di)	PORTRAIT D'UNE JEUNE FILLE DE LA FIN DES A
Armani, Nora	Ms. (P)	LAST STATION
Assayas, Olivier	Mr. (Di)	L'EAU FROIDE
Atten, Eric	Mr. (P)	MARIE LOUISE
Bagge, Bertrand	Mr. (D)	Omnifilms
Bidou, Jacques	Mr. (P/Sp)	JBA Production/ PO DI SANGUI
Biette, Jean-Claude	Mr. (DG)	
Bledsoe, Jeffrey	Mr. (F)	Vidéotheque de Paris
Boeken, Ludi	Mr. (P)	Belbo Films
Bos, Harry	Mr. (O)	Institut Néerlandais
Branco, Paulo	Mr. (P)	Gemini Films/ Atalanta Films
Brücher, Francine	Ms. (O)	
Clouzot, Claire	Ms. (Pr)	Radio France
d'Esclaiques, Antoinette	Mr. (O)	S.B.P. Conseils S.A.
Dahan, Olivier	Mr. (Di)	FRÈRES
Daumon, Pascale	Ms. (D)	Double D Copyright Films
Deleplanque, Jean Marc	Mr. (P)	IMA Productions
Delcuze, Emilie	Mr. (Di)	L'INCRUSTE
Deniel, Jacques	Mr. (F)	Dunkerque Film Festival
Denis, Claire	Ms. (Di)	J'AI PAS SOMMEIL
Deschamps, Noelle	Ms. (P)	Equinoxe
Dumont, Patrick	Mr. (P/Sp)	Les Films d'Ici/ LA SAISON DES GOYAVES
Fleche, Manuel	Mr. (Di)	MARIE LOUISE
Freriks, Philip	Mr. (DG)	Talkshows
Gallépe, Jean-Pierre	Mr. (P)	Les Matins Films
Garcia, Jean Pierre	Mr. (Pr)	Le Film African
Génini, Izza	Ms. (P/Di)	Ohra Films
Giercke, Christoph	Mr. (P)	ALDAS
Goldernstern, Georges	Mr. (Tp)	La Sept Cinéma / TIGER-JURY
Gugliemi, Françoise	Ms. (P)	IMA Productions
Hancock, David	Mr. (Fin)	Eurimages
Hernandez, Jean	Mr. (D)	A.F.M.D.
Heylen, Alexandre	Mr. (P/S/D)	Mainstream
Jahan, Olivier	Mr. (F)	Quinzaine des Réalisateurs
Khalife, Antoine	Mr. (O)	Unifrance
Kondo, Joëlle	Ms. (D)	Amorces Diffusion/ MAT Films
La Toison, Anne Marie	Ms. (P/Sp)	France Mexique Cinéma/ESSAIDA
Lajoumard, Christian	Mr. (P/D)	Les Films de la Lune Vague
Lajoumard, Claire	Ms. (P)	Les Films de la Lune Vague
Lampron, Pierre	Mr. (O)	Téléfilm Canada
Lanzmann, Claude	Mr. (Di)	TSAHAL
Lenouvel, Thierry	Mr. (P/F)	Ciné-Sud Promotion
Leparc, Christophe	Mr. (F)	International Festival de Films de Femmes
Lovovsky, Noémi	Mr. (Di)	OUBLIE-MOI
Magnien, Richard	Mr. (D)	Amorces Diffusion
Mauch, Bärbel	Ms. (P)	Iskra
Moravioff, Galeshka	Mr. (P/S/D/Ex)	Films Sans Frontières
Moulet, Luc	Mr. (Di)	FOIS/TOUJOURS PLUS/IMPHY, CAPITALE DE LA F
Navocelle, Marie Christine de	Ms. (O)	Ministry of Foreign Affairs
Niven, Bill	Mr. (O)	Téléfilm Canada
Ponohi, Hengameh	Mr. (P/Sp/S)	Celluloid Dreams/ HUMAN GUN
Pelletreau, Annik Dufrene	Ms. (Di)	France Mexique Cinéma
Pestel, Véronique	Ms. (P/D)	Films sans Frontières
Petin, Laurent	Mr. (D)	ARP
Pierre, Sylvie	Ms. (Pr)	Revue Trafic
Pinet, Armelle	Ms. (D)	Saison Corporation - Cinema Department
Poupeaud, Chantal	Ms. (P)	IMA Productions
Reilac, Michel	Mr. (F/Di)	Vidéotheque de Paris
Rosenberg, Paul	Mr. (P)	IMA Productions
Roy, Jean	Mr. (Pr)	L'Humanité
Rubio, Brigitte	Ms. (F)	Festival International du Cinéma Documenta
Rue, Jean Jacques	Mr. (D)	Haut et Court
Sarré, Jean Paul	Mr. (P/Di)	Clara Films
Scotta, Carole	Ms. (D/P)	Haut et Court
Seawell, Jeannine	Ms. (S)	Seawell Films
Stutterheim, Eliane	Ms. (P/Sp)	Scarabée Films/ CERCLE PARFAIT/ BERGEN
Tatischeff, Sophie	Ms. (D)	JOUR DE FÊTE
Vannier, Alain	Mr. (P/S/D)	Roissy Films
Vaz, Manuel	Mr. (Pr)	Alabatroz
Wainrop, Edouard	Mr. (Pr)	Libération
Young, Colin	Mr. (O)	ACE
Zurhorst, Meinolf	Mr. (P/Ta)	ARTE

Germany:

Bähr, Helga	Ms. (P)	Lichtblick Filmproduktion
Becker, Lars	Mr. (P/Di)	Wüste Filmproduktion
Bober, Philippe	Mr. (P/S)	The Coproduction Office
Brücher, Niko	Mr. (Di)	MARIES LIED-MARIE'S SONG
Brüning, Jürgen	Mr. (P/S/D/Ex)	Jürgen Brüning Film Production
Cappellari, Ciro	Mr. (Di/Sp)	Trans Film/ SIN QUERER
Döhler, Andreas	Mr. (Ex)	Eiszeit-Cinema
Düllmann, Susanna	Ms. (Di)	
Dumitrescu, Bogdan	Mr. (Di)	THALASSA, THALASSA, RÜCKKEHR
Dütsch, Werner	Mr. (Ta)	West Deutsches Fernsehen WDR
Eckelt, Michael	Mr. (Fin)	Film Fonds Hamburg
Faas, Ania	Ms. (S)	Wüste Film Produktion
Felsberg, Ulrich	Mr. (P)	Road Movies
Flügger, Michael	Mr. (Ta)	Connexion Film
Franke, Regina	Ms. (F)	Lesbisches und Schwules Buro Film e.V
Frosch, Christian	Mr. (Di)	SISI AUF SCHLOSS GODÖLO
Gampl, Christoph	Mr. (P)	Yildiz Film
Gassner, Mechtild	Ms. (Di/P)	Gassner & Gassner
Häberle, Thomas	Mr. (P/D)	Kinowelt Filmverleih GmbH
Halem, Gerhard van	Mr. (F/Di)	Filmfest Hamburg
Hallensleben, Silvia	Ms. (Pr)	Der Tagesspiegel/epd-Film
Harzenetter, Wilma	Ms. (P)	Die Hauskunst Filmproduktion
Hecht, Thorsten	Mr. (F)	Film Fest Emden
Henschke, Frank	Mr. (P)	Die Hauskunst Filmproduktion
Hepp, Doris	Ms. (Tp)	ZDF/Das Kleine Fernsehspiel/ARTE
Höfner, Michael	Mr. (Pr)	Berliner Zeitung
Hsiao Wang, Wendy	Ms. (P/S/Ta)	Anthex Film Company
Hübner, Frank	Mr. (O)	Filmstiftung Nordrhein Westfalen
Hummel, Hedi	Ms. (Ta)	Zweites Deutsches Fernsehen ZDF
Junkersdorf, Eberhard	Mr. (P)	Bioskop Film
Kedzierski, Julek	Mr. (O/Ta/D)	VBF/FHG
Kelemen, Fred	Mr. (Di)	VERHAENGNIS
Kitzler, Albert	Mr. (P/Sp)	Trans Film/ SIN QUERER
Knochenhauer, Irina	Ms. (F/D)	Film Festival Potsdam
Koll, Björn	Mr. (D)	Salzgeber & Co. Medien
Kosslick, Dieter	Mr. (Fin)	Filmstiftung Nordrhein Westfalen
Kötz, Michael	Mr. (F)	Mannheim-Heidelberg Film Festival
Kunkel, Jan	Mr.	Trio Film Palast
Kuzutsch, Andreas	Mr. (P)	Yildiz Film
Labenski, Jürgen	Mr. (Tp)	ZDF Programmdirektion
Lange, Brigitta	Ms. (Ta)	Zweites Deutsches Fernsehen - ZDF
Leo, Angela	Ms. (O)	Hamburger Filmbüro
Martins, Ida	Ms. (P/S/O)	Kine Management/Media Luna
Meinke, Christian	Mr. (S/Ta/D)	Endfilm/ M.F.A.
Meinzolt, Gudula	Ms. (F)	Internationales Forum des Jungen Films
Möller, Olaf	Mr. (F)	Kurzfilmtage
Müller, Klaus	Mr. (Pr)	Frankfurter Rundschau
Nimmerman, Michael	Mr. (P)	Vandieler/Bernstein
Oser, Pierre	Mr.	Trio Film Palast
Podszus, Heidrun	Ms. (D)	Sputnik Film Verleih
Ralske, Jan	Mr. (Di)	VERVANGEN, VERGESSEN, VORÜBER
Ritz, Raimond	Mr.	Trio Film Palast
Rodnianski, Alexander	Mr. (P/Di)	Innova Film GmbH
Roland, Rust	Mr. (Pr)	Berliner Zeitung
Rommel, Peter	Mr. (D)	Ex Picturis
Ruocco, Yvonne	Ms. (S/D)	Media Luna
Safarian, David	Mr. (P/D)	HER NAME HIS NAME
Sauter, Joachim	Mr. (P)	Apollo Filmproduktion
Scheld, Gabriele	Ms. (P)	Next Film
Schmid, Regine	Ms. (D)	Time Medienvertrieb
Schubert, Stefan	Mr. (P)	Wüste Film Produktion
Schuchardt, Werner	Mr. (P/S/D)	Omnipix Film/TV/Video Production
Schüppel, Uli M	Mr. (Di)	JAHRE DER KÄLTE
Schütte, Jan	Mr. (Di)	AUF WIEDERSEHEN AMERIKA
Smeaton, Michael	Mr. (P)	Frankfurter Film Production
Stephan, Viola	Ms. (Di)	SLASK-SCHLESIEN
Straub, Laurens	Mr. (P/O)	Next Film
Teichert, Torsten	Mr. (O)	Hamburger Filmbüro
Tjio, Rudy	Mr. (D)	Prokino Plus Film Distributor GmbH
Voester, Conny	Ms. (Pr)	Freelance
Wachs, Johannes	Mr. (O)	European Film Distribution Office
Werner, Dorothee	Ms. (F)	Internationales Forum des Jungen Films
Wieler, Barbara	Ms. (F)	Lesbisches und Schwules Buro Film e.V
Vietstock, Ellen	Ms. (Pr)	Black Box
Ziegert, Detlef	Mr. (P/D)	COMfilm
Zimmerman, Klaus	Mr. (P)	Mecong Medienconsult
Zuta, Daniel	Mr. (P/Di)	Daniel Zuta Film Production

Greece:		
Demopoulos, Michel	Mr. (F)	International Thessaloniki Film Festival
Eipides, Dimitri	Mr. (F)	Thessalonika International Film Festival
Guinea Bissau:		
Fonscca, Maria Cecilia	Ms. (P)	XIME
Na N'hada, Sana	Mr. (Di)	XIME/Arco-Iris
Hong Kong:		
Kwon Kam Pong, Stanley	Mr. (Di)	TOO HAPPY FOR WORDS
Robinson, Barbara	Ms. (S/P)	Era International
Shu Kei	Mr. (P/S)	Creative Workshop
Siao Fong Fong, Josephine	Ms. (A/P/Di)	HOMAGE
Hungary:		
Forgács, Peter	Mr. (P)	SIMPLY HAPPY/Balazs Bela Studio
Gyory, Emöke	Mr. (Ta)	Hungarian Television
Gyürey, Vera	Ms. (D/A)	Hungarian Film Institute and Film Archive
Sipos, László	Mr. (P)	WOYZECK
Sopsits, Arpad	Mr. (Di/Sp)	THE LOST LEADING MAN
Szász, Janos	Mr. (Di)	WOYZECK
Szigeti, Suzanne	Ms. (S/D)	Cinemagyar
India:		
Cunha, Uma da	Ms. (Pr)	Medius
Kapur, Shekhar	Mr. (Di)	BANDIT QUEEN
Mohanty, Kabir	Mr. (Di/P/Sp)	WHEN HUNGRY EAT WHEN TIRED GO TO SLEEP
Sen, M.	Ms. (Sc)	BANDIT QUEEN
Shrikent, Indu	Ms. (Pr.)	Cinemaya
Vasudev, Aruna	Ms. (Pr)	Cinemaya
Indonesia:		
Djarot, Eros	Mr. (Di)	Eka Praya Films
Iran:		
Beyzai, Bahram	Mr. (Di)	
Makhmalbaf, Mohsen	Mr. (Di/Sp)	Green Film House/ IN THE NAME OF GOD
Ireland:		
Gogan, Johnny	Mr (Di)	Bandit Films
McGuinness, Kate	Ms. (P)	The Good Film Company
Meckey, Grania	Ms. (O)	Wolfhound Films
Israel:		
Azriely, Smadar	Ms. (D/Ex)	S.H.B. Films
Blayer, Pnina	Ms. (F)	Haifa International Film Festival
Breuer, Amit	Mr. (D)	ADAMS ZIRKUS
Fainaru, Dan	Mr. (Pr)	Shaked International/Fipresci
Fainaru, Edna	Ms. (Pr)	Moving Pictures et al
Gilad, Ephraim	Mr. (O)	M.E.G. Representatives
Gilad, Mizhona	Ms. (D)	Nachshon Films Ltd
Hanoach, Lihi	Ms. (Di)	ADAMS ZIRKUS
Harpak, Avinoam	Mr. (F)	Jerusalem Film Festival
Horowitz, Oded	Mr. (Ta)	I.C.P. Israel Cable Programming Company
Kneler, Arik	Mr.	ADAMS ZIRKUS
Leer, Lia van	Ms. (F)	Jerusalem Film Festival
Muggia, Dan	Mr. (Pr)	Cinemathèque Tel Aviv
Ostrovsky, Vivian	Ms.	Jerusalem Film Center
Rozenbaum, Marek	Mr. (P)	Transfax Film Productions
Somer, Yossi	Mr. (Di)	Cinema Pardes

Italy:

Amelio, Gianni
Aprà, Adriano
Bernardi, Tonino de
Cattani, Carla
D'Alessandria, Nico
D'Alessandria, Roberto
Farassino, Alberto
Feletti, Gian Mario
Francia, Stefano
Fulvi, Giovanna
Ghezzi, Enrico
Grimaldi, Aurelio
Kamsteeg, Loes
Marabello, Carmello
Martino, Ra Di
Melani, Marco
Milanesi, Marzia
Nolli, Piercarlo
Nuyts, Jef
Paganoni, Simone
Palermo, Donatella
Paolis, Valerio de
Porcelli, Enzo
Prudenzi, Angela
Rais, Alessandro
Rooney, David
Scarabotli, Daniele
Silvestri, Roberto
Smith, Kermit
Uiki, Luan

Mr. (Di) LAMERICA
Mr. (F) Pesaro Film Festival
Mr. (Di/Sp) APASSIONATA/PICCOLI ORRORI
Ms. (D) Memo Distribuzione Cinematografica
Mr. (Di) L'AMICO IMMAGINARIO
Mr. (A) L'AMICO IMMAGINARIO
Mr. (Pr) La Repubblica
Mr. (Fin) Torino Lesbian & Gay Film Festival
Ms. (Pr)
Mr. (Ta) Raitre
Mr. (Di/P/Sp) Arrancia Film/LE BUTTANE/ MEROLIO
Ms. (P/Ta/Sp) A.S.P./ APASSIONATA
Mr. (F) Taormina Film Festival
Ms. (D) A.B. Film Distributors
Mr. (Ta) RAI III
Ms. (Pr) Cineforum
Mr. (D/Ex/F) Lab80 Film
Mr. (P/S) Intra Films
Mr. (D) Lab80 Film
Ms. (P/Ta/Sp) A.S.P./ APASSIONATA
Mr. (D) B.I.M. Distribuzione
Mr. (P) Alia Production
Ms. (D) Cadmo Film
Mr. (Pr) Fipresci
Mr. (Pr) Variety
Ms. (D) A.B. Film Distributors
Mr. (Pr) Il Manifesto
Mr. (P/D) Lucky Red
Mr. (A) LAMERICA

Japan:

Arai Hariko
Hada Michiko
Hayashi Kanako
Ihirabe, Takaki
Hiroki Ryuichi
Ikeshima, Akira
Joo, Kiyo
Kazuma Shiori
Kitakaze, Hisonori
Koizuka, Machiko
Masaki Kogo
Nakagawa, Yoshihisa
Nakajima, Takashi
Nishimura, Takashi
Nishimura, Misu
Obitani, Yuri
Oki Hiroyuki
Okubo, Ken
Okuyama Kazuyoshi
Ota, Yuko
Sakaguchi Kazunao
Sato Hisayasu
Sato Toshiki
Senji, Akira
Shimamoto, Keiji
Shiota Tokitoshi
Suzuki, Akihiro
Takahashi, Bermei
Takuchi Tomoro
Tanaka, June
Terada Theresa
Terada Yasunori
Terada Yoko
Watanobe Machiko
Yoshida, Kayo
Zeze Takahisa

Mr. (P) Manpukuju Cinema
Ms. (Ac) RAMPO
Ms. (DG) Japan Film Library Council
Mr. (P) AI NO SHINSEKAI
Mr. (Di) MAOHGAI/MUMA
Mr. (S) Shochiku Ltd Rome office
Ms. (P) Kaijyu Theater
Ms. (Di) FUTU NO KAPPA-HOW OLD IS THE RIVER
Mr. (D) Stance Company
Ms. (P/D) Only Hearts Co, Ltd
Mr. (S) Shochiku Ltd
Mr. (Pr) Image Forum
Mr. (P) Firstwood
Mr. (D) Stance Company
Mr. (Di) A TAIWAN BOY
Mr. (Di/Sp) MYTH OF THE MATSUMAE KUN/Stance
Mr. (Pr)
Mr. (Di/P) RAMPO
Ms. (DG) Manager Takushi
Mr. (P/S) Stance Company
Mr. (Di) KURUTTA BUTOKAI-MUSCLE/SHISENJO NO ARIA-AM
Mr. (Di) TANDEM
Mr. (S) Shochiku Ltd
Mr. (Sc) AI NO SHINSEKAI-A NEW LOVE IN TOKYO
Mr. (Pr) Freelance
Mr. (P) Stance Company
Mr. (Di) AI NO SHINSEKAI/A NEW LOVE IN TOKYO
Mr. (A) MUMA/MAOHGAI-SADISTIC CITY/AI NO SHINSEKAI
Ms. (S) Shochiku Ltd
Ms. (P) MY WIFE IS FILIPINA
Mr. (Di) Manpukuju Cinema
Ms. (P) MY WIFE IS FILIPINA
Ms. (P) AI NO SHINSEKAI
Ms. (D) Herald Ace
Mr. (Di/Sp) ONNA SUMO TO ANARCHIST

Kazakhstan:

Joubandykov, Serik
Narymbetov, Saken
Uzbekhonova, Gulnara

Mr. (DG) National Film Company
Mr. (Di) ZHINZNEOPISANIE MOLODOGO AKORDEONISTA
Ms. (DG) National Film Company

Korea:

Hah Myung-joong
Chang, Inwook Jeremy

Mr. (D) Hah Myung-joong Films
Mr. (Pr) Byucksan

Latvia:

Pitroka, Ieva

Ms. (F) International Centre of New Cinema

Libanon:

Saab, Jocelyn

Ms. (Di) IL ETAIT UNE FOIS BEYROUTH/TIGER-Jury

Liechtenstein:		
Dreier, Joe	Mr. (D/S)	Hollywood Classics
Malaysia:		
Teo, Stephen	Mr. (Pr)	Freelance
Mexico:		
Fernandez, Jesus Perreira	Mr. (P)	Producciones Rancho grande/Cinematheca Mex
Sarinena, Fernando	Mr. (D/P)	INCINE
Leduc Navarro, Valentina	Ms. (Di)	AN ERUPTION OF ICE
Ruiz, Laura	Ms. (S)	Latina
Sneider, Roberto	Mr. (Di)	DOS CRIMENES
Zabé, Alexis	Ms. (DG)	Centro Universitario de Estudios
Mongolia:		
Jumdaan, Choymbolyn	Mr. (Di)	ALDAS
Enkhsetseg, Sanja Dorg	Ms. (P)	ALDAS
Morocco:		
Georges, Evelyne	Ms. (P/Sp)	Paris Plages Films/ CHEVALX DE FORTUNE
Mozambique:		
Bosten, Emmy	Ms. (P/Di)	Backlight Foundation
Sonneschein, Bert	Mr. (P/Di)	Backlight Foundation
Netherlands:		
Agresti, Alejandro	Mr. (Di)	HEXAGON-TEGENBEWEGING
Alleman, Lambertus	Mr. (Pr)	Staats TV Rabotnik
Alvares, Ellen	Ms. (O)	NFTVA
Ammelrooy, Willeke van	Ms. (Ac/Di)	
Apon, Anette	Ms. (Di)	WAKERS AND DREAMERS/A WINTER IN ZUIDERWOLC
Aynan, Ahmed	Mr. (Di)	AN EVENING IN DECEMBER
Bak, Frank	Mr. (P)	Theorema Films
Bakker, Mariët	Ms. (F)	Africa in the Picture
Balian, Haig	Mr. (Di)	Polygram Filmed Entertainment/Meteor
Bary, Marc	Mr. (P)	IJswater Films
Beerekamp, Hans	Mr. (Pr)	NRC/Handelsblad
Beker, Jeroen	Mr. (P)	NICE TO MEET YOU, PLEASE DON'T RAPE ME
Berg, Leen van den	Mr. (P)	THE SHADOW WALKERS/Van der Hoop Filmprodukt
Bisschoff, Erica	Ms. (Fin)	ING Bank
Blok, Marina	Ms. (Ta/Tp)	NPS Television
Boer, Myrthe de	Ms. (Sps)	Citroën
Boermans, Theu	Mr. (Di)	1000 ROSEN
Boogaard, Raymond van den	Mr. (Pr)	NRC/Handelsblad
Borst, Karin	Ms. (Fin)	Sources
Bos, Bernie	Mr. (P)	Bos Bros
Bosman, Hetty	Ms. (Ex)	Chassé Cinema's Breda
Bouma, Ger	Mr. (Fin)	Nederlands Fonds voor de Film
Breejen, Nicolaine den	Ms. (D)	Cinemien Film & Video Distribution
Brouwer, Chris	Mr. (P/D)	Polygram Filmed Entertainment
Bueren, Peter van	Mr. (Pr)	De Volkskrant
Camping, Henk	Mr. (Ex)	Filmtheater 't Hoogt
Chiaradia, Ted	Mr. (Ex)	Cine Marienburg
Cloe, Mark de	Mr. (Di)	MISS BLANCHE
Coninck, Flavieke de	Ms. (Ex)	Filmtheater 't Hoogt
Crone, Ton	Mr. (F)	Nederlands Instituut voor Animatiefilm
Culver, Andrew	Mr. (Di)	FROM ZERO
Curiël, Herbert	Mr. (Di)	KRIMA-KERIME
Dames, Roy	Mr. (P)	NFI Productions
Damuk, Kadir	Mr. (P)	KRIMA KERIMA
Dekker, Wim	Mr. (D)	Moskwood
Deutekom, Nanda	Ms. (Pr)	VARA Radio 1
Diamond, Frank	Mr. (Di)	TRAJECTORY-A SILENT FILM FOR HENRY BRANT
Dijk, Cilia van	Ms. (P)	DADA
Dijk, G van	Mr. (O)	Optimist Film
Doing, Karel	Mr. (Di)	MENI
Dop, Jan	Mr. (O)	THE SHADOW WALKERS
Dop, Peter	Mr. (Di)	THE SHADOW WALKERS
Driessen, Ellis	Ms. (P/S)	Cosmopolitan Films & Entertainment
Driessen, Nelleke	Ms. (D)	Cinemien Homescreen
Duin, Harm van	Mr. (O)	Trust Media
Duursma, Mark	Mr. (Pr)	De Filmkrant
Eckelkamp, Monica	Ms. (D)	International Art Film
Eilander, Jan	Mr. (Di)	ROCK 'N ROLL JUNKIE
Fernande, Menke	Ms. (O)	Rotterdamse Kunststichting
Fleury, Pieter	Mr. (Di)	DIALOGUE WITH VIOLENCE
Gelder, Joost van	Mr. (P)	NICE TO MEET YOU, PLEASE DON'T RAPE ME
Gerritsma, Annemiek	Ms. (Fin)	Stimulerings Fonds
Gieling, Ramon	Mr. (Di)	FATHERS & SONS
Godschalk, Alexander	Mr. (P/S)	Stichting Consort
Gogh, Theo van	Mr. (Di)	O6/Dino Filmproducties
Grant, Mickey	Mr. (P)	Mickey Grant Productions
Groenen, Claire	Ms. (Pr)	Volkskrant
Groeneweg, Eline	Ms. (DG)	Holland Film Promotion

Haanraodts, Sebastiaan	Mr. (O)	ING Bank
Haanstra, Bert	Mr. (Di)	ZOO
Haas, Fred de	Mr. (O)	
Hadders, Rieks	Mr. (D)	International Art Film
Hadders, Rieks	Mr. (D)	International Art Film
Hage, Jeanine	Ms. (O)	Cobo Fonds
Hannewijk, Leo	Mr. (Ex)	Lantaren/Venster
Hart, Martijn 't	Mr. (Di)	SAXMAN
Harthoorn, Carline	Ms. (Di)	Audiovisueel Platform
Heerik, Bob van de	Mr. (P)	MAN IN MOTION
Heerik, Bob van de	Mr. (O)	Picos de Europa
Heerkens, Noud	Mr. (O)	Picos de Europa
Heerkens, Noud	Mr. (Di)	MAN IN MOTION
Hees, Carel van	Mr. (Di)	SAXMAN
Heijningen, Jacques van	Mr. (F)	Dutch Film Festival
Heijningen, Matthijs van	Mr. (P)	1000 ROSEN
Heijningen, Matthijs van	Mr. (P/Di)	IJswater Films
Heijs, Jan	Mr. (O)	Rotterdamse Kunststichting
Henny, Leonard	Mr. (P/D)	Center For International Media Research
Henten, Erik Van	Mr. (P)	Dutch Angle Films
Heyde, Ruud van der	Mr. (P)	THE SHADOW WALKERS
Hin, Kees	Mr. (Di)	ENDURENCE/THE SUN SAW IT ALL
Hofstede, Bart	Mr. (O)	Erasmus Universiteit - Kunst en Cultuur
Hughan, Ilse	Ms. (S)	Fortuna Films
Huisman, Gerard	Mr. (D)	Contact Film Cinematheek
Huybrechtse, René	Mr. (P)	MISS BLANCHE
Hylkema, Hans	Mr. (Sc/Di)	Volta Film
Jansen, Juliette	Ms. (D)	Argus Film
Janssen, Lies	Ms. (P)	Take 7 Productions
Jochims, Frederieke	Ms. (Di)	HIS SECRET
Jong, Mijke de	Ms. (Di)	THE FOUR A.M. FEED
Kam, Rob de	Mr. (Pr)	Nieuwsblad van het Noorden/Fipresci
Kerkhof, Esther	Ms. (Pr)	Het Parool
Kerkhof, Ian	Mr. (Di)	NICE TO MEET YOU.../THE DEAD MAN 2.....
Keuken, Johan van der	Mr. (Di)	LUCEBERT: TIJD EN AFSCHIED/HEXAGON-ON ANIM
Kluppell, Wolke	Ms. (Di)	
Koopman, Hilde	Ms. (P/S/Ta)	Seven Hills Productions
Kottman, Pieter	Mr. (Pr)	NRC/Handelsblad
Kroon, Piet	Mr. (Di)	DADA
Lainbock, Rolf	Mr. (P)	THE DEAD MAN 2: RETURN OF THE DEAD MAN
Lammers, Marjan	Ms. (O)	
Langbroek, Jannie	Ms. (Ta)	VPRO TV
Lange, Renke de	Ms. (P)	PAS DE CHAIRS/Spellbound
Langestraat, Rob	Mr. (P/D)	Argus Film
Lee, Ton van der	Mr. (P)	Allegri Film
Leerdam, John	Mr. (O)	NFTVA
Lecuwen, Gé van	Mr. (S/D)	NIS Film Distribution Holland
Leopold, Nanouk	Ms. (Di)	FISBY
Leysen, Johan	Mr. (Ac)	TIGER JURY
Lieshout, Ben van	Mr. (Di)	BUTTERFLY
Lille, Dirk de	Mr. (D)	Polygram Filmed Entertainment/Meteor
Linden, Jos van der	Mr. (P)	LAST CALL/Linden Film
Linden, Phil van der	Ms. (D)	Cinemien Film & Video Distr.
Lindermair, Louisa	Ms. (P)	AN EVENING IN DECEMBER
Linthorst, Gerdin	Ms. (Pr)	De Volkskrant
Loveridge, Helen	Ms. (S)	Fortissimo Film Sales
Luyken, Edward	Mr. (P)	WELTZSTEIN
Mak, Geert	Mr. (Pr)	VPRO
Maliangkay, E.	Mr. (Fin)	Rotterdamse Kunststichting RKS
Meerburg, Krijn	Mr. (D)	Hungry Eye Pictures
Melchior, Maarten	Mr. (Fin)	Meespierson NV
Messemaker, Cesar	Mr. (Di)	SIMPLY HAPPY
Meuleman, Eelco	Mr. (Ta)	VPRO TV
Meyer, Mark-Paul	Mr. (Di)	OUR INFLAMMABLE FILMHERITAGE
Molen, Menno van der	Mr. (P)	NFI Productions
Molenaar, Hillie	Ms. (P/D)	Molenwiek Films BV
Moleveld, Pieter	Mr. (Di)	NOWHERE
Moll, Ruud	Mr. (Ta)	IKOW Television
Monnikendam, Vincent	Mr. (Di)	MOTHER DAO, THE TURTLELIKE
Muller, Ank	Ms. (O)	Netherlands Film Academy
Naaykens, Hetty	Ms. (P)	Scarabee Film Producties
Nayci, Errol	Ms. (O)	NFTVA
Nechushtan, Dana	Ms. (Di)	DJINN
Nesna, Jelle	Mr. (Di)	HEXAGON-BONS
Nijkamp, Mieke	Ms. (Ex)	Filmtheater Jeroen
Noyons, Marc	Mr. (S/Ta)	C-Sales
Oomens, Rens	Ms. (P)	MOROCCAN LIGHTS
Oortman Gerlings, Martha	Ms. (O)	NFTVA
Orthel, Rolf	Mr. (P)	THE SUN SAW IT ALL/DNU-film
Panneman, Mies	Ms. (D)	Argus Film
Pas, Dorien van de	Ms. (D)	Polygram Filmed Entertainment/Meteor
Petit, Leontine	Ms. (P)	Lemming Film
Peyenburg, Frank	Mr. (Ta)	NPS Television

plaat, Henri	Mr. (Di)	MOROCCAN LIGHTS
plukker, Magreet	Ms. (P)	CineVista
Pollé, Wallie	Mr. (Di)	Polygram Filmed Entertainment/Meteor
Pos, Hans	Mr. (P/D)	Shooting Star
Praag, Max van	Mr. (D)	UIP Netherlands
putter, Jos de	Mr. (Di)	SOLO, THE LAW OF THE FAVELA
Ramos, Marie	Ms. (O)	
Rechsteiner, Emjay	Mr. (P)	Staccato Films
Reuten, Judith	Ms. (O)	NFTVA
Rienstra, Ryclef	Mr. (Fin)	Dutch Film Fund
Rijninks, Kees	Mr. (P)	THE FOUR A.M. FEED/Scorpio Film Productior
Roelofs, Joes	Ms. (Pr)	VPRO
Ruissen, Stefan	Mr. (O)	NFTVA
Ruiter, Jan Ewout	Mr. (P/Sp)	Balthazar Film/MICHEL MICHELIN
Ruven, Paul	Mr. (Di)	ZAP
Salverda, Maaike	Ms. (O)	NFTVA
Scheffer, Frank	Mr. (Di)	FROM ZERO/HEXAGON-LENT, VAGUE, IMDECIS
Schendelen, Monique van	Ms. (O)	MVSP
Schweitz, Jan	Mr. (Pr)	
Scholten, René	Mr. (P)	Studio Nieuwe Gronden
Schuitmaker, Ruud	Mr. (Di)	
Schuurman, Otto	Mr. (Di/P)	Icarus Productions
Seegers, René	Mr. (P)	LAST CALL
Slewe, Marion	Ms. (O)	NFTVA
Sluizer, George	Mr. (Di/P/Sp)	Taiga Films B.V./ BLACK ON WHITE
Staaik, Frans v.d.	Mr. (P)	F. van de Staak Filmprod.
Stappers, Mau	Mr. (Ex)	Plaza Futura
Steenbergen, Rob	Mr. (Pr)	Volkskrant
Sterre, Frenk van de	Mr. (Di)	ROCK 'N ROLL JUNKIE
Tan, Froukje	Ms. (Di)	FISHY
The, Jeffrey	Mr. (O)	Stypic Productions
Tol, Ingrid van	Ms. (O)	Rotterdamse Kunststichting
Trommelen, Edwin	Mr. (O)	STW - Amsterdam
Truien, Barbara	Ms. (P)	WAKERS AND DREAMERS/A WINTER IN ZUIDERWOU
Vaal, Jan de	Mr. (O)	
Vaal, Tincke de	Ms. (O)	
Vandevorst, Els	Ms. (P)	Stichting Toekomst
Vellinga, Frank	Mr. (P)	TRAJECTORY-A SILENT FILM FOR HENRY BRANT
Velzen, Tonny van	Ms. (Ta)	NPS Television
Ven, Iduna van de	Ms. (Ex)	Vereniging van Brabantse Filmtheaters
Verhagen, Annelotte	Ms. (Pr)	AVP
Verhey, Joost	Mr. (P/Di)	MM Produkties
Verhoeff, Pieter	Mr. (Di)	
Verwey, Erwin	Mr. (Pr)	Rabotnik Staats TV
Visser, Bob	Mr. (Di)	EXITING
Vogelpoel, Peter	Mr. (P/D)	Argus Film
Voorst, Suzanne van	Ms. (P)	WAKERS AND DREAMERS/A WINTER IN ZUIDERWOU
Voorthuysen, Paul	Mr. (P/Sp)	Added Films Int./WHERE IS THE LIGHT
Vries, Joost de	Mr. (P)	
Vroom, Annick	Ms. (Di)	PAS DE CHAIRS
Walburgh Schmidt, Cees	Mr. (Co)	PAS DE STOELEN
Weinbeck, Claudia	Ms. (O)	Belbo Film Productions
Weisz, Frans	Mr. (Di)	LAST CALL
Wigman, Jos	Mr. (P)	DOUBT BETWEEN TRUST AND TIME/Allround Art
Wijn, Barbara de	Ms. (D)	Hungry Eye Pictures
Windemuth, Ellen	Ms. (P)	Off the Fence BV
Wolf, Monique	Ms. (O)	Wederlands Fonds voor de Film
Wullfers, Albert	Mr. (Di)	SIMPLY HAPPY
Ylstra, Gamila	Ms. (DG)	Ministerie O.C.W. Afdeling Film
Ylstra, Mathias	Mr. (Pr)	Staats TV Rabotnik
Zagt, Ab	Mr. (Pr)	Algemeen Dagblad
Zeiss, Jet	Ms. (Fin)	Stimulerings Fonds
Zonderland, Paul	Mr. (D)	Buenavista
Zorge, Lucelle	Ms. (DG)	Holland Film Promotion
Zuyderhoff, Erik	Mr. (Pr)	VPRO
Zuylen, Erik van	Mr. (Di)	HEXAGON-TIME MACHINE
Zweers, Frank	Mr. (Di)	HEXAGON-ATLANTIQUE
New Zealand:		
Winslet, Kate	Ms. (Ac)	HEAVENLY CREATURES
Norway:		
Bjerkow, Brynjar	Mr. (F/O)	Films From the South
Bull Tuhus, Oddvar	Mr. (Tp)	Norwegian Television - Drama
Froeyseth, Arild	Mr. (D)	AS Fidalgo
Hoffart, Age	Mr. (D)	Europafilm
Peru:		
Kaspar, Stefan	Mr. (P/S/D)	Casablanca Films

Philippines:		
Angat, Amando	Mr. (P)	MIDNIGHT DANCERS
Chionglo, Mel	Mr. (Di/P/Sp)	GUARDIA DE HONOR/MIDNIGHT DANCERS
Corre, Fruto	Mr. (Di/P/Sp)	FQS Filmworks/ SUSAN'S STORY
Deocampo, Nick	Mr. (Di)	Mowelfund
Instrella, Edgar	Mr. (P)	Tangent Films Int./GUARDIA DE HONOR
perez, Vincente	Mr. (O)	Mowelfund
Yang, Richard	Mr. (P)	Tangent Film/MIDNIGHT DANCERS
Yang, Roselia	Ms. (P)	MIDNIGHT DANCERS
Vargas, Evelyn	Ms. (O)	Mowelfund
Poland:		
Izydorczyk, Stan W.	Mr. (P/D)	Heritage Cinema Ltd
Karpinski, Maciej	Mr. (P)	Perspektywa Film Productions
Kedzierzawska, Dorota	Ms. (Di)	WRONY
Kornyncka-Gruz, Natalia	Ms. (P/Di)	Eureka Films
Laudyn, Stefan	Mr. (F)	Warsaw Film Festival
Leska, Agnieszka	Ms. (F)	Warsaw Film Festival
Lewandowska, E	Ms. (P/Di)	Eureka Films
Majewski, Piotr	Mr. (Pr)	Polish Television
Reinhart, Arthur	Mr. (Dph)	WRONY
Portugal:		
Gagnon, Renée	Ms. (S/Ta/D)	Uniportugal
Leitao Ramos, Jorge	Mr. (Pr)	Expresso
Pinto, Joaquim	Mr. (P/Sp)	G.E.R./ OTHER PORTUGUESE
Ramos, Luisa	Ms. (DG)	Scale
Rodrigues, Antonio	Mr. (M)	Cinemateca Portuguesa
Ruiz, Raúl	Mr. (Di)	FADO MAJEUR ET MINEUR
Seabra, Augusto	Mr. (Pr)	Publico
Vieira Marques, José	Mr. (F)	Festival International de Cinema
Villaverde, Teresa	Ms. (Di)	TRÈS IRMAOS
Russia:		
Balabanov, Alexei	Mr. (Di/P/Sp)	S.T.W Film Company/ TO MOVE
Boyarsky, Mikhail	Mr. (F)	St. Petersburg Film Festival
Cernych, Andrei	Mr. (Di)	THE SECRET OF WINE MAKING
Dondurei, Daniil	Mr. (Pr)	Film Art Magazine
Drouz, Yana	Ms. (Di)	RYADOM
Fomina, Raissa	Ms. (S)	Intercinema
Golutva, Alexander	Mr. (P)	Lenfilm Feature Film Studios
Grigorieva, Valentina	Ms. (F)	St. Petersburg Film Festival
Ivanov, Omtri	Mr. (F)	St. Petersburg Film Festival
Kagarlitskaia, Anna	Ms. (Pr)	Russia Committee of Cinema
Ludmila, Astachova	Ms. (Pr)	T.V. St. Petersburg-channel 5
Lulko, Dmitri	Mr. (DG)	Mir International
Luppian, Larisa	Ms. (F)	St. Petersburg Film Festival
Mamontov, Alexander	Mr. (F)	Int. St. Petersburg Festival
Markov, Alexey	Mr. (F)	St. Petersburg Film Festival
Michaleva, Valentina	Ms. (F)	L'Union des Cineastes
Plakhov, Andrej	Mr. (Pr)	
Reznik, Alexander	Mr. (F)	Russian Committee for Cinematography
Roubanova, Irina	Ms. (Pr)	Rossija
Stanislav, Zaretsky-Feoktistov	Mr. (Pr)	T.V. St. Petersburg-channel 5
Telnov, Viacheslav	Mr. (DG)	First and Experimental Film Studio
Tiouteleva, Elena	Ms. (DG)	Italian Consulate St. Petersburg
Vitaly, Potemkin	Mr. (Pr)	T.V. St. Petersburg-channel 5
Voloshenko, Natalia	Ms. (DG)	Mir International
Zaikin, Vladimir	Mr. (F)	St. Petersburg Film Festival
South Africa:		
Key, Liza	Ms. (F)	South African International Film Festival
Nathan, Jeremy	Mr. (P/Sp)	Tropical Media/ THE HOTTENTOT VEMUS
Theron, Tjaart	Mr. (P)	South African Cinema Foundation
Singapore:		
Cheah, Philip	Mr. (F)	Singapore Film Festival/Fipresci
Slovak Republic:		
Ciel, Martin	Mr. (Pr)	Film & TV Faculty VSMU
Petrova, Vladka	Ms. (O)	Kodak Prague
Zvarik, Emil	Mr. (Pr)	Film Fan
Slovenia:		
Brun, Miha	Mr. (Pr)	"Stop" Magazine
Emersic Mali, Ziva	Ms. (Pr)	Radio Slovenija
Leiler, Zenja	Ms. (Pr)	Delo
Stergel, Jelka	Ms. (F/D/Ex)	Cankarjev Dom
Zajec, Matjaz	Mr. (Ta)	TV Slovenia
Spain:		
Bellabo, Luis	Mr. (P/D)	Trans Europa Entertainment Group
Calahorra, Begona	Ms. (DG)	Media Business School
Gandara, Beatriz de la	Ms. (P)	Fernando Colomo PC
Lugue, Nadine	Ms. (DG)	Media Business School
Prado Garcia, Jose	Mr. (M)	Filmoteca Espanola
Rizzuti, Susana E.	Ms. (D)	Vhero Films SA
Vidal, Nuria	Ms. (Pr)	Fotogramas

Sri Lanka: Premaratna, H.D.	Mr. (Di)	SAYLAMA
Sweden: Blomér, Gunnar Andersson, Willmar Carlsson, Gunnar Forsman, Asa Hansson, Anders Högberg, Kent Maarel, Annette van der Ohlin, Lisa Wahlberg, Per	Mr. (Ex) Mr. (D) Mr. (M) Ms. (F) Mr. (Pr) Mr. Ms. (F) Ms. (Di) Mr. (Pr)	Swedish Film Institute Willmar Andersson Film Swedish Film Institute Uppsala Film Festival Göteborgs-Posten, Filmred Studio Lagnö Uppsala Film Festival HAPPY DAYS Göteborgs-Posten
Switzerland: Cardis, Hélène Fischer, Valerie Knaebel, Martial Koch, Max Kessel, Esther van Mingrone, Leo Samir Saredi, Christa Schmidt, Arnold Schlegel, Anita Settele, Christoph Voser, Silvia Wepf, Mirella	Ms. (D) Ms. (P) Mr. (F/D) Mr. (D) Ms. (P) Mr. (F) Mr. (P) Ms. (S) Mr. (F) Ms. (D) Mr. (F) Ms. (P) Ms. (F)	Monopole Pathé Films SA Silvia Filmproduktion Trigon Film Foundation Kinohaus AG Dschoint Ventschr NEM/ASCAG Dschoint Ventschr AG World Sales Christa Saredi NEM/ASCAG Film Cooperative Zürich Viper Waka Films AG Viper
Syria: Atassi, Rafik Maleh, Nabil el- Zikra, Samir	Mr. (Pr) Mr. (Di) Mr. (P/Sp)	Raja Group COMPARSS Amad/ THE BOAT
Taiwan: Chiao Hsiung-Ping, Peggy Lee Kang-sheng Tsai, Ming-Liang Tseng Wei-chen, Christine Wu Nien-jen Yang, Edward	Ms. (Pr) Mr. (A) Mr. (Di) Ms. (F) Mr. (Di) Mr. (Di)	China Times Express VIVE L'AMOUR/Aiqing Wansui AIQING WANSUI-VIVE L'AMOUR Taipei Golden Horse Film Festival A BORROWED LIFE CONFUSION, CONFUSION
Thailand: Setthamongkol, Boonlert	Mr. (P/D)	B.S.Y. Productions
Tunisia: Attia, Ahmed Behi, Ridha Belkaied, Lamia Bouchoucha Fourati, Dora Guiga, Tao Letaief, Ibrahim Louhichi, Tafab Tlatli, Moufida Zran, Mohamed	Mr. (P) Mr. (Di) Mr. (DG) Ms. (P) Mr. (P) Mr. (P/F) Mr. (Di/Sp/P) Ms. (Di) Mr. (Di/Sp)	Ciné Télé Films LES HIRODELLES NE MEURENT PAS A JERUSALEM LES HIRODELLES NE MEURENT PAS A JERUSALEM Carthage Film Festival/MIPAC LES HIRODELLES NE MEURENT PAS A JERUSALEM Carthage Film Festival MIPAC Tanit Productions/ MOCES DE LUNE LES SILENCES DU PALAIS Sangho Films/ ESSAIDA
Turkey: Basutcu, Mehmet Dorsay, Atilla	Mr. (Pr) Mr. (Pr)	Cumhuriyet
United Kingdom: Abell, Tom Adam, Tracy Adams, Mark Ainouz, Karim Aukin, David Bosch, Rosa Bradstreet, Graham Brown, Geoff Cleary, Stephen Collins, Darryl Cousins, Mark Cunningham, Mick Davies, Lindsay Davies, Mary Dear, Miranda Delfs, Thomas Dennis, Stefan Dwoskin, Stephen Engel, Andi Field, Simon Finney, Angus Fountain, Alain Gibson, Ben Griffiths, Keith Hammond, Wally	Mr. (D) Ms. (P) Mr. (Ex) Mr. (Di) Mr. (Tp) Ms. (F) Mr. (D) Mr. (Pr) Mr. (Fin/Med) Mr. (P) Mr. (F) Mr. (Pr) Mr. (Ta) Ms. (S) Ms. (Ta) Mr. (P/Di) Mr. (D) Mr. (Di) Mr. (D) Mr. (D) Mr. (D) Mr. (D) Mr. (D) Mr. (D) Mr. (P/S) Mr. (P) Mr. (Pr)	Dangerous To Know Playtime Pictures National Film Theatre Sankofa Films/ MADAME SATA Channel 4 Television London Film Festival Bradstreet Media The Times British Screen Black Star Films Drambuie Edinburgh Film Festival Moving Pictures BBC TV Programme Acquisition Jane Balfour Films Limited Channel 4 Television Acquisition Virtual Media Golden Boy Productions UNDER THE MOON Artificial Eye ICA Projects Ltd MediaXchange Mondial Television British Film Institute, Production Koninck Time Out

Mickey, Jim	Mr. (P)	Boxcar Productions
Insonally, John	Mr. (P/Sp)	Sankofa/ MADAME SATA
Jalton, Paula	Ms. (P)	BFI Productions
Jensen, Jorn Rossing	Mr. (Pr)	Moving Pictures
Julien, Isaac	Mr. (D/Sp)	Normal Films/ GIANT STEPS
Kavanagh, David	Mr. (DG)	European Script Fund
Kennedy, Julia	Ms. (P/Sp/S)	Cine Electra/ CHAGALL
Lamont, Angus	Mr. (Tp)	BBC Scotland
Luke, Ashley	Mr. (D)	Dendy Films
Mackay, James	Mr. (P)	Basilisk Communications
Malcolm, Derek	Mr. (Pr)	The Guardian Newspaper
Meckler, Nancy	Ms. (Di)	SISTER MY SISTER
Mitchell, Fiona	Ms. (S)	CiBy Sales
Nash, Mark	Mr. (P/Sp)	Normal Films/ GIANT STEPS
Nickolson, David	Mr. (Pr)	The Independent
Nolan, Gary	Mr. (O)	MediaXchange
Odell, Nigel	Mr. (P)	FUNNY MAN
Perry, Simon	Mr. (Fin)	British Screen
Playford-Denman, Heather	Ms. (S)	Film Four International
Polanski, Roman	Mr. (Di)	DEATH AND THE MAIDEN
Powell, Nik	Mr. (Fin)	Scala Productions
Rayns, Tony	Mr. (Pr)	Freelance
Robinson, David	Mr. (Pr)	The Times
Routh, Christian	Mr. (O)	European Script Fund
Schutter, Christian de	Mr. (Pr)	Moving Pictures
Shani, Guy	Mr. (D)	Shani Films Ltd
Shivas, Mark	Mr. (Ta)	BBC Television - Drama
Sinclair, Ken	Mr. (P/S/D)	The Sinclair Company
Sponbock, Betsy	Ms. (D)	Samuel Goldwyn Co.
Stamper, Bernie	Mr. (O)	European Script Fund
Street, Karen	Ms. (O)	European Script Fund
Tierney, Gerard	Mr. (O)	Projectre Productions
Willowen, Paul	Mr. (Pr)	
Wood, Katrina	Ms. (O)	MediaXchange
Wrenn, Liz	Ms. (D/P)	Electric Pictures
Wrenn, Michael	Mr. (D/P)	Electric Pictures
Zeldovich, Alexander	Mr. (Di/Sp)	Cine Electra/ CHAGALL

Ukraine:

Masloboischikov, Sergei	Mr. (Di)	SPIWACHKA ZHOSEFINA I MISHACHI WAROD
Serhiyko, Alla	Ms. (Ac)	Innova Film

USA:

Bitomsky, Hartmut	Mr. (Di)	Calarts
Blackaby, Linda	Ms. (F)	Philadelphia Festival of World Cinema
Blum, Jason	Mr. (P/D)	Arrow Entertainment
Blumenthal, Hank	Mr. (P/Sp)	Blumenthal Pictures/STRAWBERRY FIELDS
Braitman, Wendy	Ms. (P)	EBS Productions
Bridwell, Tim	Mr. (Di)	HAZE
Burres, Bruni	Mr. (F)	Human Rights Watch International Film Fest
Byerly, Jim	Mr. (Ta)	HBO
Byrd, Michelle	Ms. (O)	Independent Feature Project
Canosa, Fabiano	Mr. (Ex)	Public Theatre
Cardoso, Patricia	Ms. (P/Di/Sp)	SANTITOS/REINO DE LOS CIELOS
Davenport, Nina	Ms. (Di)	HELLO PHOTO
Ehrenzweig, Michael	Mr. (P)	EBS Productions
Ewing, David	Mr. (Di)	PERFORMANCE ANXIETY
Feinstein, Howard	Mr. (Pr)	Freelance
Fuentes-Chao, René	Mr. (D)	Cinevista Inc.
Garvin, Thomas	Mr. (O)	Ervin, Jessup & Cohen
Gee, Daven	Mr. (Di)	RISING
Gerrans, Jon	Mr. (P/Sp/D)	Strand Releasing/ BEDLAM
Gittens, Anthony	Mr. (F)	Washington DC Int. Film Festival
Glatzer, Richard	Mr. (Di)	Glatzer Prods
Golos-Lewis, Veronica	Ms. (P/Sp)	KVPI/ STONE BUTCH BLUES
Gordon, Bette	Ms. (Di/P/Sp)	HISTORY OF LUMINOUS MOTION
Gordon, Kelly	Ms. (F/O)	Hirshhorn Museum Smithsonian
Head, Arne	Ms.	
Hicks, Itaka	Ms. (P)	Lightlinks Entertainment
Hobby, Amy	Ms. (P/Sp)	Tenement Films/ FEVER
Hoover, Chris	Mr. (D)	Drift Distribution
Houwer, Nicole	Ms. (P)	Lightlinks Entertainment
Hu, Marcus	Mr. (D)	Strand Releasing
Kerrigan, Lodge	Mr. (Di/P/Sp)	BLOOD IN THE WATER/Tiger Jury
Kirkley, Marcia	Ms. (P/D)	October Film
Kutza, Michael	Mr. (F)	Chigago International Film Festival
Levine, Hank	Mr. (O)	
Levine, Sydney	Ms. (D/Ta)	Film Finders
Linde, David	Mr. (D/S)	Miramax International Films
Lo, Susanna	Ms. (P/D)	Women under the Influence Productions
Love, Wellington	Mr. (F)	The New Festival

MacDonald, Becky
 Macdonald, Darryl
 Maggenti, Maria
 Maggiore, Mike
 Mancina, Adrienne
 Mandel, Yoram
 Martin, Russell
 Masone, Marian
 Meinecke, Tobias
 Miles, Jelayne
 Moukhamedianova, Marina
 Mueller, Eric
 Musetto, Vincent
 Nguyen, Boone
 Oliver, Bill
 Paulson, Jeannette
 Pereths, Joy
 Pierpoline, Joyce M.
 Rappaport, Mark
 Rassbach, Elsa
 Raynal, Jackie
 Rosen, Rachel
 Russo, Emily
 Sanders, Dirk
 Sievernich, Chris
 Silver, A.
 Singletary, Jim
 Skalski, Mary Jane
 Smilow, Margaret
 Stone, Judy
 Tajiri, Rea
 Thornton, Leslie
 Tomasek, Keith
 Ulmer, James
 Unruh, Evan
 Walsh, Jack
 Wang, Norman
 Weeks, Andrew
 Weiss, Bruce
 Wolfe, Alex
 Zeig, Sander

Vietnam:

Le Hong Chuong
 Le, Andrew

Ms. (F) Mill Valley Film Festival
 Mr. (F) Seattle International Film Festival
 Ms. (Di) THE INCREDIBLY TRUE ADVENTURES OF TWO GIRL
 Mr. (Ex) Film Forum
 Ms. (M) Museum of Modern Art/Tiger Jury
 Mr. (P/) YN Productions Inc.
 Mr. (F) Kim Lewis Sales/Southern Star Film Sales
 Ms. (F/Ex) Film Society of Lincoln Center/ N.Y. Film
 Mr. (Di/P/Sp) Tobias Meinecke Product./ MEIGUO
 Ms. (P/Sp) KVPI/ STONE BUTCH BLUES
 Ms. (M) AVF International Inc.
 Mr. (Di) WORLD AND TIME ENOUGH
 Mr. (Pr) New York Post
 Mr. (D/Ex) Frameline Distribution/San Francisco Lesbi
 Mr. (DG) Rotterdam Film Festival New York
 Ms. (F) Hawaii Film Festival
 Ms. (P/D/S) Montana Productions
 Ms. (P/D) Pierpoline Productions
 Mr. (Di) EXTERIOR NIGHT
 Ms. (P/Di) Made in USA Productions
 Mr. (P/D) Jackie Raynal Films
 Ms. (F) San Francisco International Film Festival
 Ms. (D) Zeitgeist Films Ltd
 Mr. (P) PERSONAL PAIN
 Mr. (P) Gray City Films
 Mr. (P) Silver Production
 Mr. (M) Museum of Fine Arts Boston
 Ms. (P/S) Good Machine
 Ms. (P/S) Alternate Current Inc.
 Ms. (Pr) Freelance
 Ms. (Di/Sp) STRAWBERRY FIELDS
 Ms. (Di) THE LAST TIME I SAW RON
 Mr. (P) WITHOUT ROCKETS
 Mr. (Pr) Hollywood Reporter
 Mr. (Di) PERSONAL PAIN
 Mr. (P/Sp) Couch Potato Inc/ MY FATHER'S ISLAND
 Mr. (O) Wang & Gluck
 Mr. (D) Northern Arts Entertainment Inc.
 Mr. (P/Sp) Cornerstone Films/ HEART OF A DOG
 Mr. (Di) CRACKERJACK
 Ms. (Di/P/Sp) Artistic License Films/ THE GIRL

Mr. (P/Sp) LA SAISON DES GOYAVES
 Mr. (P/S/Ta) Syndimed International/Vietnam TV

III **EVENEMENTEN**
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995

EVENEMENTEN INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995

WOENSDAG 25 JANUARI 1995

- 15:00 uur   Persconferentie Roman Polanski, Jardin zaal Hilton
- 17:00   Clubroom sponsor-ontvangst, daarna diner in Hilton-restaurant
- 19:00   Sponsorontvangst Hilton Hotel, Jardin, relaties
- 19:00   Ontvangst relaties openingsavond in het Hilton
aangeboden door Rotterdam Festivals
- 20:00   Aanvang openingsavond Luxor
Officiële opening door A. Nuis
Wereld Première AUSCHWITZ
Europese Première DEATH AND THE MAIDEN
- 22:00 uur   Openingsborrel Casino-zaal aangeboden door Meteor en het Int. Film
Festival Rotterdam

DONDERDAG 26 JANUARI 1995

- THALIA VPRO-dag
- 10:00 uur **Caro diario** / *Nanni Moretti* 100 min.
- 12:00 **Wild Reeds**/ *André Téchiné* 110 min.
- 13:30 **Clerks** / *Kevin Smith* 90 min.
- 15:30 **Once Were Warriors** / *Lee Tamahori* 99 min.
- 17:30 **J'ai pas sommeil** / *Claire Denis* 110 min.
- 20:00 **Sister My Sister** / *Nancy Meckler* 102 min.
- 22:00 **Heavenly Creatures** / *Peter Jackson* 99 min.
ACTRICE AANWEZIG
- 12:30 LU1 **Loves Between Raindrops** KA / *Karel Kachyna* 126 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 17:00 LU1 **Why Does the Sea Laugh?** MP ip / *Mohamed Kamel El-Kalyoubi*
120 min. REGISSEUR AANWEZIG
- 20:00 CAL2 **Fang shiyu I / Fong Sai Yuk I** AS / *Yuen Kwai* 100 min.
INLEIDING ACTRICE AANWEZIG
- 21:30 LU3 **Golgotha** MP wp / *Mikhail Pandoursky* 125 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 22:15 VE2 **Last Station** HF ep / *Haroutiun Katchatrian* 93 min.
INLEIDING
- 22:30 LA1 **Josephine, the Singer and the Mice People** OZ ip / *Sergei Mas-
loboischikov* 95 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 23:00 uur Talkshow Jardin-zaal o.l.v. Theo van Gogh
Gast: Simon Sprackling Funny Man

VRIJDAG 27 JANUARI 1995

- 10:00 uur VE1 **Amateur** MP (Besloten voorstelling, Erasmus studenten) / *Hal Hartley* 105 min.
- 12.00 tot 15:00 Jardin-zaal bezet
- 19:30 LU2 **Marie Louise** MP wp / *Manuel Flèche* 80 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 19:30 THA **Escape from the Valley of the Return of Naked Jailbait** CC / *Jack Stevenson* 95 min.
REGISSEUR AANWEZIG, CC MARK MOORMAN
- 20:00 UNI **Bitomsky Workshop** OO /
GRATIS TOEGANG INLEIDING
- 20:30 ontvangst CITROËN Clubroom
- 22:00 LUX **Once Were Warriors** MP / *Lee Tamahori* 99 min.
CITROEN FILM
- 22:00 Talk-show Jardinzaal
- 22:15 LU3 **Waisetū Boko Shiyudan, kemono / No Man's Land** JP / *Zeze Takahisa* 60 min. REGISSEUR AANWEZIG
- 23:00 Talkshow Jardin-zaal
- 24:00 na-ontvangst Citroen, Clubroom
- 24:00 uur LU3 **A New Love in Tokyo** MP ip / *Takahashi Banmei* 115 min.
REGISSEUR AANWEZIG

ZATERDAG 28 JANUARI 1995

- 08:00 uur   Ontbijt van Hilton-gasten in Jardin-zaal
- 13:00   LU3 **Dutch shorts II** / verzamelprogramma.
Fishy, Een avond in December, Vaders en Zonen, De taal van geweld
INLEIDING
- 14:00   LU2 **World and Time Enough** MP ip / *Eric Mueller* 90 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- xx uur   Voorontvangst Jour de Fete voor VISA/USB in clubroom Hilton
- 19:00   LU2 **Tsahal** MP / *Claude Lanzmann* 300 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 19:30   premiere-borrel **Adams Zirkus** Ambassade van Israel 50 personen Hotel
Central
- 19:45   LU3 **Dutch shorts I** / verzamelprogramma.
Moroccan Lights, Butterfly, Zijn Geheim, Nowhere,
INLEIDING
- 20:00   LUX **Zoo** OO / *Bert Haanstra* 12 min.
aansl: **Jour de fête** OO ip / *Jacques Tati* 70 min.
INLEIDING
- 20:00 uur   Jour de Fete, Alliance Francaise in Luxor
na afloop borrel Alliance Francaise/Franse Ambassade in Atlanta
na afloop ook: borrel VISA/USB in clubroom Hilton
- 20:00!   VE2 **Personal Pain** MP wp / *Evan Unruh* 78 min.
REGISSEUR AANWEZIG PRODUCENT AANWEZIG
- 20:15   LU4 **Adams Zirkus** MP ip / *Lihl Hanoch* 103 min.
REGISSEUR & PRODUCENT AANWEZIG
- 21:45   aanvang Casino-zaal fanfare in aanwezigheid van Franse Amb., Philip
Freriks, Sophie Tatischeff enz.
- 22:00   Talk-show Jardinzaal
- 21:30   Hotel Central borrel voor 100 door NFM Butterfly, Moroccan Lights, Zijn
Geheim.
- 23:00 uur   Talkshow Jardin-zaal

ZONDAG 29 JANUARI 1995

- 12:00 uur LU1 **Bandit Queen** MP / *Shekhar Kapur* 121 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 14:00 LUX **Zoo** OO / *Bert Haanstra* 12 min.
aansl: **Jour de fête** OO ip / *Jacques Tati* 70 min.
- 14:45 LU1 **Die Perücke** OO wp / *Berthold Viertel* 95 min.
MET PIANO
- 15:00 Jardin-zaal Forum over the Bandit Queen (12:00 uur), georganiseerd door
CineMien (ongeveer 100 personen) tot 18:00 uur.
- 17:00 borrel Cinemien Jardin-zaal
- 17:30 LU2 **Weltstein** MS wp / *Edward Luyken* 14 min.
REGISSEUR AANWEZIG
aansl: **Piccoli orrori / Little Horrors** MP ip / *Tonino de Bernardi* 90 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 17:45 LU4 **Le 20 heures dans les camps / Prime Time in the Camps** CC /
Chris Marker 27 min.
GRATIS TOEGANG
aansl: **Lothringen!** CC / *Jean-Marie Straub/Danièle Huillet* 21 min.
- 18:15 LU1 **Tartüff** OO / *Friedrich Wilhelm Murnau* 74 min.
TRIO OSER
- 20:00 LU4 **Our Inflammable Filmheritage** OO / *Mark-Paul Meyer* 22 min.
INLEIDING
aansl: Los cinco Faustos de F.W. Murnau / The Five Fausts of F.W.
Murnau OO ip / *Luciano Berriatúa* 54 min.
- 19:30 THA **Trying to Kiss the Moon** MP wp / *Stephen Dwoskin* 95 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 20:15 LU2 **From Zero** MP wp / *Frank Scheffer/Andrew Culver* 85 min.
REGISSEURS AANWEZIG
- 22:00 Talk-show jardinzaal
- 23:00 uur Talkshow Jardin-zaal

MAANDAG 30 JANUARI 1995

- 09:00 uur   Aanvang CineMart in Jardin-zaal / Upperlobby / Meeting 2000 (2 zalen)
- 10:00   ASIAN FILM CONFERENCE in Jardin zaal
- 12:30   CineMartlunch in Jardin-zaal
- 12:30   Holland Film Promotion (tot 13:30) 75 personen lunch in de Blauwe Vis
- 15:30 - 23.30   LU4 DUTCH PERSPECTIVE
- 19.00   Werkdiner   Frankrijk- Nederland, Hilton Restaurant
- 20:00   LU1 **The Shadow Walkers / De Schaduwoepers MP** wp / *Peter Dop* 90 min. REGISSEUR AANWEZIG
- 20:00   CAL2 **Skin Deep** MP wp / *Midi Onodera* 88 min. REGISSEUR AANWEZIG PRODUCENT AANWEZIG
- 20:00   LU2 **Xime** HF / *Sana Na N'hada* 95 min. REGISSEUR AANWEZIG
in aanwezigheid van Jan Pronk
Bekendmaking HBF-selectie januari 1995
- 21:30   Borrel NFM/IAF in Hotel Central 100 (tot 150) personen Schaduwoepers
- 22:00   Borrel Xime Blauwe Vis (100 personen)
- 22:00   VE2 **Feeërieken** / verzamelprogramma.
- 22:00   LU1 **Ich gelobe / For God and Country** MP ip / *Wolfgang Murnberger* 115 min. REGISSEUR AANWEZIG
- 22:00   Openingsfeest CineMart in Hotel New York aangeboden door FILMSTIFTUNG NORDRHEIN WESTPHALEN
- 22:00   Talk-show jardinzaal
- 23:00 uur   Talkshow Jardin-zaal

DINSDAG 31 JANUARI 1995

09:30 - 23:00 LU2 DUTCH PERSPECTIVE

09:00 uur CineMart in Jardin-zaal / Upperlobby / Meeting 2000 (2 zalen)

09.30 FESTIVAL FILM SCHOOL in de Club-room
tot 17.30 uur

10.00 vervolg ASIAN FILM CONFERENCE in Jardin zaal

11.30 Hans Kombrink op Cinemart

12:30 Cinemart-lunch in Jardin-zaal, aangeboden door Film Fonds Hamburg

14.00 Vista zaal Hilton: Presentatie Rotterdamse Academie voor Cinematografie

14.00 Panel-discussie: Coproductie CANADA - NEDERLAND, Jardinzaal

16:30 VE2 **Feeërieken** / verzamelprogramma.

17.00 regisseursborrel Hotel Central

18:00 Borrel Ned. Fonds voor de Film in Hotel New York (Hubert Bals - zaal)

19:15 LU1 **Trajectory - A Silent Film for Henry Brant / Afgelegde weg - Een stomme film voor Henry Brant** DP wp / *Frank Diamand* 22 min.

20:00 Clubroom, Hilton. Receptie "De Afgelegde Weg" Frank Diamand aangeboden door Dolby.

20:15 LU1 **Krima-Kerimé-Noah's Ark** MP wp / *Herbert Curiël* 90 min.
aansluitend borrel in Hotel Central (aanvang 22.00 uur)

20.30 DE HOOGSTE TIJD wp Lumiere 2

21.00 Hilton: Michelangelo -interview

21:30 Ter herinnering aan Mark Finch (Lumiere 3), vertoning van *Vive l'amour* by Tsai Ming Liang (1994). Alleen voor gasten/cinemart/pers.

22:00 Talk-show jardinzaal: Ken Okubo met Japanse gasten

22:15 LU1 **Thalassa, Thalassa. Rückkehr zum Meer / Thalassa, Thalassa. Return to the Sea** MP ip / *Bogdan Dumitrescu* 89 min.
REGISSEUR AANWEZIG

23:00 uur Talkshow Jardin-zaal Theo met Aurelio Grimaldi

WOENSDAG 1 FEBRUARI 1995

- 09:00 uur CineMart in Jardin-zaal / Upperlobby / Meeting 2000 (2 zalen)
- 09.30 Festival Film School in de Club-room
tot 17.30 uur
- 12:30 Cinemart-lunch in Jardin-zaal, aangeboden door Nederlands Fonds voor de Film
- 17.00 regisseursborrel Hotel Central
- 17:30 Ter herinnering aan ONAT KUTLAR (25/1/1936 - 11/1/1995)
LU4 **A Season in Hakkari** MP (W) / *Erden Kiral*
- 18:00 Clubroom, Hilton borrel Mediamax
- 18.00 - 20.00 NOS receptie Jardin zaal (ong. 250 mensen borrel)
- 20:00 IFP-Agfa-diner (30 personen) in Dudok
- 19:00 LU1 **Trajectory - A Silent Film for Henry Brant / Afgelegde weg - Een stomme film voor Henry Brant** DP wp / *Frank Diamand* 22 min.
- 19:30 THA **Fuyu no kappa / How Old is the River?** MP ip / *Kazama Shiori* 114 min. REGISSEUR AANWEZIG
- 20:00 CA2 **Man in Motion** MS wp / *Noud Heerkens* 9 min.
REGISSEUR AANWEZIG
aansl: **Portrait d'une jeune fille de la fin des années 60, à Bruxelles / Portrait of a Young Girl at the End of the 60's in Brussels** TG / *Chantal Akerman* 59 min.
- 20:00 UNI **Forum Domweg gelukkig/ GRATIS TOEGANG**
aansl: **Simply Happy / Domweg gelukkig** DP (Besloten voorstelling) / *Albert Wullfers/Péter Forgács* 75 min.
- 21.00 Clubroom Hilton, KNF-vergadering besloten
- 22:00 Talk-show jardinzaal
- 22.30 Clubroom Hilton, KNF-borrel voor (inter)nationale pers
- 22:30 LU1 **Guangchang / The Square** MP wp / *Zhang Yuan/Duan Jinchuan* 100 min. REGISSEUR AANWEZIG
- 23:00 uur Talkshow Jardin-zaal

DONDERDAG 2 FEBRUARI 1995

- 09:00 uur CineMart in Jardin-zaal / Upperlobby / Meeting 2000 (2 zalen)
- 09.30 Festival Film School in de Club-room
tot 17.30 uur
- 11.30 - 13.00 Emile Fallaux in FESTIVAL FILM SCHOOL
- 12:30 Cinemart-lunch in Jardin-zaal, aangeboden door
- 16:00 LUX **Rampo** MP ip / *Kazuyoshi Okuyama* 99 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 17:45 LU1 **L' Amico Immaginario / The Secret Fellow** MP ip / *Nico D'Alessandria* 85 min.
REGISSEUR AANWEZIG ACTEUR AANWEZIG
- 18:00 MediaXchange/Filmacademie receptie en Filmnet- receptie in de
Jardinzaal (350 personen)
- 18:30 LU2 **Youchai / Postman** MP wp / *He Jianjun* 102 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 20:00 LU1 **Mother Dao, the Turtlelike / Moeder Dao, de schildpadgelijkende**
MP wp / *Vincent Monnikendam* 88 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 21:30 LU4 **EXITing** MP wp / *Bob Visser* 85 min.
REGISSEUR AANWEZIG
- 22:00 Talk-show jardinzaal
- 21:30 Blauwe Vis-receptie 100 personen Vincent Monnikendam, door NPS
- 23:00 Talkshow Jardin-zaal
- 23:30 uur LU4 **Saxman** MP wp / *Carel van Hees/Martijn 't Hart* 60 min.
REGISSEURS AANWEZIG

VRIJDAG 3 FEBRUARI 1995

- 18:45 uur   **LU1 Trajectory - A Silent Film for Henry Brant / Afgelegde weg - Een stomme film voor Henry Brant** DP wp / *Frank Diamand* 22 min.
GRATIS TOEGANG
- 15:00   **UNI Téléflux: le gué Daney** MS wp / *Bernard Mantelli* 45 min.
GRATIS TOEGANG
- 16:00   **UNI Serge Daney Lecture** CM / GRATIS TOEGANG
- 22:00 uur   Talkshow Jardin-zaal
- 23:00 uur   Talkshow Jardin-zaal
- 24:00 uur   **THA Aanvang** Nacht van de Pers in Thalia

ZATERDAG 4 FEBRUARI 1995

- 16:00 uur   Aanvang prijsuitreikingen TIGER AWARDS en bekendmaking Citroën-
publieksprijs in HAL met High-Tea
- 17:00   LU4 **Solo, the Law of the Favela / Solo, de wet van de favela** DP / *Jos
de Putter* 54 min.
aansl: **Lucebert, Time and Farewell / Lucebert, tijd en afscheid** DP /
Johan van der Keuken 52 min.
- 19:00   Volkskrant-diner, Hilton restaurant
- 22:00   Talkshow Jardinzaal
- ??   Slotfilm
- 22:00 uur   Slotfeest in Lantaren/Venster

ZONDAG 5 FEBRUARI 1995

09:30 uur   Aanvang Volkskrant-dag

22:00 uur   Medewerkersfeest in het Hilton

**IV ASIAN FILM CONFERENCE
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995
PANELLISTS AND PARTICIPANTS**

JANUARY 30 & 31, 1995

**PANELLISTS & PARTICIPANTS OF
THE ASIAN FILM CONFERENCE IN ROTTERDAM
JANUARY 30 & 31, 1995**

PANELLISTS

- ▶ Distributor Mr. Andi ENGEL (Artificial Eye, London)
- ▶ Lawyer Mr. Thomas GARVIN (Ervin, Jessup & Cohen, Los Angeles)
- ▶ Distributor Mr. HAH Myun-joong (HMJ Films, Seoul)
- ▶ Distributor/Seller Mr. David LINDE (Miramax Int., New York)
- ▶ Distributor Mr. Valerio de PAOLIS (BIM Distribuzione, Roma)
- ▶ Distributor/Seller Mr. Laurent PETIN (ARP, Paris)
- ▶ Sales Agent Mr. SHU Kei (Hong Kong)
- ▶ Distributor/Ms. YOSHIDA Kayo (Herald Ace, Tokyo)
- ▶ International Publist Mr. Norman WANG (Wang & Gluck, New York)
- ▶ Distributor Mr. Robbert WIJSMULLER (Concorde, The Hague)
- ▶ Chief Editor Cinemaya Ms. Aruna VASUDEV (and Secretary General Netpac, New Delhi)

PARTICIPANTS

- ▶ Mr. Chris BERRY (Professor Chinese/Japanese Cinema, Melbourne)
- ▶ Mr. Philip CHEAH (Singapore Film Festival)
- ▶ Ms. Peggy CHIAO Hsiung-ping (China Times Express, Taipei)
- ▶ Mr. Nick DEOCAMPO (Mowelfund, Manila)
- ▶ Mr. Eros DJAROT (Eka Praya Films, Jakarta)
- ▶ Mr. Serik IOUBANDYKOV (National Film Company, Kazakhstan)
- ▶ Mr. LE Hong Chuong (Vietnam Cinematography Association, Hanoi)
- ▶ Ms. Jeanette PAULSON (Hawaii Film Festival, USA)
- ▶ Mr. H.D. PREMARATNE (Film maker, Sri Lanka)
- ▶ Mr. Boonlert SETTHAMONGKOL (Thai Producers Association, Bangkok)
- ▶ Mr. Stephen TEO (Critic, Kuala Lumpur)
- ▶ Ms. Gulnara UZBAKHANOVA (National Film Company, Kazakhstan)
- ▶ Ms. Evelyn VARGAS (Mowelfund, Manila)
- ▶ Ms. Aruna VASUDEV (Secretary general Netpac, New Delhi)

JOURNALISTS

- ▶ Mr. Mehmet BASUTCU (Cumhuriyet, Turkey)
- ▶ Mr. Hans BEEREKAMP (NRC/Handelsblad, Amsterdam)
- ▶ Mr. Philip CHEAH (BigO, Singapore)
- ▶ Ms. Peggy CHIAO Hsiung-ping (China Times Express, Taiwan)
- ▶ Mr. Dan FAINARU (Shekad International, Tel Aviv)
- ▶ Mr. Alberto FARASSINO (La Repubblica, Italy)
- ▶ Mr. Howard FEINSTEIN (Freelance, USA)
- ▶ Ms. HAYASHI Kanako (Japan Film Library, Japan)
- ▶ Mr. OKUBO Ken (Tokyo)
- ▶ Mr. Tony RAYNS (Freelance, UK)
- ▶ Mr. David ROBINSON (The Times, UK)
- ▶ Mr. Roland RUST (Freelance, Germany)
- ▶ Mr. Stephen TEO (Freelance, Malaysia)
- ▶ Ms. Nuria VIDAL (Fotogramas, Spain)
- ▶ Mr. Edouard WAINDROP (Liberation, France)

V THE FESTIVAL FILM SCHOOL
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995
JANUARY 31, FEBRUARY 1 & 2, 1995

The Festival Film School

Tuesday, 31st January 1995 (1ST DAY - DEVELOPMENT)

- Session 1: 9.30 AM - 11.00 AM HOW ARE SCRIPTS DEVELOPED? - BUILDING THE PACKAGE
Panellists: Noelle Deschamps - Equinoxe,
Christian Routh - SCRIPT,
Hans Pos - Shooting Star,
Frank Bak - Theorema Films,
Steven Cleary - British Screen.
- Session 2: 11.30 AM - 13.00 PM WHO WANTS YOUR STORY? - MARKETING SCRIPT THE
Panellists: Bernie Stampfer - EAVE/SCRIPT,
Colin Young - ACE,
B. Bos - Bos Bros.
- Session 3: 14.00 PM - 15.30 PM CASE STUDY - BREAKING THE WAVES
Peter Aalbaek Jensen (producer)
Vibeke Windelove (line producer)
- Session 4: 16.00 PM - 17.30 PM PITCHING FIRST TIME PROJECTS
Five writers / producers pitch their projects
to a panel
Panellists: Colin Young,
Noelle Deschamps,
Christian Routh.

Daily Round Up 17.30 PM - 18.00 PM - discussion with the Chair about the day.

Wednesday, 1st February 1995 (2ND DAY PRODUCTION & FINANCE)

- Session 1: 9.30 AM - 11.00 AM THE PRODUCER'S ROLE
Panellists: Katy McGuinness - The Good Film Co.,
Michael Smeaton - Frankfurter Films,
Eliane Stutterheim - Scarabee Films,
Graham Bradstreet - Bradstreet Media,
Ryclef Rienstra - Dutch Film Fund.
- Session 2: 11.30 AM - 13.00 PM MONEY SOURCES - HOW TO BUILD A BUDGET
Panellists: Nik Powell - Scala,
Maarten Melchior - Mees Pierson,
Marcel de Zwaan - Houthoff,
Mads Egmont - Warner Metronome.
- Session 3: 14.00 PM - 15.30 PM CASE STUDY - ALL MEN ARE MORTAL
Matthijs van Heijningen (Prod.)
- Session 4: 16.00 PM - 17.30 PM PITCHING FIRST TIME PROJECTS II
Panellists: Katy McGuinness, Nik Powel & Mads Egmont

Daily Round Up 17.30 PM - 18.00 PM

Thursday, 2nd February 1995 (MARKETING & DISTRIBUTION)

Session 1: 9.30 AM - 11.00 AM FEEDING THE PIPELINE - WORKING WITH
A DISTRIBUTOR

Panellists: Helen Loveridge - Fortissimo,
George Sluizer & Max van Praag - UIP,
Paul Zonderland - Buena Vista,
Rieks Hadders - International Art Film.

Session 2: 11.30 AM - 13.00 PM ATTRACTING THE AUDIENCE - FINDING
AND REACHING THE PUBLIC

Panellists: Derek Malcolm - FIPRESCI,
Wouter Barendrecht
Emile Fallaux - Festival Director

Session 3: 14.00 PM - 15.30 PM CASE STUDY: GEORGE SLUIZER / BRUCE
WEISS

Final Round Up 16.00 PM

Reception 18.00 PM The Hilton Hotel; Hosted by Filmnet and The
Netherlands Film Academy

VI **PUBLIEKENQUETE**
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995

CITROËN audience award 1995

	Title	resp.	rating
1	Once Were Warriors	1298	4.50
2	Les Silences du Palais	695	4.43
3	The Kingdom	674	4.41
4	Bandit Queen	952	4.41
5	Muriel's Wedding	599	4.38
6	Lamerica	543	4.38
7	Nightwatch	660	4.35
8	The Cow	386	4.33
9	EXITing	218	4.33
10	Rice People	475	4.28
11	Death and the Maiden	350	4.27
12	Window To Paris	1067	4.24
13	Frozen Stories	39	4.23
14	The New Legend of Shaolin	554	4.23
15	Heavenly Creatures	1013	4.23
16	Amateur	703	4.22
17	Moeder Dao, de schildpadgelijkende	447	4.18
18	Woyzeck	429	4.17
19	Faust	159	4.15
20	Two Crimes	243	4.14
21	The Incredibly True Adventures of Two Girls in Love	856	4.13
22	The Day the Sun Turned Cold	484	4.10
23	Les Hirondelles ne meurent pas à Jerusalem	285	4.06
24	Crows	273	4.05
25	Sopyonje	239	4.05
26	My Wife is Filipina	362	4.02
27	Sister My Sister	744	4.02
28	Três irmaos	651	4.01
29	Clerks	1091	3.99
30	Washed Ashore	90	3.98
31	For God and Country	306	3.97
32	World and Time Enough	429	3.94
33	Vanya on 42nd Street	115	3.94
34	The Secret Adventures of Tom Thumb	248	3.94
35	Caro diario	856	3.92
36	The Castle	227	3.90
37	Chungking Express	556	3.90
38	Bab el-Oued City	285	3.89
39	Sleep With Me	532	3.88
40	To the Starry Island	89	3.87
41	Thalassa, Thalassa. Return to the Sea	623	3.86
42	The Wild Reeds	783	3.83
43	Tsahal	92	3.82
44	Brothers	79	3.82
45	The Terrorist	411	3.81
46	Slask - Schlesien	101	3.80
47	Hammer and Sickle	238	3.80
48	Le Buttane	558	3.79
49	Makarov	500	3.78
50	Story of a Young Accordeonist	191	3.77

CITROËN audience award 1995

51	El jardín del Edén	519	3.76
52	Le Cri du coeur	333	3.75
53	Rampo	176	3.73
54	Through the Olive Trees	232	3.72
55	71 Fragmente einer Chronologie des Zufalls	559	3.72
56	Loaded	770	3.70
57	Ride	311	3.70
58	The Extras	185	3.70
59	Auf wiedersehen Amerika	200	3.70
60	Te moe voor woorden	193	3.69
61	A Borrowed Life	317	3.69
62	Midnight Dancers	132	3.66
63	Postman	207	3.64
64	Xime	377	3.63
65	Why Does the Sea Laugh?	198	3.63
66	Escape from the Valley of the Return of Naked Jailbait	447	3.62
67	The Stolen Joy	247	3.59
68	Personal Pain	397	3.56
69	The Fortress	459	3.55
70	Love and the City	483	3.55
71	U.S. Go Home	272	3.54
72	Travolta and me	290	3.54
73	Clean, Shaven	236	3.54
74	Twijfel tussen waarheid en tijd	153	3.52
75	Peace and Love	107	3.52
76	The Red Lotus Society	326	3.52
77	Side by Side	84	3.51
78	The City	96	3.50
79	Vive l'amour	736	3.50
80	The Square	139	3.49
81	A New Love in Tokyo	342	3.48
82	Oublie-moi	263	3.46
83	Happiness is No Joke	371	3.46
84	Fate	460	3.45
85	J'ai pas sommeil	860	3.45
86	L' eau froide	478	3.45
87	Amores	215	3.45
88	De Schaduwlopers	481	3.42
89	The Return	187	3.41
90	Too Much Happiness	410	3.37
91	From Zero	104	3.36
92	Trying to Kiss the Moon	124	3.35
93	Little Horrors	157	3.35
94	Rampo	116	3.34
95	Cool World	132	3.33
96	Krima-Kerimé-Noah's Ark	259	3.32
97	Marie Louise	331	3.30
98	Marie's Song - I Was I Know Not Where	230	3.30
99	Aldas	244	3.29
100	A Letter for an Angel	343	3.27
101	The Doves' Bell-Ringer	158	3.26
102	Muma	121	3.25
103	A Caixa	234	3.24

CITROËN audience award 1995

104	Super 8 1/2	123	3.20
105	Rains in the Ocean	344	3.19
106	The Secret Fellow	86	3.17
107	Once upon a Time Beirouth	180	3.16
108	Golgotha	125	3.16
109	Mil e uma	153	3.14
110	Vidheyan	102	3.13
111	Josephine, the Singer and the Mice People	181	3.13
112	A Confucian Confusion	330	3.11
113	Tandem	130	3.10
114	Funny Man	213	3.09
115	The Secret of Wine-Making	149	3.05
116	Echoes of Sides	126	3.04
117	Remembrance of Things Past	63	3.02
118	Last Station	105	3.01
119	Getting Any?	432	3.00
120	Fado majeur et mineur	188	2.97
121	Skin Deep	284	2.95
122	How Old is the River?	192	2.90
123	Blaue Ferne	51	2.71
124	The Secret Journey	89	2.70
125	A Taiwan Boy	137	2.60
126	Sadistic City	213	2.56

**VII BESTUUR, STAF EN PARTTIME MEDEWERKERS
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995**

Bestuur	Felix Rottenberg, Hans van Beers, Kees Hin, Hugo Bongers, Han Bannink, Roberto Payer
Directeur	Emile Fallaux
Adjunct directeur	Sandra den Hamer
Directie-assistentie	Carlie Janszen
Financieel Manager	Geert Hoeven
Financiële administratie	Frank van Balen
Sponsoring	Phoebe Felen, Carlie Janszen
Bureau manager	Ank Steenbrugge
Secretariaat	Henriette Tabbers, Željko Tomljenović
Programma	
- coordinatie	Marjan van der Haar
- advisering	Wouter Barendrecht, Denisa Štrbová, Gertjan Zuilhof
- medewerkers	Mirjam Klootwijk, Simone Nibbeling, Marlies Baltus
Pers & Publiciteit	
- coordinatie	Paul Verstraeten
- medewerkers	Saskia van Laar, Corinne Lampen Femke Wolting, Bidjai Bhairo
Catalogus coordinatie	Gertjan Zuilhof
Research & documentatie	Erwin Houtenbrink
Talkshows	Erwin Houtenbrink, Denisa Štrbová, Marriëtta de Vries
CineMart	Wouter Barendrecht, Janette Kolkema, Sandra den Hamer, Doreen Boonekamp, Janneke van den Kerkhof
FilmFree	Sharoog Heshmat Manesh
Hubert Bals Fonds	Sandra den Hamer, Ilse Hughan
Gastenservice	Carlie Janszen, Mieke Verhees, Odetta Ciancarelli, Sabine Terken
Productie	Geert Hoeven, Ilse van Huisstede, Gerrit Peters, Marcel Keurntjes, Maarten van der Pluijm
Kassa	Rob van Doggenaar

Filmtechniek	Dick Moesker, Jan Leppink, Martin van Broekhoven, Els van der Meer, Kathinka Verhoeven, John Stapper
Film Controle	Marieke van de Pol, Peter van Hoof, Judith Janssen, Kim van Slooten, Daginda van der Hart, Niels Dekker, Erwin van 't Hart, Paul Oomen, Robbie Geldof
Special Events	Kim op het Veld
Advertentiewerving	Zadkine Media Rotterdam
Computerbeheer	Nico Komen
Ontwerp logo & affiche	Inizio, Hans Meiboom
Festivalfoto's	Pieter Vandermeer, Folkert Helmus, Tineke de Lange

VIII SPONSORS
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995

24th International Film Festival Rotterdam is supported by

de Volkskrant

CITROËN

PolyGram

FILMED ENTERTAINMENT

The Tiger Awards have been made possible by the generous support of PolyGram Filmed Entertainment

Thuis kopie Fonds
Embaixada de Portugal
Swedish Embassy / Swedish Filminstitut
L'Ambassade de France
Japanese Embassy
Japan Foundation
Government Information Office of the Republic of China and Taiwan
Egyptian Embassy
Alliance Française
Unifrance
TAP-AIR Portugal
Taipei Information Centre
Film Fonds Hamburg
Hamburger Filmbüro
Stichting Rotterdam Festivals
Action Freight
Filmstiftung Nordrheinwestfalen
Stichting Aids Fonds
Goethe Instituut
Holland Film Promotion
Zadelvast Parking BV
IFP

Park Hotel
Hotel Atlanta
Hotel Central
Hotel Intel
Holiday Inn

Lantaren/Venster
Luxor Theater
Zaal de Unie

Capi Lux Vak
Super Color Vak
Rocka Repro Fotografie BV
Uitgeverij Uniepers Abcoude
Drukkerij Ten Brink Meppel
Arke Zakenreizen
Publish
Drukkerij Dijkman
Moving Pictures International

Gemeentewerken Rotterdam
Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam
Ahoy' Rotterdam NV
VV Rotterdam
Campaign Company
Spirit
Mazzo Video

International Film Festival is subsidized by
the Ministry of OCW
the Rotterdam Arts Foundation
the National Committee for Development Co-operation (NCO)
the Ministry of Development Co-operation

mediamax

HOLLAND
CASINO
ROTTERDAM

We treasure each encounter

CHINA AIRLINES

TAIPEI TAIWAN, ROC

ROTTERDAM

HILTON

CINECO

The Festival leader has been made possible by:

Jaap Drupsteen
Valkieser Sound & Images
Cineco
Apix
Metasound
Image Creation
Harm Visser

design and music
animation
laboratory and prints
image transfer
sound transfer

Bioscooptrailer "Taste The Rotterdam Film Festival"

TBWA/Campaign Company Adviesbureau b.v.
Nynke Rozemeyer en Rob Floor
Miriam Buise
Ramon Tiernagan
Barbara Mulderink
Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
Faculteit KMT, Jurriëne Ossewold,
Julia von Graevenitz,
Joris van Hulzen
Condor Video B.V.
Cineco

concept en begeleiding
productie
muziek
illustratie affiche
animatie

Leader Hubert Bals Fonds

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
Joris van Hulzen
Jurriëne Ossewold
Julia von Graevenitz
Cineco

postproductie
prints

Metasound

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
Faculteit Kunst, Media & Technologie

**IX CINEMARTPROJECTEN
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM 1995**

Karim Aïnouz ★ *Madame Sata*
Alexei Balabanov ★ *Yekhat*
Tonino de Bernardi ★ *Appassionata*
Ciro Cappellari ★ *Sin Querer*
Patricia Cardoso ★ *Santitos*
Mel Chionglo ★ *Guardia de Honor*
Stijn Coninx ★ *Waar blijft het Licht*
Fruto Corre ★ *Susan's Story*
Dang Nhat Minh ★ *La Saison des Goyaves*
Jillali Ferhati ★ *Cheveux de Fortune*
Frédéric Fonteyne ★ *Paula*
Canan Gerede ★ *Bergen*
Flora Gomes ★ *Po di Singui*
Aurelio Grimaldi ★ *Nerolio*
Isaac Julien ★ *Giant Steps*
Karel Kachyna ★ *Obsluhoval Jsem Anglickeho Krále*
Ademir Kenovic ★ *Cercle Parfait*
Jean Piere Limosin ★ *Human Gun*
Taieb Louhichi ★ *Noces de Lune*
Claudio Mac Dowell ★ *The Oboe's Call*
Mohsen Makhmalbaf ★ *Moharajah*
Zola Maseko ★ *The Hottentot Venus*
Kabir Mohanty ★ *When Hungry Eat,
When Tired Go to Sleep*
Oki Hiroyuki ★ *Matsumaekun No Shinwa*
Paul Ruven ★ *Michelle Michelin*
David Safarian ★ *Ne ou Na*
George Sluizer ★ *Black on White*
Arpad Sopsits ★ *Derengo*
Lars von Trier ★ *Breaking the Waves*
Wim Vandekeybus ★ *Mountains Made of Barking*
Teresa Villaverde ★ *Outros Portugueses*
Wang Xiaoshuai ★ *Beijing Story*
Alexander Zeldovich ★ *Chagall*
Zeze Takahisa ★ *Female Sumo Wrestler
and Anarchist*
Samir Zikra ★ *Al Zawark*
Mohamed Zran ★ *Essaida*

US SECTION

American independents in Rotterdam
Michael Almereyda ★ *Fever*
Bette Gordon ★ *History of Luminous Motion*
Lodge Kerrigan ★ *Blood in the Water*
Alison Maclean ★ *Bedlam*
Károly Makk ★ *Heart of a Dog*
Tobias Meinecke ★ *Meiguo*
Jan Oxenberg ★ *Stone Butch Blues*
Mark Rappaport ★ *My Father's Island*
Rea Tajiri ★ *Strawberry Fields*
Sande Zeig ★ *The Girl*

